

NORGES OFFICIELLE STATISTIK.

Tredie Række No. 42.

Beretning

om

Rigets Strafarbejdsanstalter

for

Aaret 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.

Udgiven af

Justits-Departementet.

*RAPPORT SUR LES ÉTABLISSEMENTS PÉNITENTIAIRES
POUR LES CONDAMNÉS AUX TRAVAUX FORCÉS.*

L'ANNÉE 1 JUILLET 1885—30 JUIN 1886.

KRISTIANIA.

I Kommission hos H. Aschehoug & Co.

1887.

Pris: Kr. 0.75.

Norges officielle Statistik, Anden Række. (Statistique officielle de la Norvège, deuxième série.)

- A. No. 1. Skolestatistik 1879, 1880. (Statistique de l'instruction publique, 2 volumes.)
- A. — 2. Fattigstatistik 1878 & 1879, 1880, 1881. (Statistique de l'assistance publique, 3 volumes.)
- B. — 1. Kriminalstatistiske Tabeller 1879, 1880, 1881. (Statistique de la justice criminelle, 3 volumes.)
- B. — 2. Skiftevæsenet 1878—1880, 1881. (Tableaux des successions et faillites, 2 volumes.)
- B. — 3. b) Rigets Strafarbejdsanstalter 1879, 1880 (1ste Halvaar) & 1880/81, 1881/82, 1882/83. (Rapports sur les établissements pénitentiaires, 4 volumes.)
- C. — 1. a) Bidrag til en norsk Befolkningsstatistik. Indledning til Tabeller indeholdende Resultaterne af Folketællingen i Norge i Januar 1876. (Études démographiques sur les résultats du recensement général du 31 décembre 1875, 1 volume.)
- C. — 1. b) Følkekængdens Bevægelse 1876—80 (I. Tabeller for hvert af Aarene 1876—80. II b. Sammen drag af Tabellerne for Aarene 1876—80), 1881, 1882. (Mouvement de la population, 8 volumes.)
- C. — 2. Femaarsberetninger om Amternes økonomiske Tilstand for 1876—1880. (Rapports quinquennaux sur l'état économique des préfectures, 2 volumes.)
- C. — 3 a. Norges Handel 1880, 1881, 1882, 1883. (Tableaux du commerce, 4 volumes.)
- C. — 3 b. Norges Skibsfart 1879, 1880, 1881, 1882, 1883. (Tableaux de la navigation, 5 volumes.)
- C. — 4. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1878, 1879, 1880, 1881. (Rapport sur l'état sanitaire et médical, 4 volumes.)
- C. — 5 b. Sindssygeasyllernes Virksomhed 1880, 1881, 1882, 1883. (Statistique des hospices d'aliénés, 4 volumes.)
- C. — 7. Norges almindelige Brandforsikrings-Indretning for Bygninger 1871—1878. (Statistique de l'institution générale des assurances des bâtiments contre l'incendie, 1 volume.)
- C. — 8. De offentlige Jernbaner (Beretning om de norske Jernbaners Drift) 1879/80, 1880/81, 1881/82, 1882/83, 1883/84. (Rapports annuels sur l'exploitation des chemins de fer norvégiens, 5 volumes.)
- C. — 9. Norges Fiskerier 1879, 1880, 1881, 1882, 1883. (Grandes pêches maritimes, 5 volumes.)
Le volume pour 1881 contient un résumé en anglais pour les années 1866 à 1881.
- C. — 10. Norges kommunale Finantser 1878, 1879, 1880. (Finances des communes, 3 volumes.)
- C. — 12. Norges Bergværksdrift 1876—1879, 1880—1882. (Statistique des mines et usines, 2 volumes.)
- C. — 13. Norges Fabrik anlæg den 1ste November 1879. (Renseignements statistiques sur les établissements industriels, 1 volume.)
- C. — 16. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigets Konsuler for Aaret 1880, 1881, 1882, 1883. (Rapports consulaires, 4 volumes.)
- D. — 2. Norges Sparebanker 1876—1878, 1879, 1880, 1881 & 1882, 1883. (Statistique des caisses d'épargne, 5 volumes.)
- E. — 1. Rekruteringsstatistik for den norske Armee 1878—1880, 1881—1883. (Statistique du recrutement, 2 volumes.)
- F. — 1. Den norske Statstelegraf 1880, 1881, 1882, 1883. (Statistique des télégraphes de l'État, 4 volumes.)
- F. — 2. Norges Postvæsen 1880, 1881, 1882, 1883. (Statistique postale, 4 volumes.)

Fortsættelse: se Omslagets 3die Side.

NORGES OFFICIELLE STATISTIK.

Tredie Række No. 42.

Beretning

om

Rigets Strafarbejdsanstalter

for

Aaret 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.

Udgiven af

Justits-Departementet.

---

*RAPPORT SUR LES ÉTABLISSEMENTS PÉNITENTIAIRES
POUR LES CONDAMNÉS AUX TRAVAUX FORCÉS.*

L'ANNÉE 1 JUILLET 1885—30 JUIN 1886.

CHRISTIANIA.

I Kommission hos H. Aschehoug & Co.

1887.

TRYKT I RINGVOLDS BOKTRYKKERI.

I n d h o l d.

A. Almindelige Bemærkninger	Pag. 3
B. Strafanstaltfunktionærene	— 7
C. Fangeantallet tilligemed statistiske Oplysninger herom	— 8
D. Disciplinen	— 35
E. Sjølepleien og Undervisningen	— 42
F. Sundhedstilstanden	— 54
G. Arbeidsvirksomheden	— 67
H. Forpleiningen	— 73
I. Bygningerne	— 77
K. Indtægter og Udgifter	— 79
L. Fængselselskaber	— 82

Statistiske Tabeller.

Tabel 1. Tilgang og Afgang af Fanger i Strafarbejdsanstalterne i 1885—86	Pag. III
— 2. Arten af de begaaede Forbrydelser	— IV
— 3. Fangernes Straffetid	— VI
— 4. Fangernes Alder	— VII
— 5. Fangernes Nationalitet	— VIII
— 6. Fangernes ægteskabelige Stilling	— IX
— 7. Fangernes tidligere Livsstilling	— X
— 8. Fangernes Hjemsted	— XII
— 9. Fangernes ægte eller uægte Fødsel	— XIV
— 10. Fangernes tidligere Straffældelse	— XV
— 11. Oplysning om de i Aaret 1ste Juli 1882—30te Juni 1883 løsladte Fangers Tilbagefald	— XVI
— 12. Sygestatistik	— XVII
— 13. Vægttabel over udgaaede Fanger	— XVIII

Table des matières.

A. Remarques générales	page 3
B. Les fonctionnaires	— 7
C. Nombre des prisonniers avec des renseignements statistiques	— 8
D. Régime disciplinaire	— 35
E. Religion et instruction	— 42
F. Etat sanitaire	— 54
G. Occupations des prisonniers	— 67
H. Nourriture	— 73
I. Les maisons	— 77
K. Recettes et frais	— 79
L. Sociétés de patronage pour les libérés	— 82

Tableaux statistiques.

Tableau	1. Nombre des prisonniers le 1 Juillet 1885 et le 1 Juillet 1886 et des entrés et des sortis pendant l'année du 1 Juillet 1885 au 30 Juin 1886	page	III
—	2. Nature des crimes commis	—	IV
—	3. Durée des peines prononcées par les tribunaux	—	VI
—	4. Age des prisonniers	—	VII
—	5. Nationalité des prisonniers	—	VIII
—	6. Etat conjugal des prisonniers	—	IX
—	7. Profession antérieure des prisonniers	—	X
—	8. Domicile des prisonniers	—	XII
—	9. Naissance des prisonniers (nombre des légitimes et des naturels)	—	XIV
—	10. Etat des prisonniers classés d'après la nature des condamnations antérieures	—	XV
—	11. Nombre des prisonniers mis en liberté pendant l'année du 1 Juillet 1882 au 30 Juin 1883 et condamnés en récidive avant le 1 Juillet 1886, nombre des dits prisonniers qui ont été condamnés pour vol ou pour d'autres crimes	—	XVI
—	18. Statistique des maladies	—	XVII
—	13. Le poids des sortis	—	XVIII

Beretning

om

Straf arbejdsanstalterne

for

Aaret 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.

-
- A. Almindelige Bemærkninger.
  - B. Strafanstaltfunktionærene.
  - C. Fangeantallet tilligemed statistiske Oplysninger derom.
  - D. Disciplinen.
  - E. Sjælepleien og Undervisningen.
  - F. Sundhedstilstanden.
  - G. Arbejdsvirksomheden.
  - H. Forpleiningen.
  - I. Bygningerne.
  - K. Indtægter og Udgifter.
  - L. Fængselselskaber.
-

B e m æ r k :

Da det allerede før Beretningsaarets Begyndelse var bestemt — ved kgl. Resol. af 6te Juni 1885, se Beretningen for 1884—85, S. 6 —, at Bergens Strafanstalt skulde helt nedlægges og de der hensiddende Fanger overflyttes til Trondhjems Strafanstalt, og da denne Forføining, som man strax begyndte at forberede, allerede fandt Sted i Begyndelsen af Septbr. 1885, har man ikke fundet Føie til i denne Beretning eller i de den tilhørende Tabeller særlig at omhandle eller medtage den nævnte Strafanstalt, der saaledes kun i en ganske liden Del af Beretningsaaaret var i Virksomhed; men man har ved Affatningen saavel af Text som af Tabeller betragtet Fangebelæggets Overflytning og Indlemmelse i Trondhjems Strafanstalt som stedfunden allerede ved Beretningsaarets Indtrædelse. Alle Oplysninger med Hensyn til de fra Bergens til Trondhjems Strafanstalt overførte Fanger meddeles altsaa under de den sidstnævnte Anstalt vedkommende Afsnit eller Rubriker.

A. Almindelige Bemærkninger.

(Remarques générales.)

Rigets Strafarbeidsanstalter var i Beretningsaaet 1885—86 følgende:

		kan optage omkring	Deri optoges
Bodsfængslet paa Aakeberg i Christiania.	Cellefængsel for Mandsfanger.	240 Fanger.*)	Mandlige Forbrydere, som tilkjendtes Strafarbeide paa 6 Maaneder eller derover indtil 3 Aar og som, naar Straffen kom til Fuldbyrkelse, var i Alderen fra det fyldte 18de til det fyldte 50de Aar, med Undtagelse af Forbrydere, der tidligere havde udstaaet Strafarbeide i Cellefængsel, og som, naar den senest tilfundne Straf skulde fuldbyrdes, havde fyldt det 25de Aar (Lov af 6te Juni 1884 om Forandring i Lov af 12te Juli 1848 angaaende Bodsfængslet; jfr. Kgl. Resol. af 1ste Juli 1884.)
Akershus Straf- anstalt.	Fællesanstalt for Mandsfanger.	220 Fanger.	Alle ved Underretterne i Christiania By, Akershus, Smaalenenes, Christians, Jarlsberg og Laurvigs, Buskeruds, Bratsberg og Nedenæs Amter eller ved Kongsvinger Kjøbstad, Solørs og Vinger og Odalens Sorenskriveriers Jurisdiktioner — tiltalte; jfr. Kgl. Res. af 6te Juni 1885.

*) Jfr. de nærmere Oplysninger derom i tidligere Beretninger.

		kan optage omkring	Deri optoges
Trondhjems Strafanstalt.	Fællesanstalt for Mandsfanger.	280 Fanger.	Alle ved Underretterne inden Tromsø Stift, Nordre og Søndre Trondhjems Amter, Romsdals Amt, Nordre og Søndre Bergenhus Amter, Bergens By, Stavanger Amt, Lister og Mandals Amt samt Hedemarkens Amt — med Undtagelse af Kongsvinger Kjøbstad og Solørs og Vinger og Odalens Sorenskriverier — tiltalte; jfr. Kgl. Resol. af 6te Juni 1885.
Strafanstalten i Christiania for Kvinder.	Fællesanstalt for Kvindefanger.	250 Fanger.*)	Kvindelige Forbrydere fra hele Riget.

I Henhold til den i forrige Beretning Side 6 indtagne Kongelige Resolution af 6te Juni 1885 angaaende Nedlæggelse af Bergens Strafanstalt blev den 4de September 1885 de i denne Anstalt hensiddende Fanger — paa nogle faa nær, hvis Straffetid udløb i samme Maaned — i et Antal af 65 overførte til Trondhjems Strafanstalt, hvor de indsattes den 6te s. M. Transporten foregik med Dampskib og under militær Bevogtning. Samtidig blev, overensstemmende med den af Departementet approberede Plan for Nedlæggelsen af Bergens Strafanstalt, de derværende Materialier, Inventariesager, Beklædningsgjenstande og Sengerekvisiter, forsaavidt de egnede sig til Brug for Trondhjems Strafanstalt, oversendte derhen. Det gjenværende af disse Sager solgtes. Til Realisation af Fabrikatbeholdningen blev Butiksalget ved Strafanstalten i nogen Tid fortsat, hvorefter Restbeholdningen forauktioneredes. Af Anstaltens Bygninger har man overladt nogle til Benyttelse af Militæretaten, mod at denne overtager saavel disse Bygningers almindelige Vedligeholdelse som de dem paahvilende kommunale Udredsler og Byrder; de øvrige Bygninger har man for den største Del udleiet dels til nogle af Anstaltens forhenværende Funktionærer, dels til Bergens Skolekommission til Hjælpe lokaler for Almueskolen. Det nødvendige Tilsyn med Bygningerne samt Omsorgen for deres Vedligeholdelse er af Departementet overdraget den tidligere Bestyrer af Bergens Strafanstalt.

*) Anstalten rummede efter Opgaver i tidligere Beretninger ca. 300 Fanger; men den nedenfor under Littr. I omhandlede Omdannelse af en Del ældre Fælleslokaler til Natceller har i nogen Grad nedsat Tallet af de Fanger, Anstalten kan optage.

Ved Kongelig Resolution af 20de Januar 1886 meddeltes Justits-Departementet Bemyndigelse til:

1. fra 1ste Februar 1886 at lade indføre et Reglement for Klasseinddeling og Arbeidspenge m. v. i Rigets Fællesstrafanstalter væsentlig i Overensstemmelse med det vedlagte Udkast;
2. at gjøre Bestemmelserne om Arbeidspenge gjældende fra nævnte Tidspunkt ogsaa for Bodsfængslet;
3. at foretage saadanne Forandringer i det ved Kongelig Resolution af 8de Januar 1881 bifaldte Reglement for Fangebehandlingen i Rigets Fællesstrafanstalter, som vilde være en ligefrem Følge af den nye Ordning med Klasseinddeling og Arbeidspenge.

Med Hensyn til denne Sag henvises til Departementets til Grund for den ovennævnte Resolution liggende underdanigste Foredrag, aftrykt som Bilag No. 2.

De af Departementet i Henhold til Resolutionen udfærdigede Reglementer for en progressiv Klasseinddeling og for Arbeidspenge m. v. saavel i Fællesstrafanstalterne som i Bodsfængslet indtages som Bilag 3 og 4.

Medens der paa Grund af den korte Tid, hvori disse Reglementer har været gjældende, endnu ikke haves tilstrækkelig Erfaring om deres Virkninger i det hele taget til derom at kunne udtale nogen almindelig Dom, tør det dog allerede nu med Sikkerhed siges, at de i høi Grad har bidraget til Forbedring af de disciplinære Forhold i Strafanstalterne, — noget som for Departementet var et væsentligt Formaal ved den trufne Forføining.

Da „Tillægskost“, hvis Berøvelse for kortere eller længere Tid var opført som Straf i de ved Resolution af 18de Marts 1876 og 8de Oktober 1883 givne Reglementer for Revselsler for disciplinære Forseelser i Fællesanstalterne, bortfaldt ved de ovenomhandlede Reglementer for Klasseinddeling og Arbeidspenge m. v., som derimod giver Anvisning paa 2de nye Revselsesmidler af væsentlig Betydning, nemlig Nedsættelse i en lavere Klasse og Berøvelse af optjente Arbeidspenge, blev det fundet nødvendigt at foretage de heraf paakrævede Forandringer i Revselsesreglementerne. Da der under Forhandlingerne om disse Forandringer og om Klasseinddelingen og Arbeidspenge med Strafanstaltbestyrerne fra flere Kanter blev fremhævet, at den i Revselsesreglementerne optagne Vand- og Brødstraf ikke passede som Revselsesmiddel i Strafanstalterne, idet den gjorde et altfor stort Skaar i Arbeidsvirksomheden og i den Udstrækning, hvori den var tilladt anvendt, ikke viste sig synderlig effektiv, blev det samtidig bestemt, at denne Straf ikke længer skulde anvendes som Revselse i Fællesanstalterne.

De af Departementet udfærdigede 2de nye Revselsesreglementer for Fællesanstalterne, mandlige og kvindelige, — Bilag 5 og 6 — approberedes ved Kongelig Resolution af 20 Januar 1886.

Da Lov om Bodsfængslet af 12te Juli 1848 i § 7 udtrykkelig nævner Vand- og Brødstraf som et af de Korrektionsmidler, som kan anvendes, kan

denne Straf for Bodsfængslets vedkommende ikke hæves ved reglementarisk Bestemmelse. Efter Direktørens Udtalelser under de førnævnte Forhandlinger, vil imidlertid Vand- og Brødstraffen antagelig heller ikke i Bodsfængslet for Fremtiden blive anvendt som Revselse, efterat man ved det nye Reglement har faaet Adgang til for Disciplinærforseelser at anvende de tvende Revselsesmidler: Nedsættelse i lavere Klasse og Berøvelse af optjente Arbeidspenge.

I Henhold til den i Post 3 i ovennævnte Kongelige Resolution af 20de Januar 1886 givne Bemyndigelse har man under 5te Mai 1886 foretaget endel Forandringer i det gjældende ved Kongelig Resolution af 8de Januar 1881 bifaldte Reglement for Fangebehandlingen i Fællesstrafanstalterne. Af sidstnævnte Reglement med de deri foretagne Forandringer indtages som Bilag 7 et Aftryk, hvori ved udhævet Tryk er betegnet de gjorte Forandringer i eller Tillæg til det ældre Reglement.

Da Indførelsen af Klasseinddeling og Afskaffelsen af Tillægskost ogsaa nødvendiggjorde enkelte Forandringer i den af Departementet under 6te December 1875 udfærdigede Dagsorden for Fællesstrafanstalterne, har man under 11te Februar 1886 udfærdiget en ny Dagsorden, der indtages i Aftryk som Bilag 8.

Under 27de Januar 1886 udfærdigede Departementet et nyt Spisereglement for Akershus og Trondhjems Strafanstalter og under 13de Februar et lignende for Kvindeanstalten i Kristiania. Som i forrige Beretning S. 73 meddelt, var der allerede fra 1ste Juli 1885 indført et nyt Spisereglement for Bodsfængslet.

Under 21de Juni 1886 samtykkede Departementet i, at Fanger i Bodsfængslet, naar Lægen af sanitære Hensyn anbefalede det, kan anvende indtil $\frac{1}{4}$ Time daglig af Arbejdstiden til Stuegymnastik efter Regler, der bestemmes af Fængslets Direktør og Læge.

B. Strafanstaltfunktionærerne.

(Les fonctionnaires.)

Bodsfængslet. Under 27de Februar 1886 udnævntes kst. Præst ved Bodsfængslet J. C. Müller til Sognepræst til østre Akers Præstegjæld. Med Departementets Samtykke vedblev han Bestyrelsen af Præsteembedet ved Bodsfængslet indtil 1ste Juni s. A., da Lærer ved Akershus Strafanstalt, Pastor M. Eckhoff, der fra 1ste April havde fungeret som Præstens Medhjælper, erholdt Konstitution i Embedet, som han bestyrede Resten af Beretningsaaret.

Førstelærer ved Fængslet Frette tilstodes fra Slutningen af Januar 1886 Tjenestefrihed i 3 Maaneder, i hvilken Tid Cand. theol. H. Ubberud udførte hans Forretninger.

Den ved Bodsfængslet under 1ste September 1885 beskikkede Lærer S. L. Trædal tiltraadte først sin Post den 21de Oktober s. A.

Akershus Strafanstalt. Overinspektøren ved Akershus Strafanstalt meddeltes 6 Ugers Permission i Juli og August 1885; under hans Fravær udførtes hans Forretninger af Anstaltens Regnskabsfører Kaptein O. Lützwow.

Ved Kongelig Resolution af 19de August 1885 meddeltes forhenværende kst. Præst ved Bergens Strafanstalt K. N. H. Dahl Konstitution i Præsteembedet ved Akershus Strafanstalt.

Under Lærer Eckhoffs midlertidige Ansættelse ved Bodsfængslet udførtes hans Forretninger fra 1ste April af Stud. Buch og i Slutningen af Beretningsaaret af Cand. theol. B. Støylen.

Trondhjems Strafanstalt. Under 17de December 1885 blev Assistent J. A. Clausen beskikket til Udsalgsbestyrer fra 1ste Januar 1886. For denne Funktionær var der under 21de Septbr. s. A. af Departementet udfærdiget Instrux.

Strafanstalten i Kristiania for Kvinder. Efterat Anstaltens Lærer, Cand. theol. Prydtz var bleven udnævnt til Præst, meddeltes der ham under 31te Mai 1886 Afsked fra hans Post som Lærer ved Kvindeanstalten fra Midten af August Maaned.

C. Fangetallet tilligemed statistiske Oplysninger herom.

Tabel 1—11.

(Nombre des prisonniers avec des renseignements statistiques.)

Af Tabel 1, der viser Tilgang og Afgang af Fanger i Strafanstalterne i Aaret 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886, vil sees, at Antallet af Fanger ved Begyndelsen af Beretningsaaret — 1ste Juli 1885 — udgjorde 783, nemlig 602 Mandfanger og 181 Kvindefanger, og at der i Aarets Løb indsattes efter Dom 358 Mandfanger og 71 Kvindefanger eller tilsammen 429 Fanger, medens der i samme Tidsrum udgik (efter endt Straffetid, efter Benaadning eller ved Dødsfald) 368 Mandfanger og 63 Kvindefanger, eller tilsammen 431 Fanger.

Sammenlægges Antallet af de ved Begyndelsen af Aaret hensiddende med Antallet af de i Aarets Løb efter Dom indsatte Fanger, viser det sig, at Antallet af dem, som i Aaret 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886 har hensiddet i Strafanstalterne, udgjorde 1 212, hvoraf 960 Mandfanger og 252 Kvindefanger.

Til Sammenligning hidsættes Opgave over Antallet af Fanger, der har hensiddet i Strafanstalterne i de 10 sidste Beretningsaar:

Aar.	Mænd.	Kvinder.	Tilsammen.
1876	1 344	390	1 734
1877	1 313	386	1 699
1878	1 306	386	1 692
1879	1 287	364	1 651
1ste Halvaar 1880	1 061	313	1 374
1ste Juli 1880—30te Juni 1881 . .	1 289	359	1 648
1ste Juli 1881—30te Juni 1882 . .	1 281	348	1 629
1ste Juli 1882—30te Juni 1883 . .	1 266	352	1 618
1ste Juli 1883—30te Juni 1884 . .	1 191	330	1 521
1ste Juli 1884—30te Juni 1885 . .	1 091	294	1 385
1ste Juli 1885—30te Juni 1886 . .	960	252	1 212

Nedenstaaende Opgave viser Antallet af de efter Dom i Strafanstalterne indsatte Fanger i de nævnte 10 Aar:

Aar.	Mænd.	Kvinder.	Tilsammen.
1876	461	105	566
1877	451	116	567
1878	451	99	550
1879	437	104	541
1ste Juli 1880--30te Juni 1881	458	98	556
1ste Juli 1881--30te Juni 1882	465	103	568
1ste Juli 1882--30te Juni 1883	456	105	561
1ste Juli 1883--30te Juni 1884	400	89	489
1ste Juli 1884--30te Juni 1885	352	68	420
1ste Juli 1885--30te Juni 1886	358	71	429
Tilsammen	4 289	958	5 247
Gjennemsnitlig aarlig . . . . . ca.	429	96	525

Ved Udgangen af Beretningsaaret, altsaa 30te Juni 1886 hensad i Strafanstalterne 594 Mandfanger og 189 Kvindefanger eller tilsammen 783 Fanger.

Til Sammenligning bemærkes, at Fangeantallet udgjorde:

Aar.	Mænd.	Kvinder.	Tilsammen.
30te Juni 1876	872	283	1 155
— — 1877	839	268	1 107
— — 1878	857	274	1 131
— — 1879	786	254	1 040
— — 1880	831	261	1 092
— — 1881	816	245	1 061
— — 1882	810	247	1 057
— — 1883	781	241	1 032
— — 1884	739	226	965
— — 1885	602	181	783
— — 1886	594	189	783
{ 31te December 1886	593	181	774
{ 30te April 1887	620	179	799

Som det vil sees af Tabel 1, har Antallet af stedfundne Benaadninger ogsaa i dette Beretningsaar været større end sædvanlig, om den end ikke naaede Tallet for forrige Beretningsaar. Aarsagen ligger ogsaa iaar for en væsentlig Del i Hensynet til den ved Lov 6te Juni 1884 stedfundne Formildelse af Tyvslovgivningen.

I Beretningsaaret er løsladt efter Benaadning:

84 Mænd og 14 Kvinder, tils. 98 Fanger — mod:	
105 — - 27 — - 132 — i Beretningsaaret 1884--1885,	
21 — - 7 — - 28 — - 1883--1884,	
20 — - 13 — - 33 — - 1882--1883.	

Antallet af de Fanger, som i Løbet af Aaret 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886 har hensiddet i Strafanstalterne, forholder sig til Rigets antagne Folkemængde den 31te December 1885 — 1 959 000 — omtrent som 1 : 1 616; Antallet af de i det nævnte Beretningsaar efter Dom indsatte som 1 : 4 566, og Antallet af dem, som ved Aarets Udgang hensad sammesteds, som 1 : 2 502.

Antallet af Fanger, der i Løbet af foregaaende Beretningsaar hensad i Strafanstalterne, forholdt sig til Folkemængden den 31te Decbr. 1885 omtrent som 1 : 1 414; Antallet af de i samme Aar efter Dom indsatte som 1 : 4 664, og Antallet af dem, der ved Udgangen af Aaret hensad sammesteds, ligesom ved nærværende Beretningsaars Slutning som 1 : 2 502.

Procentvis beregnet var Forholdet mellem Fangerne og Rigets Folke- mængde følgende:

	Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		Hensiddende ved Aarets Udgang.		Samlet Antal Fanger, der har hensiddet i Strafanstalterne i Beretningsaaret.	
	Antal Fan- ger.	Procent af Folke- mængden 31te Decbr. 1885.	Antal Fan- ger.	Procent af Folke- mængden 31te Decbr. 1885.	Antal Fanger.	Procent af Folke- mængden 31te Decbr. 1885.
1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886 . . .	429	0,02190	783	0,03997	1 212	0,06187
1ste Juli 1884 til 30te Juni 1885 . . .	420	0,02144	783	0,03997	1 385	0,07069

I Forbindelse hermed hidsættes følgende Oversigt for Beretningsaaret over det samlede Antal Fangedage, det største og det mindste Fangebelæg samt det gennemsnitlige daglige Fangebelæg ved de forskjellige Strafanstalter tilligemed en Opgave over det gennemsnitlige daglige Fangebelæg i de to foregaaende Beretningsaar:

	Det samlede Antal Fange- dage.	Det største Fange- belæg.	Det mindste Fange- belæg.	Det gennemsnitlige daglige Fangebelæg.		
				Aaret 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.	Aaret 1ste Juli 1884 til 30te Juni 1885.	Aaret 1ste Juli 1883 til 30te Juni 1884.
				Bodsfængslet	66 738	204
Akershus Strafanstalt	70 654	206	172	193,57	180,72	196,26
Bergens Strafanstalt					87,93	95,61
Trondhjems Strafanstalt	81 688	258*)	173*)	223,80	222,79	267,72
Strafanstalten i Christiania for Kvinder	66 223	192	172	181,43	205,35	227,96
Samtlige Strafanstalter underet	285 303			781,64	888,95	973,74

Om Fangebelægget i Bodsfængslet hidsættes følgende i Direktørens Indberetning indeholdte specielle Oplysninger (se ogsaa Bilag 1, Inspektionens Beretning):

*) Den betydelige Forskjel mellem det høieste og laveste Belæg hidrører fra Overflytningen af Fangerne fra Bergens Strafanstalt.

De Forbrydelser, hvorfor de indkomne Fanger — 187 direkte fra Jurisdiktionerne og 10 fra de andre Strafanstalter — vare dømt:

Forbrydelse mod den offentlige Myndighed	2	
Eftergjørelse eller Forfalskning af offentlige Dokumenter, Mynter, Penge- sedler m. v.	3	
Mord (Forsøg)	1	
Drab	1	
Fornærmelse paa Legeme eller Helbred	4	
Løssagtig- heds- forseelser.	Voldtægt	2
	Blodskam	3
	Ulovligt Samliv	1
	Andre Løssagtighedsforseelser	2
	8	
Tyvsforbrydelser.	Tyveri før opnaet 18 Aars Alder	1
	1ste Gangs Tyveri efter opnaet 18 Aars Alder	7
	2den — — — — —	15
	3die — — — — —	6
	5te — — — — —	2
	1ste Gangs Tyveri	49
	2den — — — — —	19
	3die — — — — —	19
	4de — — — — —	6
	5te — — — — —	4
	6te — — — — —	3
	Overtrædelse af Krml Kap. 22--14 b	3
	134	
Bedrageri og anden Svig	6	
Falsk	29	
Mordbrand	2	
Forbrydelse mod Søfartsloven	3	
Forbrydelser mod den militære Straffelov	2	
Andre Forbrydelser	2	
	197.	

Disse Fangers Straffetid:

	4 Mdr.	Mellem 4—6 Mdr.	6 Mdr.	Mellem 6—8 Mdr.	8 Mdr.	Mellem 8 Mdr. og 1 Aar.	1 Aar.	Mellem 1 Aar og 1 Aar og 4 Mdr.	1 Aar og 4 Mdr.	Mellem 1 Aar 4 Mdr. og 2 Aar.	2 Aar.	Mellem 2 Aar og 2 Aar og 4 Mdr.	2 Aar og 4 Mdr.	Mellem 2 Aar og 4 Mdr. og 3 Aar.	3 Aar.	Mellem 3 og 4 Aar.	4 Aar.	Sum.
Direkte fra Jurisdiktionerne	2	3	29	33	28	38	3	15	3	17	9	1	1	2	-	2	1	187
Fra Akershus Strafanstalt	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2	-	5
Fra Bergens Strafanstalt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Fra Trondhjems Strafanstalt	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	4
Sum	2	3	29	34	28	38	3	17	3	19	9	2	1	4	-	4	1	197

33 eller 16,75 % havde straffede Slægtninge i sin Familie, 70 eller 35,54 % havde mistet en af sine Forældre eller begge før Konfirmationen eller 15 Aars Alderen, 57 eller 28,93 % havde før denne Alder været udsatte eller paa anden Maade borte fra Hjemmet, af hvilke 4 paa Opdragelses-Anstalten „Toftes Gave“.

Af samtlige 369 Fanger, som i Budgetaaret 1885—86 hensad i Fængslet, havde 70 eller 19,00 % forhen hensiddet der.

Af de med en Straffetid af 4 Aar ved Begyndelsen af Budgetaaret hensiddende 3 Fanger løslodes en (F.-No. 50) ifølge Kgl. Benaadning efterat have hensiddet her i 3 Aar og 6 Maaneder. En Fange indbragtes i Budgetaaret med saadan Straffetid. Ved Udgangen af Juni Maaned hensad altsaa fremdeles 3 Fanger paa 4 Aar.

Af de med en Straffetid af 3 Aar eller derover, men ikke fulde 4 Aar, ved Budgetaarets Begyndelse hensiddende 12 Fanger løslodes 5 ifølge Kgl. Benaadning efter at have hensiddet her, No. 158 i 3 Aar, No. 295 i 2 1/2 Aar, No. 347 i 2 Aar 11 Maaneder og 26 Dage, No. 357 i 3 Aar og No. 404 i 2 Aar og 9 Maaneder. I Budgetaaret indbragtes med saadan Straffetid 4 Fanger. Ved Udgangen af Juni Maaned 1886 hensad altsaa 11 Fanger paa 3 Aar eller derover, men ikke fulde 4 Aar.

Ingen Fange blev paa Grund af Uskikkethed for Cellebehandling overført til Fællesanstalt.

2 Fanger afgik ved Døden. Da som ovenbemærket 175 Fanger i Budgetaaret ere udgaacde af Fængslet, blev altsaa i samme Tidsrum efter udstaaet Straf løsladt 172*), af hvilke 19 ifølge Kgl. Benaadning.

De efter udholdt Straf Løsladte have hensiddet en Tid af:

4 Maaneder.	Mellem 4—6 Mdr.	6 Maaneder.	Mellem 6—8 Mdr.	8 Maaneder.	Mellem 8 Mdr. og 1 Aar.	1 Aar.	Mellem 1 Aar og 1 Aar og 4 Mdr.	1 Aar og 4 Mdr.	Mellem 1 Aar og 4 Mdr. og 2 Aar.	2 Aar.	Mellem 2 og 3 Aar.	3 Aar.	3 Aar og 6 Mdr.	Sum.
2	6	20	30	24	26	5	20	5	15	7	9	2	1	172

*) En Fange (L.No. 226) blev 12 Dage efter Indsættelsen overført til Akershus Strafanstalt som feilagtig indsat.

Af Tabel 2, der viser Arten af de af Fangerne begaaede Forbrydelser, hidsættes følgende Uddrag:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		Ialt.		
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
Forbrydelse mod den offentlige Myndighed	-	-	4	-	4	-	
Eftergjørelse eller Forfalskning af offentlige Dokumenter, Mynter, Pengesedler m. v.	6	-	3	-	9	-	
Mened	4	2	-	-	4	2	
Mord	14	5	5	2	17	7	
Drab	17	-	5	-	22	-	
Fostermord, Barnefødsel i Dølgemaal, Fostersfordrivelse samt Delagtighed deri	-	119	-	18	-	137	
Fornærmelse paa Legeme eller Helbred	12	-	5	-	17	-	
Ærekrænkelse	-	-	1	-	1	-	
Løbsagtighe dsforseelser.	Voldtægt	16	-	3	-	19	-
	Blodskam	28	4	12	5	40	9
	Omgjængelse mod Naturen	-	-	3	-	3	-
	Bigami	1	-	-	-	1	-
	Hor	-	-	-	1	-	1
	Leiermaalsforseelse	1	5	-	14	1	19
	Ulovligt Samlevnet	6	-	6	2	12	2
	Forførelse og Rufferi	3	1	-	1	3	2
Andre Løbsagtighe dsforseelser	2	-	1	1	3	1	
Tyvsforbrydelse	410	37	227	21	637	58	
Ulovlig Bemægtigelse af Gjenstande, hvis Værdi ikke overstiger 5 Kroner — Strfl.'s Kap. 22 § 14, jfr. Lov af 6te Juni 1884	1	-	15	-	16	-	
Røveri	8	-	-	-	8	-	
Ulovlig Omgang med Hittegods	-	-	1	-	1	-	
Bedrageri og anden Svig	11	-	15	2	26	2	
Falsk	26	2	35	3	61	5	
Mordbrand	26	5	6	1	32	6	
Anden Ildspaaesættelse	9	1	4	-	13	1	
Beskadigelse af Eiendom eller Gods	-	-	1	-	1	-	
Forbrydelse i Ombud eller Bestilling	-	-	1	-	1	-	
Forbrydelse mod Søfartsloven	1	-	3	-	4	-	
Andre Forbrydelser	-	-	4	-	4	-	
Tilsammen	602	181	358	71	960	252	

Af Tabel 3, der viser Længden af den Fangerne tilfundne Straffetid, sees, at Strafarbejde var tilfunden:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		Ialt.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Paa Livstid	14	7	2	1	16	8
over 15 Aar	10	-	-	-	10	-
— 12—15 Aar	29	2	3	-	32	2
— 9—12 —	35	11	6	2	41	13
— 6—9 —	67	81	12	8	79	89
— 5—6 —	41	6	6	-	47	6
— 4—5 —	42	13	15	-	57	13
— 3—4 —	97	27	33	9	130	36
— 2—3 —	68	3	28	2	96	5
— 1—2 —	87	13	59	14	146	27
fra 6 Maaneder til 1 Aar	111	18	194	35	305	53
under 6 Maaneder	1	-	-	-	1	-
Tilsammen	602	181	358	71	960	252

Procentvis stiller Forholdet sig for Beretningsaaret — sammenlignet med de to foregaaende Aar — saaledes:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.						Indsatte efter Dom i Aarets Løb.					
	1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.		1ste Juli 1884 til 30te Juni 1885.		1ste Juli 1883 til 30te Juni 1884.		1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.		1ste Juli 1884 til 30te Juni 1885.		1ste Juli 1883 til 30te Juni 1884.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Paa Livstid	2,3	3,9	2,4	4,9	2,7	4,6	0,6	1,4	0,3	-	0,3	1,1
over 15 Aar	1,7	-	1,1	-	1,1	-	-	-	0,3	-	-	-
— 12—15 Aar	4,8	1,1	3,9	0,9	3,2	0,4	0,8	-	0,6	-	1,3	1,1
— 9—12 —	5,8	6,1	5,8	5,3	5,7	4,6	1,7	2,8	1,1	1,5	0,5	1,1
— 6— 9 —	11,1	44,8	10,7	37,6	9,7	36,9	3,3	11,3	1,7	16,2	3,7	16,9
— 5— 6 —	6,8	3,3	6,2	1,3	5,7	1,6	1,7	-	1,1	4,4	2,0	1,1
— 4— 5 —	7,0	7,2	9,5	6,2	10,2	7,4	4,2	-	1,7	7,4	3,0	1,1
— 3— 4 —	16,1	14,9	16,6	15,9	18,3	16,2	9,2	12,7	11,1	8,8	8,7	9,0
— 2— 3 —	11,3	1,6	12,3	4,4	10,7	4,6	7,8	2,8	7,1	2,9	8,7	3,4
— 1— 2 —	14,5	7,2	14,4	8,4	13,7	7,9	16,5	19,7	19,6	7,4	20,3	14,6
fra 6 Maaneder til 1 Aar	18,4	9,9	17,1	15,1	19,0	15,8	54,2	49,3	54,5	51,4	51,0	50,6
under 6 Maaneder	0,2	-	-	-	-	-	-	-	0,9	-	0,5	-
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

For de ved Aarets Begyndelse hensiddende Fangers Vedkommende stiller altsaa Forholdet sig saaledes, at af Mandfangerne var det største Antal — vel 18 % — tilfundne en Straffetid af 6 Maaneder til 1 Aar; medens af Kvindefangerne det største Antal — henved 45 % — var tilfundne en Straffetid af over 6 indtil 9 Aar. Af de i Aarets Løb efter Dom indsatte var omkring Halvparten af saavel Mand- som Kvindefanger tilfundne Strafarbeide fra 6 Maaneder til 1 Aar.

Af Tabel 4, der viser Fangernes Alder, sees, at Aldersforholdet var følgende:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		Ialt.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
10—15 Aar	-	-	-	-	-	-
15—18 —	4	-	9	-	13	-
18—20 —	15	1	30	2	45	3
20—25 —	74	26	89	15	163	41
25—30 —	103	49	53	14	156	63
30—40 —	162	68	79	23	241	91
40—50 —	108	24	49	17	157	41
50—60 —	78	8	35	-	113	8
60—70 —	49	4	14	-	63	4
over 70 —	9	1	-	-	9	1
Tilsammen	602	181	358	71	960	252

Det procentvise Forhold for Beretningsaaret — sammenlignet med de to foregaaende Aar — stiller sig saaledes:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.						Indsatte efter Dom i Aarets Løb.					
	1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.		1ste Juli 1884 til 30te Juni 1885.		1ste Juli 1883 til 30te Juni 1884.		1ste Juli 1886 til 30te Juni 1886.		1ste Juli 1884 til 30te Juni 1885.		1ste Juli 1883 til 30te Juni 1884.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
10-15 Aar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15-18 —	0,7	-	0,8	-	0,8	-	2,5	-	3,4	-	2,0	1,1
18-20 —	2,5	0,6	1,4	0,9	1,6	2,1	8,4	2,8	8,8	2,9	6,8	2,3
20-25 —	12,3	14,3	14,5	11,9	13,0	11,6	24,9	21,1	23,3	26,5	24,5	20,2
25-30 —	17,1	27,0	13,8	24,8	13,9	23,7	14,8	19,7	18,2	20,6	17,8	19,1
30-40 —	26,9	37,6	30,3	38,9	30,0	38,2	22,0	32,4	21,0	30,9	25,0	33,7
40-50 —	17,9	13,3	18,0	15,0	17,7	16,6	13,7	24,0	11,1	13,3	13,2	14,6
50-60 —	13,0	4,4	13,3	6,2	14,9	6,2	9,8	-	8,2	2,9	6,5	7,9
60-70 —	8,1	2,2	7,0	1,8	6,7	1,2	3,9	-	5,4	2,9	4,0	-
over 70 —	1,5	0,6	0,9	0,5	1,4	0,4	-	-	0,6	-	0,2	1,1
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Af Tabel 5, der viser Fangernes Nationalitet, erfares, at af Fangerne var:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		I alt.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Norske	542	174	319	68	861	242
Finner	10	2	2	1	12	3
Lapper	4	2	8	-	12	2
Svensker	38	3	23	2	61	5
Andre Nationaliteter	8	-	5	-	13	-
Ikke oplyst	-	-	1	-	1	-
Tilsammen	602	181	358	71	960	252

Det procentvise Forhold — sammenlignet med de to foregaaende Aar — var:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.						Indsatte efter Dom i Aarets Løb.					
	1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.		1ste Juli 1884 til 30te Juni 1885.		1ste Juli 1883 til 30te Juni 1884.		1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.		1ste Juli 1884 til 30te Juni 1885.		1ste Juli 1883 til 30te Juni 1884.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Norske	90,0	96,1	90,5	96,9	88,6	97,5	89,1	95,8	88,4	100,0	91,5	97,8
Finner	1,7	1,1	1,6	1,3	1,5	-	0,6	1,4	1,7	-	1,8	-
Lapper	0,7	1,1	0,6	0,5	1,0	-	2,2	-	1,4	-	0,5	-
Svensker	6,3	1,7	6,6	1,3	8,2	2,1	6,4	2,8	7,1	-	5,0	2,2
Andre Nationaliteter	1,3	-	0,7	-	0,4	0,4	1,4	-	1,4	-	1,0	-
Ikke opgivet	-	-	-	-	0,3	-	0,3	-	-	-	0,2	-
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabel 6 — Fangernes ægteskabelige Stilling — viser, at af Fangerne var:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		Ialt.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Ugifte	387	151	243	57	630	208
Gifte med Børn	155	16	89	7	244	23
Gifte uden Børn	22	5	17	2	39	7
Enkemænd og Enker med Børn	34	8	9	3	43	11
Enkemænd og Enker uden Børn	4	1	-	2	4	3
Tilsammen	602	181	358	71	960	252
samt						
Gifte med og uden Børn	177	21	106	9	283	30
Enkemænd og Enker med og uden Børn.	38	9	9	5	47	14

Procentvis var i denne Henseende Forholdet i Beretningsaaret og de to foregaaende Aar:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.						Indsatte efter Dom i Aarets Løb.					
	1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.		1ste Juli 1884 til 30te Juni 1885.		1ste Juli 1883 til 30te Juni 1884.		1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.		1ste Juli 1884 til 30te Juni 1885.		1ste Juli 1883 til 30te Juni 1884.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Ugifte	64,3	83,4	66,0	81,4	64,0	80,9	67,9	80,3	64,2	73,5	65,8	67,4
Gifte med Børn	25,7	8,8	23,8	8,4	25,3	10,0	24,9	9,9	26,4	17,7	25,8	16,9
Gifte uden Børn	3,7	2,8	4,5	3,6	4,0	2,5	4,7	2,8	3,1	4,4	3,2	5,6
Enkemænd og Enker med Børn	5,6	4,4	5,4	5,3	5,9	4,5	2,5	4,2	4,0	4,4	5,0	7,9
Enkemænd og Enker uden Børn	0,7	0,6	0,3	1,3	0,8	2,1	-	2,8	2,3	-	0,2	2,2
sammt:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gifte med og uden Børn	29,4	11,6	28,3	12,0	29,3	12,5	29,6	12,7	29,5	22,1	29,0	22,5
Enkemænd og Enker med og uden Børn	6,3	5,0	5,7	6,6	6,7	6,6	2,5	7,0	6,3	4,4	5,2	10,1

Efter Tabel 7, der viser Fangernes tidligere Livsstilling, var af Fangerne:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		I alt	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Embedsmænd	-	-	-	-	-	-
Ombuds- og Bestillingsmænd	7	-	4	-	11	-
Handelsmænd og Fabrikanter	6	2	11	-	17	2
Haandværkere	8	1	-	1	8	2
Gaardbrugere og Føderaadfolk	21	6	17	1	38	7
Handelsbetjente og Kontorister	7	1	9	-	16	1
Haandværksarbejdere og Læredrenge	161	4	88	4	249	8
Tjenestetyende	17	90	14	25	31	115
Fabrik- og Værksarbejdere	7	1	7	1	14	2
Husmænd og Inderster	21	4	7	1	28	5
Fiskere	22	1	15	-	37	1
Søfarende	38	-	27	-	65	-
Dagarbejdere	230	61	128	31	358	92
Løsgjængere og Omstreifere	36	8	14	7	50	15
Betlere og Fattiglemmer	1	1	-	-	1	1
Personer i andre Stillinger	20	1	17	-	37	1
Ei opgivet	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	602	181	358	71	960	252

Procentvis stiller Forholdet sig for Beretningsaaret — sammenlignet med de to foregaaende Aar — saaledes:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.						Indsatte efter Dom i Aarets Løb.					
	1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.		1ste Juli 1884 til 30te Juni 1885.		1ste Juli 1883 til 30te Juni 1884.		1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.		1ste Juli 1884 til 30te Juni 1885.		1ste Juli 1883 til 30te Juni 1884.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Embedsmænd	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ombuds- og Bestillingsmænd	1,2	-	1,2	-	0,8	-	1,1	-	-	-	1,2	-
Handelsmænd og Fabrikanter	1,0	1,1	1,9	3,6	1,5	2,5	3,1	-	0,9	1,5	2,8	4,5
Haandværkere	1,3	0,6	0,8	0,4	0,8	1,2	-	1,4	0,9	-	1,0	1,1
Gaardbrugere og Føderaadfolk	3,5	3,3	3,9	3,5	3,9	3,8	4,7	1,4	2,5	-	4,2	2,3
Handelsbetjente og Kontorister	1,2	0,6	1,1	-	1,6	-	2,5	-	1,1	-	1,2	-
Haandværksarbeidere og Læredrenge	26,7	2,2	27,0	2,2	26,6	1,7	24,6	5,6	23,0	-	24,5	-
Tjenestetyende	2,8	49,7	2,2	45,2	1,8	44,4	3,9	35,2	4,3	38,2	4,8	29,2
Fabrik- og Værksarbeidere	1,2	0,6	1,8	1,8	1,6	1,2	2,0	1,4	0,3	1,5	0,8	3,4
Husmænd og Inderster	3,5	2,2	2,6	3,1	2,1	3,3	2,0	1,4	3,4	-	2,8	3,4
Fiskere	3,6	0,6	5,1	-	4,2	-	4,2	-	5,4	1,5	8,0	-
Søfarende	6,3	-	5,4	0,4	5,9	-	7,5	-	7,7	-	4,2	1,1
Dagarbeidere	38,2	33,7	40,6	30,1	41,8	31,1	35,8	43,7	40,0	42,6	38,0	39,3
Løsgjængere og Omstreifere	6,0	4,4	4,3	8,4	4,8	9,1	3,9	9,9	5,4	14,7	3,8	14,6
Betlere og Fattiglemmer	0,2	0,5	0,3	0,4	0,3	-	-	-	0,3	-	0,5	1,1
Personer i andre Stillinger	3,3	0,5	1,8	0,9	2,0	1,7	4,7	-	4,5	-	2,0	-
Ei opgivet	-	-	-	-	0,3	-	-	-	0,3	-	0,2	-
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

I de ovennævnte 3 Aar sees saaledes de fleste Mandfanger — saavel hensiddende som indkomne — at tilhøre Klasserne Dagarbeidere samt Haandværksarbeidere og Læredreng. Af Kvindefangerne tilhørte de fleste Tjenesteyende- eller Dagarbejderklassen.

Efter Tabel 8, der viser Fangernes Hjemsted, var efternævnte Antal Fanger hjemmehørende i:

		Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.			Indsatte efter Dom i Aarets Løb.			I alt.		
		M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.
Smaalene	B.	22	5	27	8	2	10	30	7	37
	L.	27	9	36	9	1	10	36	10	46
Akershus	B.	1	1	2	1	-	1	2	1	3
	L.	26	11	37	7	6	13	33	17	50
Christiania	B.	148	35	183	96	18	114	244	53	297
Hedemarken	B.	2	-	2	-	1	1	2	1	3
	L.	16	7	23	15	3	18	31	10	41
Kristians	B.	2	-	2	-	-	-	2	-	2
	L.	12	12	24	11	-	11	23	12	35
Buskerud	B.	15	3	18	3	1	4	18	4	22
	L.	24	5	29	8	2	10	32	7	39
Jarlsberg og Laurvig	B.	9	4	13	6	2	8	15	6	21
	L.	15	2	17	6	1	7	21	3	24
Bratsberg	B.	5	5	10	1	-	1	6	5	11
	L.	8	3	11	6	-	6	14	3	17
Nedenæs	B.	5	1	6	3	1	4	8	2	10
	L.	15	1	16	7	1	8	22	2	24
Lister og Mandal	B.	6	-	6	6	1	7	12	1	13
	L.	17	-	17	7	2	9	24	2	26
Stavanger	B.	12	8	20	7	1	8	19	9	28
	L.	13	5	18	9	1	10	22	6	28
Søndre Bergenhus	B.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	L.	20	6	26	11	1	12	31	7	38
Bergen	B.	30	6	36	22	2	24	52	8	60
Nordre Bergenhus	B.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	L.	9	4	13	5	1	6	14	5	19
Romsdal	B.	4	2	6	5	2	7	9	4	13
	L.	9	7	16	9	3	12	18	10	28
Søndre Trondhjem	B.	16	4	20	16	2	18	32	6	38
	L.	10	7	17	4	5	9	14	12	26

		Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.			Indsatte efter Dom i Aarets Løb.			I alt.		
		M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.
Nordre Trondhjem	B.	1	2	3	2	-	2	3	2	5
	L.	15	5	20	8	4	12	23	9	32
Nordland	B.	-	1	1	1	-	1	1	1	2
	L.	15	5	20	10	1	11	25	6	31
Tromsø	B.	8	4	12	5	1	6	13	5	18
	L.	12	6	18	3	1	4	15	7	22
Finmarken	B.	2	-	2	2	-	2	4	-	4
	L.	13	4	17	12	3	15	25	7	32
Byerne		288	81	369	184	34	218	472	115	587
Landdistrikterne		276	99	375	147	36	183	423	135	558
Hele Riget		564	180	744	331	70	401	895	250	1 145
Sverige		29	1	30	22	1	23	51	2	53
Andre Lande		6	-	6	4	-	4	10	-	10
Ikke oplyst		3	-	3	1	-	1	4	-	4
Tilsammen		602	181	783	358	71	429	960	252	1 212

Procentvis beregnet var Forholdet saaledes:

		Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.			Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		
		M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.
		%	%	%	%	%	%
Smaalenene	B.	3,7	2,7	3,4	2,2	2,8	2,3
	L.	4,5	5,0	4,6	2,5	1,4	2,3
Akershus	B.	0,2	0,6	0,3	0,3	-	0,2
	L.	4,3	6,1	4,7	2,0	8,5	3,0
Christiania	B.	24,6	19,3	23,3	26,8	25,4	26,6
Hedemarken	B.	0,3	-	0,3	-	1,4	0,2
	L.	2,6	3,8	2,9	4,2	4,2	4,2
Kristians	B.	0,3	-	0,3	-	-	-
	L.	2,0	6,6	3,1	3,1	-	2,6
Buskerud	B.	2,5	1,7	2,3	0,8	1,4	0,9
	L.	4,0	2,8	3,7	2,2	2,8	2,3
Jarlsberg og Laurvig	B.	1,5	2,2	1,6	1,7	2,8	1,9
	L.	2,5	1,1	2,2	1,7	1,4	1,7

		Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.			Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		
		M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.
		%	%	%	%	%	%
Bratsberg	B.	0,8	2,7	1,3	0,3	-	0,2
	L.	1,3	1,7	1,4	1,7	-	1,4
Nedenæs	B.	0,8	0,6	0,8	0,8	1,4	0,9
	L.	2,5	0,6	2,0	2,0	1,4	1,9
Lister og Mandal	B.	1,0	-	0,8	1,7	1,4	1,7
	L.	2,8	-	2,2	2,0	2,8	2,1
Stavanger	B.	2,0	4,4	2,5	2,0	1,4	1,9
	L.	2,2	2,8	2,3	2,5	1,4	2,3
Søndre Bergenhus	B.	-	-	-	-	-	-
	L.	3,3	3,3	3,3	3,1	1,4	2,8
Bergen	B.	5,0	3,3	4,6	6,2	2,8	5,6
Nordre Bergenhus	B.	-	-	-	-	-	-
	L.	1,5	2,2	1,6	1,4	1,4	1,4
Romsdal	B.	0,7	1,1	0,8	1,4	2,9	1,6
	L.	1,5	3,8	2,0	2,5	4,2	2,8
Søndre Trondhjem	B.	2,6	2,2	2,5	4,5	2,8	4,2
	L.	1,7	3,8	2,2	1,1	7,1	2,1
Nordre Trondhjem	B.	0,2	1,1	0,4	0,5	-	0,5
	L.	2,5	2,8	2,6	2,2	5,7	2,8
Nordland	B.	-	0,6	0,1	0,3	-	0,2
	L.	2,5	2,8	2,6	2,8	1,4	2,6
Tromsø	B.	1,3	2,2	1,5	1,4	1,4	1,4
	L.	2,0	3,3	2,3	0,8	1,4	0,9
Finmarken	B.	0,3	-	0,3	0,5	-	0,5
	L.	2,2	2,2	2,2	3,3	4,2	3,5
Byerne		47,8	44,7	47,1	51,4	47,9	50,8
Landdistrikterne		45,9	54,7	47,9	41,1	50,7	42,7
Hele Riget		93,7	99,4	95,0	92,5	98,6	93,5
Sverige		4,8	0,6	3,8	6,1	1,4	5,4
Andre Lande		1,0	-	0,8	1,1	-	0,9
Ikke oplyst		0,5	-	0,4	0,3	-	0,2
		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Det betydeligste Procentantal er, efter hvad ovenstaaende Tabel udviser, fra Christiania, nemlig af de ved Aarets Begyndelse hensiddende 24,6 % Mandfanger og 19,3 % Kvindefanger, og af de i Aarets Løb indkomne 26,8 %

Mandsfanger og 25,4 % Kvindefanger. I Aarene 1884—85 og 1883—84 var Forholdet saaledes, at af de hensiddende henholdsvis 25,9 % og 25,5 % Mandsfanger samt 21,2 % og 24,9 % Kvindefanger og af de indkomne henholdsvis 23,8 % og 24,0 % Mandsfanger samt 21,1 % og 21,3 % Kvindefanger var hjemmehørende i Christiania.

Forøvrigt sees det af Procenttabellen, at af det ved Aarets Begyndelse hensiddende samlede Fangebelæg var omtrent et lige Antal — mellem 47 og 48 % — hjemmehørende i Byerne og Landdistrikterne. Af Mandsfangerne var fra Byerne ca. 48 % og fra Landdistrikterne ca. 46 %, af Kvindefangerne derimod henholdsvis ca. 45 og 55 %.

Af de i Aarets Løb efter Dom indsatte var henvend 51 % fra Byerne og henvend 43 % fra Landdistrikterne, — af Mandsfanger henholdsvis omtrent 51 % og 41 %, af Kvindefanger ca. 48 og 51 %.

I det foregaaende Beretningsaar var saavel af de hensiddende som af de indkomne omtrent det halve Antal Fanger fra Byerne og omkring 45 % fra Landdistrikterne.

5,8 % Mandsfanger og 0,6 % Kvindefanger af de hensiddende samt 7,2 % Mandsfanger og 1,4 % Kvindefanger af de indkomne var hjemmehørende i Udlandet.

Oplysning om Hjemstavn savnedes for 0,5 % hensiddende og 0,3 % indkomne Mandsfanger.

Nedenstaaende Opgave viser, hvor mange Fanger der hensad i Strafanstalterne ved Begyndelsen af Beretningsaaet og hvor mange der indkom efter Dom i Aarets Løb — særskilt for Mands- og Kvindefanger — for hvert 1 000 Indvaanere, beregnet efter Folkemængden den 31te December 1875.

For hvert 1 000 Indvaanere af hvert Kjøen var:	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.			Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		
	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.
Fra Kjøb- og Ladestederne	1,82	0,46	1,11	1,16	0,20	0,66
Fra Landdistrikterne	0,38	0,13	0,25	0,20	0,05	0,12
Fra hele Riget	0,63	0,19	0,41	0,37	0,08	0,22

Beregnet efter Folkemængden den 31te December 1885, anslaaet for hele Riget til 1 959 000, og efter de kommunale Folketællinger udgjørende i Byerne 201 094 Mænd og 231 311 Kvinder, tils. 432 405, bliver Forholdet:

Af Tabel 10, der viser, hvor mange af Fangerne der ikke tidligere har været straffede, og hvor mange der før har været straffede — og med hvilken Straf, fremgaar, at af Fangerne var :

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		I alt.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Ikke tidligere straffede	137	129	104	32	241	161
Tidligere straffede	465	52	254	39	719	91
Tilsammen	602	181	358	71	960	252
og af de sidstnævnte:						
1. Straffede med Fængsel eller anden Straf end Strafarbeide	95	18	87	14	182	32
2. Straffede med Strafarbeide	370	34	167	25	537	59
Tilsammen	465	52	254	39	719	91

Procentforholdet i Beretningsaaret og de to foregaaende Aar var:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.						Indsatte efter Dom i Aarets Løb.					
	1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.		1ste Juli 1884 til 30te Juni 1885.		1ste Juli 1883 til 30te Juni 1884.		1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.		1ste Juli 1884 til 30te Juni 1885.		1ste Juli 1883 til 30te Juni 1884.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Ikke tidligere straffede	22,8	71,3	24,1	60,2	23,3	57,2	29,1	45,1	27,6	45,6	31,5	37,0
Tidligere straffede .	77,2	28,7	75,9	39,8	76,7	42,8	70,9	54,9	72,4	54,4	68,5	63,0
og af de sidstnævnte:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1. Med Fængsel eller anden Straf end Strafarbeide . .	15,8	9,9	14,9	11,9	14,5	13,3	24,3	19,7	27,8	35,3	24,0	31,5
2. Med Strafarbeide .	61,4	18,8	61,0	27,9	62,2	29,5	46,6	35,2	44,6	19,1	44,5	31,5

Tabel 11, der giver Oplysning om Tilbagefaldsprocenten for Aaret 1ste Juli 1882 til 30te Juni 1883, viser:

	D ø m t e .								
	For Tyveri.			For anden Forbrydelse.			Tilsammen.		
	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.
Af de i Aaret 1ste Juli 1882 til 30te Juni 1883 løsladte	297	39	336	113	72	185	410	111	521
var inden 1ste Juli 1886 — altsaa mindst 3 Aarefter den sidste Fanges Løsladelse — tilbagefaldne	104	10	114	8	6	14	112	16	128
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
eller procentvis beregnet*)	35,02	25,64	33,93	7,08	8,33	7,57	28,29	14,41	25,34
Efter Beretningen for Aaret 1ste Juli 1884 til 30te Juni 1885 var Tilbagefaldsprocenten for Aaret 1881—82	34,02	27,08	33,16	9,24	2,27	7,36	27,57	15,22	25,50
Efter Beretningen for Aaret 1ste Juli 1883 til 30te Juni 1884 var Tilbagefaldsprocenten for Aaret 1880—81	37,92	40,00	38,20	12,96	13,79	13,25	32,11	26,55	31,02

I Forbindelse hermed hid sættes følgende sammenlignende Opgaver over Tilbagefaldsprocenten for de enkelte Strafanstalter for de 3 Aar: 1880—1881, 1881—1882 og 1882—1883.

*) For den nedlagte Bergens Strafanstalts Vedkommende foreligger ikke Oplysninger med Hensyn til Tilbagefald af de i Aaret 1882—83 løsladte og Opgaven over den samlede Tilbagefaldsprocent er saaledes ikke ganske nøiagtig.

	Af de i Aaret 1880—1881 løsladte var tilbagefaldne inden 1 Juli 1884:									Af de i Aaret 1881—1882 løsladte var tilbagefaldne inden 1 Juli 1885:									Af de i Aaret 1882—1883 løsladte var tilbagefaldne inden 1 Juli 1886:								
	Domfældte for Tyveri.			Domfældte for anden Forbrydelse.			Tilsammen.			Domfældte for Tyveri.			Domfældte for anden Forbrydelse.			Tilsammen.			Domfældte for Tyveri.			Domfældte for anden Forbrydelse.			Tilsammen.		
	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.
	%	%	%	%	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0
Bodsfængslet ¹⁾ . . .	40,80	-	40,80	15,38	-	15,38	34,31	-	34,31	40,80	-	40,80	9,84	-	9,84	32,77	-	32,77	36,21	-	36,21	6,78	-	6,78	28,76	-	28,76
Akershus Strafanstalt	40,98	-	40,98	9,09	-	9,09	36,11	-	36,11	32,10	-	32,10	10,53	-	10,53	28,00	-	28,00	40,30	-	40,30	11,54	-	11,54	32,26	-	32,26
Bergens Strafanstalt .	39,47	-	39,47	-	-	-	34,88	-	34,88	25,00	-	25,00	7,14	-	7,14	20,00	-	20,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Thronhjems Straf- anstalt	28,13	30,00	28,38	8,70	6,67	7,89	22,99	16,00	21,43	19,15	-	19,15	8,00	-	8,00	15,28	-	15,28	25,00	-	25,00	3,57	-	3,57	17,86	-	17,86
Strafanstalten i Chri- stiania for Kvinder .	36,59 ²⁾	42,22	39,53	17,65	16,28	16,67	31,03 ²⁾	29,55	30,14	-	27,08	27,08	-	2,27	2,27	-	15,22	15,22	-	25,64	25,64	-	8,33	8,33	-	14,41	14,41
Tilsammen	37,92	40,00	38,20	12,96	13,79	13,25	32,11	26,55	31,02	34,02	27,08	33,16	9,24	2,27	7,36	27,57	15,22	25,50	35,02	25,64	33,93	7,08	8,33	7,57	28,29	14,41	25,34

1) For Bodsfængslets Vedkommende er Beregningen for de 2 første Aar foretaget paa den tidligere Maade, hvorefter ogsaa de alene til Fængselsstraf dømte er medtagne som tilbagefaldne, medens ved de øvrige Strafanstalter — ligesom for Bodsfængslets Vedkommende for det sidste Beretningsaar — kun de til Strafarbejde dømte er regnede for tilbagefaldne. Jfr. Note *) til Tabel 11.

2) Angaaende disse forholdsvis høje Procenttal se Beretning for 1883—1884, S. 27.

For Bodsfængslets Vedkommende indtages her efter Direktørens Indberetning følgende mere detaljerede Opgaver angaaende Tilbagefaldene*):

Tilbagefaldsprocenten for Tidsrummet 1ste Juli 1882 till 30te Juni 1883, hvortil Opgaverne er samlede ved Udgangen af August Maaned 1886, altsaa mindst 3 Aar efter den sidste Fanges Løsladelse:

T i d.	Løsladte.	Tilbagefaldne.	Procent.
18 ⁸² / ₈₃	233	84	36,05

Af de 233 Løsladte er altsaa 149 ikke Tilbagefaldne mindst 3 Aar efter Løsladelsen.

De Tilbagefaldne har hensiddet i Fængslet:

T i d.	Fra 4 Maaneder til og med 1 Aar.			Fra 1 Aar til og med 2 Aar.			Fra 2 Aar til og med 3 Aar.			Fra 3 Aar til og med 4 Aar.		
	Løsladte.	Tilbagefaldne.	Procent.	Løsladte.	Tilbagefaldne.	Procent.	Løsladte.	Tilbagefaldne.	Procent.	Løsladte.	Tilbagefaldne.	Procent.
18 ⁸² / ₈₃	180	64	36,11	38	13	34,21	14	6	42,86	1	1	100,00

Fangernes Alder ved Indsættelsen:

T i d.	Løsladte.	Fra 18 til 30 Aar.	Af disse Tilbagefaldne.	Procent.	Over 30 Aar.	Af disse Tilbagefaldne.	Procent.
18 ⁸² / ₈₃	233	190	79	41,58	43	5	11,63

Fangernes Brøde (Tyveri eller ikke Tyveri):

T i d.	Løsladte.	Dømte for Tyveri.	Tilbagefaldne.	Procent.	Dømte for anden Brøde.	Tilbagefaldne.	Procent.
18 ⁸² / ₈₃	233	174	76	43,68	59	8	13,56

*) Ved disse Opgaver bemærkes, at i de deri foretagne Beregninger under „Tilbagefaldne“ ogsaa er medregnet de til Fængselsstraf dømte, medens derimod saavel i Tabel 11 som i foranstaaende Afsnit af Beretningen alene de til Straf-arbejde dømte er medtagne. Se Note *) til Tabel 11 og Note *) paa forrige Side.

Opgave over dem, som ikke er dømte for Tyveri:

Forbrydelsernes Art.	Løsladte.	Ikke tilbagefaldne.	Tilbagefaldne.
Røveri	2	2	-
Forbrydelse mod den offentlige Myn- dighed	1	1	-
Overfald	11	10	1
Sædelighedsforbrydelser	15	13	2
Bedrageri og anden Svig	12	8	4
Falsk	14	13	1
Overtrædelse af Krml. Kap. 23 -2	1	1	-
— - Søfartsloven	1	1	-
— - Lov om Jernveie	2	2	-
	59	51	8

Direkte indkomne eller overflyttede fra Fællesanstalterne:

Tidsrum	Løsladte.	Direkte fra Jurisdictionerne.	Tilbagefaldne.	Procent.	Overflyttede fra Fællesanstalterne.	Tilbagefaldne.	Procent.
1882/83	233	216	83	38,43	17	1	5,88

De løsladte har taget Ophold i Christiania eller udenfor samme:

Tid.	I Christiania.			I andre Byer.			I Landdistrikterne.			I Sverige.		
	Tilbagefaldne.	Procent.		Tilbagefaldne.	Procent.		Tilbagefaldne.	Procent.		Tilbagefaldne.	Procent.	
1882/83	58	30	51,71	62	26	41,94	102	24	23,53	11	4	36,36

Tilbagefaldet indtraadte:

Tid.	Tilbagefaldne.	Inden 1 Aar.	Procent.	Inden 2 Aar.	Procent.	Inden 3 Aar og derover.	Procent.
1882/83	84	49	58,33	19	22,62	16	19,05

Af de løsladte var :

Gifte	40
Enkemænd	1
Ugifte	192
	<hr/> 223

Af de 84 tilbagefaldne var :

Gifte.	Procent.	Enkemænd.	Procent.	Ugifte.	Procent.
5	5,95	—	—	79	94,05

Af de 149 ikke tilbagefaldne var :

Gifte.	Procent.	Enkemænd.	Procent.	Ugifte.	Procent.
35	23,49	1	0,67	113	75,84

Af de 84 tilbagefaldne er 43 indsatte i Bodsfængsel, 13 i Akershus Strafanstalt, 5 i Bergens Strafanstalt, 6 i Trondhjems Strafanstalt og 17 eller 20,24 % straffede med Fængsel.

Regner man det kun som Tilbagefald, naar en løsladt atter er inddømt i en Strafanstalt, bliver Tilbagefaldsprocenten i Tidsrummet $18\frac{82}{83}$ 28,76.

Af de 84 tilbagefaldne er 36 eller 42,86 % før tilbagefaldne herfra. Sættes disse ud af Betragtning baade som løsladte og som tilbagefaldne, bliver Tilbagefaldsprocenten i Tidsrummet $18\frac{82}{83}$ 24,37.

Bestemmelserne i Lov om Bodsfængslet af 12 Juli 1848 §§ 14 og 15 om Hensættelse en Tid i Celle af Fangerne i Fællesanstalterne ved Indkomsten og før Løsladelsen samt om Fangernes Hensættelse i Celle efter eget Ønske, har i dette Beretningsaar som før været bragt i Anvendelse i saa stor Udstrækning, som Antallet af Celler ved de forskellige Anstalter har tilladt.

D. Disciplinen.

(Regime disciplinaire)

I Beretningsaaret er ikke forefaldt noget saadant Tilfælde af grovere Brud paa Disciplinen, at det har havt justitiel Tiltale til Følge.

Nogen Undvigelse har ikke fundet Sted. Derimod har 1 Fange i Akershus Strafanstalt gjort Rømningsforsøg. Han havde fundet Anledning til fra Loftet over Grisehuset, hvor han havde Arbeide, at komme op paa Taget og derfra bort paa den Strafanstalten omgivende Mur, hvorfra han fræde sig ned med et Taug, som han havde i Beredskab. Den i Fangegaarden tjenstgjørende Betjent blev imidlertid opmærksom paa ham, idet han kom op paa Fæstningsmuren, og gjorde øieblikkelig Anskrig, saa at han strax blev paa-greben og igjen indbragt i Strafanstalten, hvor han derefter blev belagt med Fodjern.

Foruden denne Fange har i Akershus Strafanstalt 2 og i Trondhjems Strafanstalt 1 Fange været belagt med Jern.

Af de 2 førstnævnte var den ene den i Beretningen for 1882—1883 S. 28 omtalte Fange, som rømte den 30te April 1883. Han har senere i Sverige været straffet for Tyveri og er der gjentagende transporteret til Grændsen. Paa Kongsvinger gjenkjendtes han af en fordums Medfange, der anmeldte ham for Politiet, hvorefter han paagrebes den 26de Mai 1886 og Dagen efter blev gjenindsat i Strafanstalten, hvor han belagdes med Jern.

Den anden med Jern belagte Fange er den i forrige Beretning S. 35 omtalte Morder, som efter erholdt Benaadning for den ham overgaaede Dødsdom den 29de August 1885 blev gjenindsat i Strafanstalten, hvor han belagdes med Jern, som man senere paa Grund af hans Opførsel og ligefremme Trudsler mod Overinspektøren, Præsten m. fl. har fundet det nødvendigt at forstærke. Han er, siger Bestyreren, „et uhyggeligt Exempel paa en gennemforhærdet Menneskenatur“.

Den i Trondhjems Strafanstalt med Jern belagte Fange gjorde sig skyldig i ganske ualmindelig voldsom og truende Optræden mod Betjeningen. Denne Fange, der er hjemmehørende i Finland, og inddømt for Røveri, gjenkjendtes af en Medfange som en fra en finsk Strafanstalt undvegen Morder. Under Forsøg paa at faa ham fotograferet for at tilstille de finske Autoriteter hans Billede, var det, hans Voldsomhed brød løs; han slog, spændte, skaldede og bed, saa 6 af de stærkeste Betjente neppe magtede ham. Han maatte strax belægges med Jern og hensættes i Celle, hvor han forblev i Jern, indtil han efter udstaaet Straf blev transporteret ud af Riget. Der gjordes flere Gange Forsøg paa at befri ham for Jernene; men næsten i samme Øieblik, Jernene var tagne af ham, anfaldt han Opsynet med Voldsomhed.

Foruden denne Fange har det derhos i Trondhjems Strafanstalt været fornødent at holde 4 Fanger i Celle paa Grund af Trudsler mod Opsynet samt Voldsomhed.

Om den ene af disse hidsættes følgende nærmere Oplysninger:

En Fange kastede under et Anfald af Raseri en Øxe efter en Opsyns-
betjent i Arbejdslokalet. Da han skulde paagribes, forskandsede han sig bag
sin Høvelbænk og udstødte voldsomme Trudsler mod den, der vovede at
nærme sig. Da han paa sin Arbejdsplads var vel forsynet med Vaaben —
Øxe, Knive, Hulgjern m. v. —, var Situationen alvorlig nok, men endtes dog
godt, idet Fangen godvillig fulgte Overinspektøren, da denne gik hen til ham.
I Cellen, hvor han blev hensat, forsøgte han den paafølgende Dag gjentagende
Gange at berøve sig Livet ved Hængning. Denne Fange, der i 1882 over-
førtes til Trondhjem fra Akershus Strafanstalt, var oprindeligt inddømt paa 4
Aar for Tyveri, men paadrog sig i Akershus for Forsøg paa Drab af Op-
synsmand og for Forsøg paa Mord ved 2 Domme en forøget Straffetid af
tilsammen 24 Aar, saaledes at hans samlede Straffetid blev 28 Aar. Han har
under hele Straffetiden været vanskelig at behandle, da han altid har klaget
over stærke Smerter i Hovedet og Søvnløshed, ligesom et og andet ved ham
forøvrigt ogsaa har tydet paa, at hans Sindstilstand maaske ikke er ganske
normal. — Da han paa det bestemteste nægtede at have havt til Hensigt ved
at kaste Øxen at tilføie Betjenten nogen Skade — det var bare i Øieblikkets
Hidsighed, at han „slængte den saa fra sig bortover Gulvet“ —, blev hans
voldsomme Optræden efter Stiftamtmandens Bestemmelse ej gjort til Gjenstand
for justitiel Behandling. Han maa formentlig — udtaler Overinspektøren —
for Sikkerheds Skyld i længere Tid blive hensiddende i Celle, da det neppe
vil være forsvarligt ligeoverfor Opsynet paany at sætte denne mer end
almindelig farlige Fange over i Fælleslokale forsynet med Arbejdsredskaber.

2 Fanger sees i Bods-fængslet at være straffede for Trudsler. Af disse
truede den ene Direktøren paa Livet; men Direktøren udtaler om ham, at
det kun var i forbigaaende Hidsighed, uden at der laa noget dybere paa
Bunden, og at der neppe er nogen Fare paafærde med ham.

Til nærmere Oplysning om de i Beretningsaaret inden Strafarbejds-
anstalterne begaaede Disciplinærforseelser og de for samme anvendte
Revselser hidsættes:

- a) Opgave over Antallet og Arten af de i Aaret 1ste Juli 1885 till 30te Juni
1886 begaaede Disciplinærforseelser (se Side 37).

De Forseelser af denne Art, hvori Fangerne hyppigst har gjort sig skyl-
dige, har altsaa ved Bods-fængslet været Meddelelse til Medfange eller
Forsøg derpaa, ved Fællesanstalterne Opsætsighed, Ulydighed m. v.

- b) Opgave over Antallet og Arten af de i Aaret 1ste Juli 1885 til 30te
Juni 1886 for begaaede Disciplinærforseelser anvendte Revselser (se
Side 38—39).

a) 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.	Opsætsig- hed, Uly- dighed og upassende Opførsel mod Opsynet.			Undvigelse eller Forsøg derpaa.			Slagsmaal, Klammeri og ufredeligt Forhold til Medfanger.			Upassende Opførsel og uanstæn- digt Forhold.			Dovenskab og slet Arbeide.			Beskadi- gelse af Inven- tarium m. m.			Rapseri og Uredelig- hed.			Besiddelse af utilladte Gjenstande.			Meddelelse til Medfange eller Forsøg derpaa.			Andre Forseelser.			I a l t.		
	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.
Akershus Strafanstalt	4	-	4	2	-	2	2	-	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	10	-	10
Trondhjems Strafan- stalt*)	42	-	42	-	-	-	7	-	7	1	-	1	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	3	-	3	58	-	58
Strafanstalten i Chri- stiania for Kvinder	-	11	11	-	-	-	-	2	2	-	5	5	-	6	6	-	2	2	-	3	3	-	4	4	-	1	1	-	2	2	-	36	36
Tils.Fællesanstalterne	46	11	57	2	-	2	9	2	11	2	5	7	4	6	10	-	2	2	-	3	3	-	4	4	1	1	2	4	2	6	68	36	104
Bodsfængslet	10	-	10	-	-	-	-	-	-	9	-	9	9	-	9	4	-	4	-	-	-	-	-	-	33	-	33	-	-	-	65	-	65
Ialt	56	11	67	2	-	2	9	2	11	11	5	16	13	6	19	4	2	6	-	3	3	-	4	4	34	1	35	4	2	6	133	36	169

*) Herunder er medtaget 7 i Bergens Strafanstalt inden dens Nedlæggelse meddelte Revselsler, nemlig 3 under Rubriken „Opsætsighed m. v.“, 2 under „Slagsmaal m. v.“ og 2 under „Andre Forseelser“. Se den almindelige Bemærkning Side 2.

b) Fællesanstalterne 1ste Juli 1885 til 31te Januar 1886.	Berøvelse af Tillægskost.			Hensættelse i Enrum i lys Celle paa almindelig Fangekost.						Hensættelse i lys Celle paa halv Fangekost uden Syssel- sættelse.	Hensættelse i Enrum i lys Celle paa Vand og Brød uden Syssel- sættelse.	Hensættelse i Enrum i mørk Celle med Ind- skrænkning i Kosten til Vand og Brød hveranden Dag.	Legemlig Revselse.			Ialt i Tidsrummet 1ste Juli 1885 til 31te Januar 1886.			Ialt i Aaret 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.								
				Med Syssel- sættelse.			Uden Syssel- sættelse.																				
	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.			
Akershus Strafanstalt . .	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	1	-	1	1	-	1	7	-	7			
Trondhjems Strafanstalt .	15	-	15	4 ¹⁾	-	4	-	-	-	-	-	-	9 ²⁾	-	9	4	-	4	5 ³⁾	-	5	37	-	37			
Strafanstalten i Christia- nia for Kvinder	-	7	7	-	3	3	-	-	-	-	2	2	-	8	8	-	3	3	-	-	-	-	23	23			
Tilsammen	18	7	25	4	3	7	-	-	-	-	2	2	11	8	19	5	3	8	6	-	6	44	23	67			
Fællesanstalterne. 1ste Februar 1886 til 30te Juni 1886.	Nedsættelse i en lavere Klasse.			Berøvelse af et af Dagens Maaltider.			Hensættelse i Enrum i lys Celle paa hel Kost.						Hensættelse i Enrum i lys Celle paa halv Kost uden Syssel- sættelse.	Hensættelse i Enrum i mørk Celle paa halv Kost.	Legemlig Revselse.			Ialt i Tidsrummet 1ste Februar 1886 til 30te Juni 1886.									
							Med Syssel- sættelse.			Uden Syssel- sættelse.																	
	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.			
Akershus Strafanstalt . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	2	-	2	3	-	3	10	-	10
Trondhjems Strafanstalt .	10	-	10	5	-	5	-	-	-	-	-	-	3	-	3	3	-	3	-	-	-	21	-	21	58	-	58

Strafanstalten i Christiania for Kvinder	-	9	9	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	2	-	2	2	-	-	-	-	13	13	-	36	36		
Tilsammen	10	9	19	5	-	5	-	-	-	1	-	1	3	2	5	3	2	5	2	-	2	24	13	37						
Alle Fællesanstalter i Aaret 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.																								68	36	104				
Bodsfængslet. 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.	Nedsættelse i en lavere Klasse.			Berøvelse af Tilsyn — med Undtagelse af det nødven- dige af Betjentene — forbundet med Nedsættelse i Klasse.			Vand og Brød i ordinær Fangecelle.			Vand og Brød i lys Fangecelle.			Vand og Brød i mørk Fangecelle.																	
	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.															
Bodsfængslet	5	-	5	3	-	3	3	-	3	44	-	44	10	-	10										65	-	65			
Samtlige Strafanstalter i Aaret 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.																								133	36	169				

1) Heraf 1 i Bergens Strafanstalt inden dens Nedlæggelse.

2) — 5   —   —
3) — 1   —   —

De for Bodsfængslets Vedkommende hyppigst anvendte Revselsler har været Hensættelse i lys Fangecele paa Vand og Brød samt i mørk Fangecele paa Vand og Brød.

Hvad Fællesanstalterne angaar, har man for deres vedkommende formedelst de ovenfor under Afsnit Litr. A omhandlede fra 1ste Februar 1886 indførte nye Revselsreglementer affattet tvende Opgaver over de i Beretningsaaret tildelte Revselsler, den ene omfattende Tiden fra 1ste Juli 1885 til 31te Januar 1886, og den anden Tiden fra 1ste Februar til 30te Juni 1886.

Saa vel for Mands- som Kvindefangernes vedkommende har de hyppigst anvendte Revselsler i det første Tidsrum været Berøvelse af Tillægskost samt Hensættelse i Enrum i lys Celle paa Vand og Brød uden Sysselsættelse, og i det sidste Tidsrum Nedsættelse i lavere Klasse.

Af det samlede Antal Fanger, der i Løbet af Beretningsaaret har hendsiddet i hver af Strafanstalterne, er afstraffet for Disciplinærforseelser:

1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886.	Antal disciplinært afstraffede Fanger.		Samlet Fangebelæg *)		Procent af det samlede Fangebelæg.		Det gennemsnitlige daglige Fangebelæg.			Procent af det gennemsnitlige daglige Fangebelæg.		
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.
Bodsfængslet . .	39	-	369	-	10,57	-	182,84	-	182,84	21,33	-	21,33
Akershus Strafanstalt	9	-	278	-	3,24	-	193,57	-	193,57	4,65	-	4,65
Trondhjems Strafanstalt	43	-	325	-	13,23	-	223,80	-	223,80	19,21	-	19,21
Strafanstalten i Christiania for Kvinder	-	28	-	252	-	11,11	-	181,43	181,43	-	15,43	15,43
Tilsammen	91	28	972	252	9,36	11,11						
	119		1224		9,72							

Af det nævnte Antal disciplinært afstraffede Fanger var ved Bodsfængslet 6 Fanger straffede 2 Gange, 3 Fanger 3 Gange, 2 Fanger 4 Gange og 2 Fanger 5 Gange; i Akershus Strafanstalt 1 Fange 2 Gange; i Trondhjems Strafanstalt 3 Fanger 2 Gange, 3 Fanger 3 Gange og 2 Fanger 4 Gange; i Strafanstalten i Christiania for Kvinder 8 Fanger 2 Gange.

*) Antallet af de fra foregaaende Aar hendsiddende og de i Aarets Løb indkomne og fra andre Strafanstalter overflyttede Fanger.

Med Hensyn til Fangernes Opførsel i Fællesanstalterne har samtlige disses Bestyrere udtalt, at den i det hele taget har været god. Særlig for Trondhjems Strafanstalts vedkommende har Overinspektøren i Anledning af de forholdsvis høje Procenttal af de revsede meddelt, at de fleste Revselsler falder paa Afdeling B, samt at man i Anstalten i det hele tog det bestandig strengere og strengere med Fangernes Forhold, saaledes at Forseelser, som man tidligere ei havde taget det saa nøie med, efter hvert som de disciplinære Forhold skred fremad, ei mer lodes upaatalte eller efter Omstændighederne ustraffede. Ingen af Bestyrerne har endnu udtalt nogen endelig Mening om, hvilken Indflydelse Indførelsen af en progressiv Klasseinddeling og de i Forbindelse hermed staaende Forandringer i Fangebehandlingen vil faa i disciplinær Henseende. Overinspektøren ved Trondhjems Strafanstalt udtaler herom:

Hvad Frugt den under Iste Februar indførte Klasseinddeling med Tilstaaelse af Arbeidspenge i disciplinær Henseende har baaret, tør jeg endnu ikke udtale mig videre om. Jeg har Grund til at tro, at den foretagne Forandring vil komme til at virke gavnligt, naar man først ved nogen længere Erfaring lærer at behandle Systemet og praktisk at bringe det i Anvendelse. Det hele er endnu forholdsvis nyt, saavel for Bestyrer som øvrige Funktionærer samt Fangerne. Systemets Indførelse forrykkede derhos i ikke liden Udstrækning den tidligere i Anvendelse bragte Fordeling af Fangerne, og ihvorvel man ved Oprettelse af en Parallelklasse inden hver Klasse fremdeles saavidt muligt har søgt den tidligere Adskillelse mellem Fangerne bibeholdt, er man dog kommen ind i disciplinære Vanskeligheder, som det skal nogen Tid til igjen at fjerne.

E. Sjølepleien og Undervisningen.

(Religion et instruction.)

Af de af Strafarbeidsanstaltens Præster og Lærere for Aaret 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886 afgivne Indberetninger meddeles følgende Uddrag.

Bodsfængslet:

Gudstjeneste har været afholdt hver Søn- og Helligdag med Undtagelse af 2 Søndage under Fængslets aarlige Oppudsning samt en Søndag, da den hindredes ved Arbejderne med Indlæggelse af en ny Dampmaskine. 2 Fanger afstraffedes for utilbørligt Forhold under Gudstjenesten; i begge Tilfælde var dog Forseelsen af mindre graverende Art.

Kommunion har været afholdt 6 Gange for tilsammen 24 Fanger.

I Beretningsaaret er 2 Fanger konfirmerede. Af disse var den ene fra Mora i Sverige og 19 Aar gammel; han konfirmeredes med ret god Kristendomskundskab, og hans Forhold havde været godt. Den anden var fra Rennebo og 22 Aar gammel; han konfirmeredes med god Kristendomskundskab, ligesom hans Forhold erklæres at have været nogenlunde godt.

Jordfæstelser har været forrettet 2 Gange, 25de Februar og 22de Marts 1886. Af de afdøde var den ene en gift Handelskarl, den anden en ugift Sømmand.

I 3 ugentlige Timer har Præsten holdt Foredrag paa Skolestuen over Kirkehistorien, af hvilken i Aarets Løb den største Del er gennemgaaet. Forøvrigt har hans Virksomhed væsentlig bestaaet i Cellebesøg og Enesamtaler med Fangerne, som efter hvad Præsten oplyser, sætter megen Pris derpaa.

Angaaende sin Virksomhed udtaler Præsten i sin Almindelighed blandt andet følgende:

„Jeg ser det saa, at medens Fællesanstalten — — — taaler mer af aggressiv Kraft, saa fordres i Cellen, hvor der er planmæssig Isolation — uden hvilken denne Straf bliver hensigtsløs og Arbeidet for Fangen hemmet af skjulte Indvirkninger — en høi Grad af Moderation og Sindighed hos Sjølesørgeren, for at han ikke ved sin mere enevældige Paavirkning, støttet som han er ved Ensomhedens Magt, enten skal fremkalde fordreven Væxt, der ikke kan modstaa det senere Livs Storme, eller — hvad der kanske er større Fare for — en mere bevidst Forhærdelse mod den guddommelige Sandhed.“

Med Hensyn til Undervisningen er der efter den af Fængslets Førstelærer afgivne Indberetning ingen Forandring foretaget i Beretningsaaret.

Fangernes Forhold paa Skolen betegner Læreren som særdeles godt, og han tror at kunne sige, at de sætter Pris paa Skolen, ligesom deres udelte

Opmærksomhed viser Oprigtigheden i deres Udtalelse til Læreren om, at de er glade i Skoletimerne og beklager, at de ikke er flere.

Om den anden Side af sin Virksomhed, Cellebesøgene, udtaler Læreren følgende:

Cellebesøgene blev strax for mig den interessanteste Del af Gjærningen, som de visselig ogsaa er den vanskeligste. Hvad der som ny og uerfaren just i denne Slags Lærergjærning strax slog mig, var den Velvilje, ja Glæde, hvormed Besøgene overalt blev modtagne; ofte var det vel mere Leiligheden til at høre en menneskelig Stemme, som glædede Fangen, end netop hvad jeg kunde have at sige; men meget er jo allerede vundet ved at man ikke først har personlig Uvilje at bekjæmpe.

I min Omgang med Fangerne har jeg søgt at være jevn og ligefrem — lige langt fra den lette Tone som fra en unaturlig Høitidelighed; Fangen venter at blive talt til som et andet Menneske, og det vil fjerne ham fra Læreren, naar han strax paa dennes Ansigt kan læse, at „her kommer jeg ind til en Straffange“. — En Ting, som jeg strax begyndte med her i Fængslet og siden stadig har holdt ved med, er, at jeg, førend jeg giver mig af med en ny eller ukjendt Fange, omhyggelig gjennemlæser, hvad jeg i Karakterbogen kan finde af Oplysninger om ham, ikke blot hvad hans Forbrydelse angaar, men ogsaa — og ikke mindst omhyggelig — hvad der findes noteret om hans tidligere Liv og de Familieforhold, hvorunder han har levet. Man opnaar derved den store Fordel, at Fangen ikke længere er en ukjendt, men at man strax kan begynde at tale med ham om kjendte og kjære Forhold, og ofte vil man her finde Nøglen til Forstaaelse af mange Ting og mange Træk i Fangens Karakter, som man senere kan komme efter og som man ellers vilde staa langt mere famlende og usikker overfor.

Udfaldet af Examinationen i Kristendomskundskab, Læsning og Skrivning ved Indbringelsen og Løsladelsen var følgende:

Karakter.	Ved Indbringelsen.	Ved Løsladelsen.
1. Kristendomskundskab.		
Udmærket godt	-	-
Næsten udmærket godt	-	-
Meget godt	6	40
Næsten meget godt	17	23
Godt	63	83
Næsten godt	29	10
Temmelig godt	34	8
Næsten temmelig godt	7	2
Maadeligt	8	-
Næsten maadeligt	-	-
Slet	-	-
2 Læsning.		
Udmærket godt	-	-
Næsten udmærket godt	-	-
Meget godt	23	49
Næsten meget godt	26	23
Godt	64	79
Næsten godt	31	7
Temmelig godt	12	7
Næsten temmelig godt	2	1
Maadeligt	4	-
Næsten maadeligt	2	-
Slet	-	-
3. Skrivning.		
Udmærket godt	-	-
Næsten udmærket godt	-	-
Meget godt	13	18
Næsten meget godt	11	20
Godt	55	78
Næsten godt	26	17
Temmelig godt	33	21
Næsten temmelig godt	7	1
Maadeligt	7	8
Næsten maadeligt	2	1
Slet	10	2

10 Fanger kunde ved sin Indbringelse ikke skrive. Af disse modtog 8 Undervisning i Skrivning, og et Par af dem drev det endogsaa til at kunne skrive „temmelig godt“. Af de 2, der erholdt „slet“ ogsaa ved Løsladelsen, var den ene en gammel Fange, der tidligere havde hensiddet i alle Landets Strafanstalter, og som manglede baade Lyst og Evne till at lære noget. Den anden var allerede løsladt, før den nuværende Lærers Funktion begyndte.

I det hele blev i Beretningsaaet 166 Fanger examinerede. Af disse var 4 Lapper og 1 Kvæn; men samtlige disse sees at have været saavidt hjemme i Norsk, at de blev examinerede paa dette Sprog i Lighed med de øvrige. Den ene af dem, med Straffetid 10 Maaneder, kunde ved Indkomsten kun læse „maadeligt“, men drev det ikke desto mindre til ved Løsladelsen at læse Norsk almindelig „godt“. 2 af dem sees ikke at være examinerede ved Indkomsten.

Om Bibliothekets Benyttelse udtaler Læreren følgende:

Fængslets Bibliothek, der i Aarets Løb er forøget med 42 Bind, har været saa flittig benyttet, som Fængselsreglementet tilsteder; Efterspørgslen efter Bøger har været meget levende og ikke mindst efter Bøger af et mere gedigent religiøst Indhold; naturligvis er der ogsaa en hel Del Fanger, der helst lægger disse Bøger tilbage i Bogkurven med det samme, men disses Antal har dog i Sammenligning med det hele Fangebelæg været meget lidet. Ensomheden minder en jo mer end noget andet paa den kraftigste Maade netop om, at det er nødvendigt at opgjøre et Regnskab, og indbyder til at søge Hjælpen der, hvor den alene er at finde. Fangernes Behandling af sine Bøger maa som Helhed siges at være meget varsom og omhyggelig; enkelte Undtagelser findes der jo, dog har der i den Tid, jeg har været ansat her, ikke indtruffet noget Tilfælde, som har gjort Anvendelse af Straf nødvendig.

For at gjøre dem, hvis Fingre klør, mere forsigtige og omhyggelige, har jeg begyndt med ved hvert Bogombytte med Blyant at notere vedkommende Cellenummer paa den indre Side af Bogpermerne — og ikke saaledes som før blot i Udlaansbogen; idet Fangen nu ser, at hans Cellenummer blir noteret paa Bogpermen, ved han, at han, om Bogen er mindre pent behandlet, ikke saa godt kan vride sig fra at have havt den, og dette opfordrer ham saa til større Forsigtighed.

Akershus Strafanstalt.

Gudstjeneste har været afholdt paa alle Søn- og Helligdage.

Kommunion har været afholdt 2 Gange for tilsammen 61 Nadverdgjæster.

1 Jordfæstelse har fundet Sted.

4 Fanger har nydt Konfirmationsundervisning. Af disse er 3 blevne konfirmerede, medens den fjerde fremdeles forberedes.

Af Præstens almindelige Bemærkninger hidsættes:

„Skal jeg dernæst udtale mig om Fangernes dybere moralske og religiøse Tilstand, da lader jo denne — som man kan vente — overmaade meget

tilbage at ønske. Sløvhed, Haardhed, Selvbesmykkelse, Klager over Samfundets Uretfærdighed har jeg mødt nok af. Naar Besværingerne rettes mod „de strenge Love“. falder det jo ikke saa vanskeligt at tilbagevise dem. Tungere bliver Præstens Byrde, naar han i et Slags nødtvungen Mæglerstilling maa søge, saavidt Sandheden tillader det, at forsvare vitterlig brøstfældige Samfundsforhold, som direkte eller indirekte kan have været medvirkende til Fangens Fristelse eller Fald, mod en bitter og skaanselløs Kritik. I saadanne Tilfælde føler man smertelig, hvormange Hindringer der staar iveien for Fangens Forbedring, hvormange Stene man varsomt og taalmodig maa stræve med at flytte, forinden man tør gjøre Regning paa Tilslutning til den Opreisningssandhed, man har at forkynde.

Er det Fællesskab i Sympatier og Antipatier, som gjør daarlige Fanger til gode Kammerater i Strafanstalten, alt andet end lovende for deres fremtidige Forbedring, saa har det dog heldigvis sin endog meget skarpe Modsætning i andre Sammenslutninger. Man ser ogsaa gode og velsindede Fangegrupper, og ikke saa faa Sjæle søger Fred med sin Gud. Lad være, at ikke alle timelige Hensyn endnu er udrensede af deres Bestræbelser for at vinde sikkert Fodfæste i Samfundet og i Menigheden — man faar tage det religiøse Liv med dets almindelige og dets for Strafanstalten eiendommelige Mangler, som det nu engang er, og takke for hvert et Glimt, man ser af høiere og renere Længsler. Troeslivet vil nok forædles under Udviklingen, naar Sjælen ikke slipper sin Gud. Forøvrigt er det stillet under haarde Vilkaar inden et Fængsel. Den Styrke, som Familielivet og Brodersamfundet giver, mangler jo saaledes helt eller delvis. Dertil kommer da den svære og stadige Kamp mod onde, maaske religionsspottende Omgivelser foruden Kampen med egen Synd og Mistrøst under den ydre Tvangs og Frihedstabets Læsbyrde. Det gjælder derfor at være rimelig i Fordringerne, skaansom og forsigtig i Opfatningen og Behandlingen af Troens Udvæxter inden et Forbrydersamfund.“

Skolegjærningen har i alt væsentligt været drevet som i forrige Beretningsaar. Dog indtraadte selvfølgelig ved Indførelsen af det nye Reglement med dets Klasseinddeling nogen Ændring i den tidligere Skoleplan, idet denne maatte lempes efter Fangernes nye Inddeling. Under den i forrige Beretning nævnte Religionsundervisning i Kirken har i nærværende Aar, foruden Katekismeforedrag og Fastepredikener, tillige af Kand. theol. Støylene, der netop var kommen hjem fra en Reise i det hellige Land, været givet Beretninger derfra med opbyggeligt Tilsnit. Ogsaa de ikke skolepligtige Fanger har havt Adgang til disse Timer, og Besøget har været stort.

I Celletaarnet har Læreren (navnlig af Hensyn til en der hensiddende Fange, der ikke har kunnet gives Adgang til Søndagsgudstjenesterne) efter Samraad med Præsten gjort Forsøg med opbyggelige Foredrag hver Uge; Forsøget maatte imidlertid opgives, da Virkningen syntes at være den modsatte af hvad der tilsigtedes.

Udfaldet af Examinationen i Kristendomskundskab, Læsning og Skrivning ved Indbringelsen og Løsladelsen har været følgende:

Karakter.	Ved Indbringelsen.	Ved Løsladelsen.
1. Kristendomskundskab.		
Udmærket godt	-	-
Næsten udmærket godt	2	2
Meget godt	13	16
Næsten meget godt	18	15
Godt	20	28
Næsten godt	7	2
Temmelig godt	6	1
Næsten temmelig godt	-	-
Maadeligt	-	-
Næsten maadeligt	-	-
Slet	-	-
2. Læsning.		
Udmærket godt	-	-
Næsten udmærket godt	1	2
Meget godt	13	14
Næsten meget godt	10	10
Godt	28	29
Næsten godt	10	6
Temmelig godt	5	3
Næsten temmelig godt	-	-
Maadeligt	-	-
Næsten maadeligt	-	-
Slet	-	-
3. Skrivning.		
Udmærket godt	-	-
Næsten udmærket godt	3	2
Meget godt	1	4
Næsten meget godt	8	8
Godt	19	21
Næsten godt	9	5
Temmelig godt	8	10
Næsten temmelig godt	2	1
Maadeligt	2	2
Næsten maadeligt	-	-
Slet	-	-

15 Fanger kunde ved Indkomsten ikke skrive; ved Løsladelsen var dette Tilfældet med 10.

Af de ældre Fanger var der 2, som ikke var prøvede ved Indkomsten, ligesom 3 Fanger var indkomne uden antagelige Kundskaber. Af disse sidste naaede den ene saavidt, at han kunde konfirmeres inden sin Løsladelse.

2 Fanger, der strax ved Indkomsten søgte Overflyttelse til Bodsfængslet, er ikke prøvede; 5 er overflyttede til Bodsfængslet uden Afgangsprøve.

Søndagsskolen talte ved Aarets Begyndelse 24 Elever; i Aarets Løb meldte sig 56 nye, saa at Skolen i Beretningsaaret har været besøgt af i det hele 80 Fanger. Af dette Antal løslodes eller forlod Skolen 58, saa Elevantallet ved Aarets Udgang var 22. Der har ogsaa dette Aar været undervist i Skrivning og Regning. Elevernes Ihærdighed, Flid og Fremgang forklares at have været god, ligesom Skolen har været flittig besøgt, ja undertiden overfyldt.

Anstaltens Bibliothek har været stærkt benyttet. I Juni Maaned foretoges en gennemgaaende Revision af Bogsamlingen.

Trondhjems Strafanstalt.

Gudstjeneste har været afholdt hver Søn- og Helligdag i begge Afdelinger og i det hele paa samme Vis som i foregaaende Beretningsaar.

Et Par Fanger, der har været vanskelige at behandle, har efter eget Ønske været fritagne for at deltage i Gudstjenesten og den ugentlige Andagt.

Bibellæsning eller Katekisation har fremdeles regelmæssig været holdt en Gang ugentlig i begge Afdelinger.

Kommunion har været afholdt 4 Gange, 3 Gange i Afdeling A og 1 Gang i Afdeling B. 1 Fange nød Nadveren paa Sygesengen samme Dag han afgik ved Døden. Det samlede Antal Nadvergjæster udgjorde 57, af hvilke 11 Fanger nød Sakramentet 3 Gange, 22 2 Gange og 24 1 Gang.

Der hensad i Beretningsaaret ialt 5 ukonfirmerede Fanger, af hvilke 2 udgik i Løbet af Aaret, medens der ved dettes Slutning hensad 3. Af forskellige Grunde fandt ikke Præsten at kunne konfirmere nogen af disse Fanger.

1 Jordfæstelse fandt Sted. Den afdøde var en i Aalesund hjemmehørende Bødker, født 1837 og indsat paa 6 Aar og 6 Maaneder for Forbrydelse mod Straffelovens Kap. 23 § 4 jfr. § 1. Han afgik ved Døden den 9 Januar 1886 efter et kortvarigt, men meget smertefuldt Sygeleie. Ligtale med Jordpaakastelse forrettedes i Kirken i Overvær af samtlige Fanger.

Med Hensyn til Fangernes religiøse og sædelige Tilstand har Præsten bemærket, at den ikke har frembudt særegne Vanskeligheder eller Eiendommeligheder, men at der i det forløbne Aar er indtraadt to Forandringer, som vanskeliggjorde den korrekte Karakteristik af den. Dette var for det første Overflyttelsen af de 65 Fanger fra Bergens Strafanstalt. Der skulde naturligvis nogen Tid til for at lære disse Fanger at kjende, en Vanskelighed, som

dog i høi Grad lettedes ved, at Overinspektøren og Præsten ved Bergens Strafanstalt, hvilke ledsagede Fangerne til Trondhjem, strax efter Ankomsten did traadte sammen med Overinspektør og Præst ved Trondhjems Strafanstalt og gennemgik hver enkelt Fanges tidligere Forhold.

Den anden Forandring var den fra 1ste Februar 1886 indførte progressive Klasseinddeling.

Præsten udtaler sluttelig, at Fangerne i Afdeling A har opført sig særdeles vel, og at han tror, at en Flerhed af dem med Opmærksomhed og Andagt har fulgt Guds Ords Forkyndelse. Hvad derimod Afdeling B angaar, har der vistnok paa faa Undtagelser nær hersket en endog meget god ydre Disciplin; men Præsten har det Indtryk, at dette væsentlig kommer af, at Fangerne nu ikke længer finder det tjenligt at føre Krig. Sjølesørgerens Virksomhed ligeoverfor denne Flok, siger Præsten, har formentlig kun havt ringe Virkning; og han mindes ikke en eneste Fange, som med Alvor har søgt aandelig Trøst og Veiledning.

Skolegjerningen falder i dette Beretningsaar i to forskjellige Afsnit. I Aarets første Hålvdel blev Undervisningen i begge Afdelinger i alt væsentligt drevet paa samme Maade som tidligere, medens Indførelsen af det nye Reglements Klasseinddeling medførte en Omordning af Undervisningsplanen fra Begyndelsen af Februar Maaned.

I Afdeling A begyndte den almindelige Skole for norske Fanger med 30 Fanger, hvoraf de 4 over den skolepligtige Alder — 35 Aar. Senere indkom 1 ikke skolepligtig og 17 skolepligtige (for størstedelen overflyttede Bergens-Fanger), medens 3 løslodes, 2 overførtes til Afdeling B og 2 (over 35 Aar) udelukkedes paa Grund af slet Opførsel. Antallet af Skolesøgende var saaledes ved Juleferiernes Indtrædelse ialt 41.

Religionspartiet for ældre Fanger begyndte med 14. I Halvaarets Løb udgik 1, medens 5 kom til; altsaa bestod Partiet ved Terminens Udløb af 18 Fanger.

Finnepartiet begyndte med 5 Elever, hvoraf 2 talte flydende norsk. Da de øvrige 3 løslodes i Juli og August, sløifedes dette Parti, idet den ene af de gjenblevne — under 35 Aar — henvistes til den almindelige Skole, og den anden, der var over den skolepligtige Alder, ikke ved sin Opførsel længer gjorde sig fortjent til nogen særlig Begunstigelse.

Lappepartiet begyndte med 3 Fanger. Indtil Udgangen af December udgik 1 og indkom 2, saaledes at Partiet ved Nytaar talte 4 Elever.

I Januar 1886 var den almindelige Skole ikke igang, da Lærerens Tid i dette Tidsrum væsentlig var optaget med at ordne Bogsamlingen efter de nye Regler for Udlaanet. Han læste imidlertid fremdeles med Lappepartiet og Religionspartiet for ældre Fanger.

Den 8de Februar tog Skolen sin Begyndelse efter det nye Princip for Klasseinddelingen med ialt 34 Elever, hvoraf 1 norsktalende Lap over 35 Aar. Af disse var 5 i 1ste Klasse, 8 i 2den, 15 i 3die, 3 i 4de og 3 i 5te.

Ved Beretningsaarets Slutning var heraf udgaaet som løsladte 4, 2 udslettede paa Grund af mindre godt Forhold og 2 fritagne for Undervisning ifølge eget Ønske. Derimod var indkommen 7 skolepligtige og 4 overflyttedes fra Afdeling B, ligesom 8 Fanger over 35 Aar paa Begjæring optoges. Til den nævnte Tid bestod Skolen saaledes for denne Afdelings vedkommende af ialt 45 Fanger, fordelt saaledes, at 1ste Klasse havde 10, 2den 8, 3die 8, 4de 11 og 5te 8 Elever.

I Religion er i dette Halvaar i 1ste Klasse gennemgaaet Katekismens første Part. Ligesaa i 2den Klasse, idet Læreren her har foredraget en Række bibelhistoriske Fortællinger, knyttede til Emnet. I 3die Klasse er gennemgaaet Mathæus, de 6 første Kapitler, i 4de Klasse de 11 første Kapitler af Apostlernes Gjæringer og i 5te Klasse Guds Riges Historie indtil Mose Død.

I Norsk (3die, 4de og 5te Klasse) er gennemgaaet endel af Grammatikens Elementer. I de sidste Uger af Skoleaaret er endel Timer bleven anvendte til Diktat.

I Historietimerne er meddelt korte Biografier af fremragende Mænd samt Beretninger fra Missionsmarken, hvilke sidste — udtaler Læreren — er til megen Interesse for Fangerne.

Noget egentligt Finneparti har man i dette Tidsrum ikke havt, omend Finnerne har havt sin særskilte Andagtstime om Ugen ligesom Lapperne. Hvad disse sidste angaar, begyndte deres Parti med 4; siden er indkommen 5, medens 3 er udtraadt, saaledes at Partiet ved Beretningsaarets Udløb talte 6 Fanger.

Andagstimen i Kirken hver anden Onsdagsaften har været benyttet til Opbyggelsesforedrag.

I Afdeling B, hvor i Beretningsaarets første Halvdel de 4 Skolepartier, svarende til Fangernes 4 Barakker, skiftevis 2 og 2 modtog Undervisning, — var Skolen i dette Tidsrum besøgt af i det hele 23, af hvilke de 5 ikke var skolepligtige.

Efter Indførelsen af den nye Klasseordning med den dermed i Forbindelse staaende Omordning af Skolen begyndte denne igjen med ialt 17 Elever, hvoraf 1 i 1ste Klasse, 9 i 2den, 4 i 3die samt 3 i et Fællesparti dannet af de skolepligtige i 4de og 5te Klasse. Af disse 17 Fanger var alene 1 — i 2den Klasse — ikke skolepligtig.

I Halvaarets Løb løslodes 2 Fanger af de skolesøgende, 1 blev paa Grund af slet Opførsel udelukket fra Skolen, og 5 Stykker blev overflyttede til Afdeling A, saaledes at Skolen i Afdeling B ved Beretningsaarets Udløb kun talte 9 Elever, 3 i hver af de 3 nederste Klasser.

I Beretningsaaret udgik af Anstaltens 2 Afdelinger tilsammen 112 Fanger, medens 1 døde. Af disse 112 blev 1 hverken examineret ved Indsættelsen eller Løsladelsen, 4 blev ikke examinerede ved Løsladelsen og 1 var ikke examineret ved Indsættelsen. De øvrige Fanger examineredes ved Indsættelsen og Løsladelsen med følgende Udfald:

Karakter.	Ved Indbringelsen.	Ved Løsladelsen.
1. Kristendomskundskab.		
Udmærket godt	-	3
Næsten udmærket godt	1	1
Meget godt	16	35
Næsten meget godt	9	8
Godt	27	34
Næsten godt	12	2
Temmelig godt	25	18
Næsten temmelig godt	2	-
Maadeligt	9	5
Næsten maadeligt	1	-
Slet	3	-
2. Læsning.		
Udmærket godt	-	-
Næsten udmærket godt	1	1
Meget godt	26	35
Næsten meget godt	16	9
Godt	37	38
Næsten godt	2	4
Temmelig godt	13	13
Næsten temmelig godt	1	-
Maadeligt	9	6
Næsten maadeligt	-	-
Slet	-	-
3. Skrivning.		
Udmærket godt	-	1
Næsten udmærket godt	1	1
Meget godt	4	7
Næsten meget godt	7	7
Godt	16	20
Næsten godt	2	7
Temmelig godt	16	21
Næsten temmelig godt	1	-
Maadeligt	13	14
Næsten maadeligt	1	-
Slet	8	8

4 Fanger, der var overflyttede fra Akershus Strafanstalt og examinerede ved Indsættelsen i denne Strafanstalt i Skrivning, blev ikke paany examinerede

i dette Fag ved Overførelsen. Om 2 af dem var anført „skriver lidt“ og om 2 „skriver“. Ligeledes var om 1 Fange i Læsning anført „ringe Kundskab“ og om 1 i Kristendomskundskab „ringe Kundskab“. 33 Fanger havde ved Indbringelsen og 20 ved Løsladelsen aldeles ingen Karakter for Skrivning.

Bibliotheket er ved Indførelsen af Klassereglementet bleven ordnet paany efter det deri nævnte Indhold, saaledes at Bøgerne nu er fordelt i 3 Afdelinger med religiøse, belærende og underholdende Skrifter, ved hvilken Ordning man dog ikke har holdt sig strengt til det literaturhistoriske Begreb, men f. Ex. ved Spørgsmaalet om Grænsen mellem belærende og underholdende taget i Betragtning, hvad Fangerne selv pleier at anse for Underholdning, saaledes Lærebøger i fremmede Sprog. For Afdeling A's vedkommende udtaler Læreren, at Bogbyttet nu efter den nye Ordning foregaar langt mere reelt end før, og at Fangerne nu mere ved at sætte Pris paa Adgangen til at faa laant Bøger.

I Afdeling B, hvor man fremdeles benytter A's Bogsamling, har nu Bogbytte overensstemmende med Reglementet fundet Sted hver Uge for Fanger af 4de og 5te Klasse, og for de øvrige til de for dem bestemte Tider. Ialt har i Aarets Løb 87 Fanger benyttet sig af Bogudlaanet. 4de og 5te Klasses Fanger har som Regel ikke benyttet sig af det ugentlige Bytte, idet de har ønsket at beholde Bøgerne længere. I 1ste Klasse, hvor der kun kan faaes religiøse Bøger, har Bogbyttet været meget sparsomt.

Strafanstalten i Christiania for Kvinder.

Gudstjeneste har som sædvanlig regelmæssig været afholdt. Fra Midten af Januar til Udgangen af April havde Præsten Permission (til en Reise til Palæstina). Hans Forretninger besørgedes i denne Tid af Læreren, Kand. theol. Prytz med Bistand af de af Biskopen dertil bemyndigede Præster, medens Kand. Prytz's Gjerning som Lærer og Klokker for den væsentligste Del overtoges af Lærer Egelie.

De sædvanlige Fastepredikener er afholdte, ligesaa Generalkatekisationer.

Kommunion har været afholdt 2 Gange med henholdsvis 47 og 57 Nadvergjæster. Desuden er afholdt 4 Sygekommunioner.

Barnedaab er i Aaret forrettet 2 Gange.

Skolegjerningen blev ligeledes drevet i det gamle Spor, -- forsaavidt første Halvaar angaar.

I andet Halvaar har Skolen været omordnet overensstemmende med den nye Klasseinddeling. Herved bortfaldt den gamle Ordning med Ind- og Udgangsskole, og Fangerne blev helt fordelte efter sine Klasser og med Undervisning i de i Reglementet nævnte Fag.

Idet Læreren omtaler den nye Ordning af Skolen, bemærker han, at hvorvel det er vanskeligt allerede nu at udtale sig om dens Virkninger, kan dog saameget allerede siges, at Fangerne i det store taget har deltaget i Undervisningen med en Glæde, en Iver og et Alvor, saa det har været en Lyst at arbejde blandt dem.

Af de i Beretningsaaret løsladte Fanger er 30 prøvede baade ved Indsættelsen og Løsladelsen. Resultatet var følgende:

Karakter.	Ved Indbringelsen.	Ved Løsladelsen.
1. Kristendomskundskab.		
Udmærket godt	-	-
Næsten udmærket godt	-	2
Meget godt	-	2
Næsten meget godt	3	9
Godt	9	9
Næsten godt	3	2
Temmelig godt	11	5
Næsten temmelig godt	1	-
Maadeligt	3	1
Næsten maadeligt	-	-
Slet	-	-
2. Læsning.		
Udmærket godt	-	-
Næsten udmærket godt	1	-
Meget godt	5	8
Næsten meget godt	6	5
Godt	6	7
Næsten godt	-	4
Temmelig godt	8	6
Næsten temmelig godt	1	-
Maadeligt	3	-
Næsten maadeligt	-	-
Slet	-	-
3. Skrivning.		
Udmærket godt	-	-
Næsten udmærket godt	-	-
Meget godt	-	1
Næsten meget godt	-	1
Godt	6	10
Næsten godt	5	-
Temmelig godt	4	3
Næsten temmelig godt	-	-
Maadeligt	2	3
Næsten maadeligt	-	-
Slet	13	12

Bibliotheket er forøget med 60 Bind og udgjør nu 2 187 Bind.

F. Sundhedstilstanden.

(Etat sanitaire.)

Af Tabel 12 erfares, at Antallet af samtlige for Sygdomme behandlede Fanger — og særskilt af de i Sygecelle eller paa Sygeafdeling behandlede — samt af døde i Beretningsaaret har været:

	Samlet Antal Fanger.*)		Under Behandling for Sygdomme.		Deraf behandlede i Sygecelle eller paa Sygeafdeling.		Døde.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
I Bodsfængslet	369	-	289	-	12	-	2	-
- Akershus Strafanstalt . . .	278	-	413	-	28	-	1	-
- Trondhjems Strafanstalt . .	325	-	78	-	78	-	1	-
- Strafanstalten i Christiania for Kvinder	-	352	-	243	-	46	-	-
Tilsammen	972	352	780	243	118	46	4	-
	1 324		1 023		164		4	

De ovennævnte i Aarets Løb behandlede Sygdomstilfælde er klassificerede i følgende Grupper:

	Epidemiske og smitsomme Sygdomme.		Andre indvortes Sygdomme.		Andre chirurgiske Sygdomme og Hudsygdomme.		Sindsygdomme.		Tilsammen.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
I Bodsfængslet	113	-	90	-	85	-	1	-	289	-
- Akershus Strafanstalt . . .	291	-	84	-	37	-	1	-	413	-
- Trondhjems Strafanstalt . .	28	-	30	-	15	-	5	-	78	-
- Strafanstalten i Christiania for Kvinder	-	99	-	117	-	27	-	-	-	243
Tilsammen	432	99	204	117	137	27	7	-	780	243
	531		321		164		7		1 023	

*) Antallet af de fra foregaaende Aar hensiddende og i Aarets Løb efter Dom indkomne eller fra andre Strafanstalter eller Sygehus overflyttede Fanger.

Sygedagenes Antal i Sygecelle eller paa Sygeafdeling og Gjennemsnits-
antallet af disse paa hver syg har udgjort:

	Antallet af de i Sygecelle eller paa Syge- afdeling behandlede.		Sygedage i Sygecelle eller paa Sygeafdeling.			
			Det hele Antal.		I Gjennemsnit paa hver syg.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
I Bodsfængslet	12	-	431	-	35,92	-
- Akershus Strafanstalt	28	-	2 232	-	79,71	-
- Trondhjems Strafanstalt	78	-	1 606	-	20,59	-
- Strafanstalten i Christiania for Kvinder	-	46	-	2 143	-	46,59

Antallet af de i Aarets Løb i Sygecelle eller paa Sygeafdeling behandlede
i Forhold til det samlede Fangeantal, det daglige Gjennemsnitsantal af saa-
danne syge samt dettes Procent af Fangebelægget var følgende:

	Syge i Sygecelle eller paa Sygeafdeling.					
	Procent af det samlede Fangeantal.		Det daglige Gjennemsnits- antal.		Af 100 Fanger syg daglig.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
1 Bodsfængslet	3,25	-	1,18	-	0,65	-
- Akershus Strafanstalt	10,07	-	6,12	-	3,16	-
- Trondhjems Strafanstalt	24,00	-	4,40	-	1,97	-
- Strafanstalten i Christiania for Kvinder	-	13,07	-	5,87	-	3,24

Dødsprocenten af de i Sygecelle eller paa Sygeafdeling behandlede syge
og af det samlede Fangeantal har været:

	D ø d e .			
	Procent af de i Sygecelle eller paa Sygeafdeling behandlede.		Procent af det samlede Fangeantal.	
	M.	K.	M.	K.
I Bodsfængslet	16,67	-	0,54	-
- Akershus Strafanstalt	3,57	-	0,36	-
- Trondhjems Strafanstalt	1,28	-	0,31	-
- Strafanstalten i Christiania for Kvinder	-	-	-	-

For alle Strafanstalter underet udgjorde:

Procenten af de i Sygecelle eller paa Sygeafdeling behandlede:

for Mandsfanger	12,14 %
- Kvindefanger	13,07 -
og - det samlede Antal af begge Kjøen	12,39 -

Dødsprocenten:

for Mandsfanger	0,41 %
- Kvindefanger	- -
og - det samlede Antal	0,30 -

I Aarene 1ste Juli 1884 til 30te Juni 1885 og 1ste Juli 1883 til 30te Juni 1884 udgjorde ifølge Beretningerne for disse Aar:

	1ste Juli 1884 til 30te Juni 1885.	1ste Juli 1883 til 30te Juni 1884.
	%	%
Sygeprocenten:		
for Mandsfanger	14,02	17,56
- Kvindefanger	20,07	14,24
og - det samlede Antal af begge Kjøen	15,27	16,85
og Dødsprocenten:		
for Mandsfanger	0,89	0,25
- Kvindefanger	1,39	0,91
og - det samlede Antal af begge Kjøen	0,99	0,39

De i Beretningsaaret afdøde Fængers Alder saavel som Dødsarsagerne vil sees af nedenstaaende Oversigt:

	Antal.	Alder.	D ø d s a a r s a g .
Bodsfængslet	1	21	Phthisis.
	1	24	Phthisis.
Akershus Strafanstalt	1	39	Hjerteparalyse.
Trondhjems Strafanstalt	1	48	Gangræna processus vermiformis.

Følgende Sygdomstilfælde er antagne at være foraarsagede af Fængselslivet eller af Opholdet i Fængslet:

	Sygdommenes Art.					I a l t.
	Tuber- culosis.	Dyspepsia.	Cardialgia.	Chlorosis, Anaemia.	Psychosis (Melan- cholia)	
Bodsfængslet	1	5	6	8	-	20
Akershus Strafanstalt . . .	-	10	20	-	-	30
Trondhjems Strafanstalt . .	-	-	-	-	1	1
Strafanstalten i Christiania for Kvinder	-	24		6	-	30
Tilsammen	1	65		14	1	81

Fuldstændig eller delvis Arbeidsfrihed har været tilstaaet i efternævnte Dage:

	Antal Dage.		
	Fuldstændig Arbeidsfrihed.	Delvis Arbeidsfrihed.	I a l t.
Bodsfængslet	429	130	559
Akershus Strafanstalt	129	37	166
Trondhjems Strafanstalt	1 296	181	1 477
Strafanstalten i Christiania for Kvinder .	532	-	532
Tilsammen	2 386	348	2 734

Afvielser fra den sædvanlige Fangekost med Tilstaaelse af Sygekost eller Diæt har været tilstaaet i efternævnte Antal Dage:

	Antal Dage.		
	Sygekost.	Diæt.	I a l t.
Bodsfængslet	538	203	741
Akershus Strafanstalt	2 043	189	2 232
Trondhjems Strafanstalt	1 658	185	1 843
Strafanstalten i Christiania for Kvinder .	1 098	1 048	2 146
Tilsammen	5 337	1 625	6 962

Sygeudgifter (o: Totalbeløbet af Udgifter ved Sygebehandlingen) har i Beretningsaaret udgjort:

	Sygeudgifter.	Deraf særskilt for Medicamenter.
	Kr.	Kr.
Bodsfængslet	1) 1 302,71	1 034,78
Akershus Strafanstalt	2) 2 535,99	2 133,59
Trondhjems Strafanstalt	3) 1 666,13	571,55
Strafanstalten i Christiania for Kvinder	4) 1 287,41	763,92
Tilsammen	4) 6 792,24	4 503,84

Til nærmere Oplysning om Sundhedstilstanden i Bodsfængslet hidsættes nedenstaaende fra Direktørens Beretning indtagne Tabel — udvisende Fængslets Sygestatistik for Beretningsaaet — der er affattet overensstemmende med de i Bodsfængslets tidligere særskilt trykte Beretninger indtagne Tabeller:

M a a n e d.	Tilgang.	Fangedage for hver Maaned.	Dagligt Gjennemsnit af Fangedage for hver Maaned.	Sygdomme.												
				Betydelige.	Mindre betydelige.	Dage paa Sygeafdelningen.	Fuldstændig Arbejdsfrihed.	Delvis Arbejdsfrihed.	Sygelig Forstemthed.	Sindsygdomb.	Dødsfald.	Selv mord.	Overflyttede til Fællesanstalt.	Afviste ved Indbringelsen.		
Juli 1885	17	5 369	173,19	-	39	-	10	1	-	-	-	-	-	-	-	-
August . . . . . —	18	5 203	167,84	3	35	7	11	1	-	-	-	-	-	-	-	-
September . . . . . —	16	5 116	170,50	2	35	3	11	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Oktober . . . . . —	16	5 555	179,09	2	18	6	43	7	-	-	-	-	-	-	-	-
November . . . . . —	11	5 229	174,30	2	33	30	33	-	-	-	-	-	-	-	-	2
December . . . . . —	16	5 634	181,84	2	30	16	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Januar 1886	16	5 765	185,97	1	27	36	26	27	-	-	-	-	-	-	-	1
Februar . . . . . —	20	5 269	188,18	5	28	51	63	7	-	-	1	-	-	-	-	-
Marts . . . . . —	14	5 924	191,10	2	27	70	78	26	-	-	1	-	-	-	-	-
April . . . . . —	17	5 788	192,93	1	24	112	48	40	-	-	-	-	-	-	-	-
Mai . . . . . —	23	6 062	195,55	1	18	68	45	17	-	-	-	-	-	-	-	2
Juni . . . . . —	13	5 824	194,13	2	17	32	41	2	1	-	-	-	-	-	-	-
Sum	197	66 738	for Aaret 182,84	23	331	431	429	130	1	-	2	-	-	-	-	5

1) Deraf Kr. 175,62 for sindssyge Fangers Forpleining paa Sindsygeasyl og Kr. 92,31 til Bandager, Bind og andre Sygerekvisita.

2) Deri medregnet Kr. 304,00 til Sygevogter.

3) Deri iberegnet Kr. 506,95 for sindssyge Fangers Forpleining paa Sindsygeasyl og Kr. 587,63 til Sygevogtere og Sygerekvisita.

4) Heri medregnet Kr. 20,00 for Kur og Pleie af en Opsynskvinde paa Sandaker Lazaret samt Kr. 503,49 til Sygeforpleining og for den af en Straffange udførte Sygevogtertjeneste.

Af Sindssygdomme eller sygelige Forstemninger er i Beretningerne opført ialt 7 Tilfælde, 1 i Bods-fængslet, 1 i Akershus Strafanstalt og 5 i Trondhjems Strafanstalt.

Det i Bods-fængslet indtrufne ene Tilfælde af sygelig Forstemning optraadte hos en 22 Aar gammel Fange, der indkom i Fængslet 25de September 1885 med en Straffetid af 10 Maaneder. Den 18de Juni 1886 havde han talt noget forstyrret og sagt, at han havde faaet Gift i Brødet. Dette gjentog han ogsaa for Lægen, men vidste dog ikke rigtig, om det var i Tobakken eller i Brødet; han havde ogsaa nogle Stormandsideer. Han indlagdes paa Sygeafdeling, fik et Par varme Bad, og Hallucinationerne tabte sig meget snart, saa han den 24de Juni flyttedes tilbage til Fangecellen. Lægen antager, at Aarsagen til hans sygelige Forstemning er at søge i Drik; han fortalte selv, at han til sine Tider havde drukket umaadelig og tidligere en Gang søgt Læge paa Grund af lignende Fantasier.

Den i Akershus Strafanstalt hensiddende sindssyge Fange havde i Slutningen af 1885 en i Løbet af en Maaned jevnlig fremtrædende Sindsforstemning — Melancholia, som ophørte, efter at der senere havde vist sig Epilepsi.

Om de i Trondhjems Strafanstalt optraadte 5 Tilfælde af Sindssygdom har Lægen givet udførligere Oplysninger, hvoraf efter Beretningen hidsættes følgende:

„Fange No. 197, (Straffetid 13 Aar fra $\frac{20}{8}$ 73), begyndte $\frac{14}{5}$ 85 med heftige epileptiforme Kramper, der gjentog sig ofte og til forskjellige Tider, uden at jeg fik Anledning til at observere ham under noget Anfald, der i Regelen varede $\frac{1}{4}$ Time, men Underinspektøren vil bestemt have bemærket, at Pupillerne under Anfaldene har været stærkt dilaterede og ubevægelige for Lysindtryk. Kramperne begyndte i Regelen med Rykninger i den ene Arm, derpaa sprat han op fremover mod Sengefoden, hvor han kavede og arbeidede med Arme og Ben samt bed efter alt muligt. Han maatte passes af flere Medfanger for ikke at beskadige sig og udgik af Anstalten ifølge Benaadning $\frac{27}{8}$ 85.

Fange No. 37, 25 Aar gammel, (Straffetid 15 Aar), fik $\frac{13}{12}$ 85 et Anfald af Uro og Ængstelse i Kirken under Gudstjenesten. Han forlod pludselig sin Plads, idet han først sprang over i en bagenfor liggende Stolestad, gik saa frem paa Kirkegulvet, gnidende sine Hænder under synlig indre Bevægelse, bleg og skjælvende, og vilde begive sig op til Alteret, da Betjenten fakkede ham. Han førtes till Sygestuen, hvor han efterhaanden blev roligere, og senere paa Eftermiddagen til Celle, efterat have erklæret sig frisk. Han sov godt om Natten. $\frac{14}{12}$ blev han om Eftermiddagen atter urolig, fik et stærkt Anfald af Skjælven og heftig Graad, saa han maatte føres fra sit Arbejdsrum og blev indlagt paa Sygestuen. Gaar idelig frem og tilbage paa Gulvet, gnidende sine Haanded. Han er betydelig bleg, skjælver og sveder af Ængstelse over, at Guds Naade ikke mere er at finde for ham, da „Djævelen,

som klemmer ham for Brystet og farer i ham navnlig i Haandlederne og nedover Læggene, har aldeles ramponeret“ ham. Han lugter Lig, men har ikke Syns- eller Hørelsesshallucinationer. Han siger, han er frisk, og ønsker at komme paa sit Arbeidsrum igjen, da han ikke liker sig paa Sygestuen og stunder efter Arbeide. ¹⁵/₁₂. Sovet nogenlunde godt indtil Kl. 5, da han fik et Anfald af Skjælven i omtrent 10 Minutter. Han gaar og betragter sine Hænder, som „vise, at Djævelen har saa aldeles ødelagt ham og det er ingen Naade og Redning for hans Sjæl, og Præstens og Klokkerens Arbeide med ham er ganske forgjæves“. ¹⁶/₁₂. Sovet kun nogenlunde, begyndte tidlig paa Morgenen at drive om som vanligt paa Gulvet og betragter sine Hænder. Han har seet Fanger og en Betjent gotte sig over, at Djævelen, som var i Anmarsch for at tage ham, var kommen susende mellem Panelingen ligeved hans Seng. Spiser kun ganske ubetydeligt. Er fremdeles skjælvende og ængstelig. Pupillerne temmelig meget udvidede og reagere kun meget trægt for skarpt Lys. Han har nægtet at tage sin Medicin, da det ikke er hans Legeme men hans Sjæl, som er syg, men vil dog lystre Lægen. ¹⁹/₁₂. Sidste 2 Døgn roligere, dog liden Søvn og liden Appetit. Snakker endnu om, at Djævelen farer i Fingrene paa ham og har udhulet ham i Brystet. ²¹/₁₂. Sygeoppasseren har seet ham igaar lægge Øret til Panelingen og indtage en ængstelig Stilling. Har sovet bedre inat, erklærer sig frisk og ønsker sig paa Arbeidsbarakken. ²⁶/₁₂. I de sidste Dage ganske rolig, befinder sig saa vel og har saadan Fred med Gud. Spiser og sover godt. ²⁸/₁₂. Udskrives fra Sygestuen.

Fange No. 205, 55 Aar gammel, dømt for Ildspasættelse, (Straffetid 13 Aar fra ⁴/₁ 83), indlagdes paa Sygestuen ⁴/₁₂ 85 til Observation af hans mentale Tilstand. Siden han indkom her i Anstalten, har hans Væsen været noget besynderligt, da han har teet sig from og gudfrygtig, samtidig som han har været tvær og i den senere Tid endog trodsig, idet han har opponeret mod Betjentes Befalinger og navnlig har havt imod at gaa til Udluftning. I de sidste Dage ivrer han med at faa enkelte Funktionærer fjernet fra Anstalten, paa Grund af disses Modstand mod den Helligaand. En Stemme har sagt ham, at han maatte meddele Underinspektøren, at denne for sit vedkommende ikke skulde være bange for at blive fjernet, naar han blot vilde øve sig i Troen og blive en sand Kristen. Angjældende er gift og har 5 Børn, hvoraf det ældste er 13 Aar, har været frisk hele sin Tid og angiver, at han, førend han kom i Straf, blot har lidt af Overanstrengelse som Følge af langvarigt og tungt Arbeide, hvorfor han i sin Tid reiste til Christiania for at konsulere Læge. Af Sindssyge i Familien nævner han foruden sin Faders Søster 3 af sine Sødskende, hvoraf 2 Brødre skal have været behandlet i Gaustad Sindssygeasyl. I 1882 sad han arresteret i 6 Maaneder i Skedsmo Fængsel, hvor han hørte saavel „Djævelens Aand som den gode Aand“. Djævelens Aand kunde han ikke se, men den vilde forlede ham til at sætte Hovedet mod et i Fængslet

værende Ringeapparat, hvorefter Døden strax skulde komme og han løses fra Fangelivet, hvorimod den gode Aand, Aanden fra Gud, viste sig som en lysende, levende Menneskeskikkelse og bød ham kjærligen at erkjende sin Synd og tilstaa sin Forbrydelse. Disse Røster har han senere hørt dagligen og beskriver dem nu nærmest som en Bjældeklang, men har intet seet. Den gode Aand har saa fuldstændig Magten over Djævelens, at han aldrig føler sig bange eller bedrøvet, siger han, men udtaler, at han har det saa godt nu, da Saligheden staar ham aaaben og Herrens Dag er meget nær forestaaende, og vil ikke bytte sin Fangedragt med Friheden og al Verdens Gods og Glæde, hvis han skulde resikere at blive fristet af Djævelens Aand. Han ser alvorlig og bedrøvet ud, naar han er alene, men smiler og ser lykkelig ud, naar han taler med nogen, og da kommer han strax ind paa sin, den eneste rette Tro og sit Forhold til Gud, som er det allerbedste; herom maa han gjentagende fortælle enhver. I den sidste Maanedes Tid har han ogsaa havt det travelt med at bekymre sig om saavel sine Medfanger som Anstaltens Funktionærer med Hensyn til deres Tro, idet han formener, at navnlig Betjentene modstaa den Helligaand. $7/_{12}$. Han har drevet paa Gulvet Størstedelen af Natten og meddelt sine Medfanger, at han i Fredags blev frikjendt baade paa Sjæl og Legeme, saa ingen Magt formaar at holde ham her i Strafanstalten, hvilket han nu gjentager for Lægen, hvem han dog anholder om naadigst at blive tilstaaet en Tomme Tobak som Medicin. Han er meget fornøiet og har det saa travelt med, at han idag skal ud i Byen og tale med Biskopen. Han er sat til Drevplukning, men det bliver høist ubetydeligt med Arbeidet, da han ingen Ro har paa sig til at blive siddende. Naar han ikke taler med nogen, sukker han og ser bedrøvet ud. $10/_{12}$. Efter en god Søvn inat har han været urolig idag og udstødt stærke Skrig, efterat han en Times Tid iforveien har staaet paa en og samme Plet ganske ubevægelig. Som Aarsag til sine Skrig siger han, at Helvede har været over ham. Til Lægen ytrer han sig meget fornøiet og fortæller, at han idag skal ud af Anstalten. Angjældende blev indlagt paa Rotvold Sindssygeasyl, hvor han er bleven erklæret sindssyg og uhelbredelig, og er bleven benaadet for sin resterende Straffetid.

Fange No. 149, (Straffetid 10 Aar fra $15/_{11}$ 82), blev $22/_{7}$ 85 paa Grund af sygelig Forstemning indlagt i Sygestuen. Han har i de sidste Dage følt en trykkende Fornemmelse i venstre Hypochondrium, forbunden med Ængstelse og Uro. Han kan ikke finde Naade hos Gud, med hvem han idelig trætter. Gud har vist sig som en straalende Sol baade om Dagen og om Natten. Han siger, at alle Fanger skulle blive syndefrie, fordi han har gjort „største Synd, det værste Helvede og aflagt falsk Ed for Vorherre“. Den nederste Del af Ansigtet noget indskudt nedenfor en stor fremstaaende Pande, hvorved Ansigtet faar et skummelt og idiotisk Udseende. Han er taus, træg og slap og pleier under Luftningen altid at gaa i en Krog for sig selv med ludende Hoved. Paa Grund af ringe Aandsevner har han ikke kunnet lære noget Haand-

værk i Anstalten, men har udelukkende været sysselsat med Drevplukning, hvormed det har gaaet yderst smaat. Han kan ikke meddele nogensomhelst Oplysning om Forældre eller Sødskende, eller om der i Familien har forekommet Tilfælde af Sindssygdом. Han udskreves 29de s. M. fra Sygestuen. $12/_{11}$ har jeg anført om ham: Han har i den sidste Maanedes Tid undertiden seet en lysende Kugle af omtrent 3 Tommers Diameter udstraale fra Gaslygten i Arbejdsbarakken, hvilket han anser som Forløber for en alvorlig Explosion, hvorhos han samtidig har seet Djævelens Ansigt, som var forsynet med store Horn og tilsløret af et Tørklæde. Han var noget bange ved denne Leilighed, men kan dog ikke omtale det uden at vise et idiotisk Smil. For omtrent 3 Uger siden holdt han sin høire Haand til Ovnen for at „friste“, hvorledes det var i Helvede, og fik derved en meget dyb Forbrænding af de 4 Knoker paa Haandryggen, hvilke Saar endnu ikke paa langt nær er tilhelet. Han har den hele Tid i Anstalten været saa interessløs, at han endnu aldrig har fremsat noget Spørgsmaal til Betjent eller Medfange, hvorimod han svarer noksaa villigen, men kort og trægt. Han har liden Greie paa, hvorlænge han har været i Anstalten og giver Indtryk af ganske at mangle Spor af Længsel efter Friheden. I den behaaede Del af Hovedet bemærkes et mindre, noget fordybet Ar efter et Stød, som han angiver at have faaet i 5 Aars Alderen. Han har Tilbøielighed til farlig Omgang med Ild. Angjældende udgik $24/_{1}$ 86 fra Strafanstalten ifølge Benaadning.

Fange No. 19 blev under Diagnosen sygelig Forstemning, indtagen paa Sygestuen $4/_{12}$ 85 til Observation af hans mentale Tilstand. Angjældende, der er 32 Aar gammel og Tømmerarbejder fra Værdalen, er født i Levanger; Forældrene var Husmandsfolk. Han ved ikke, at der er forekommet Sindssygdом eller Nervesygdом i Familien. Han har som Barn aldrig været syg, gik paa Skole i Levanger Landsogn indtil sit 16de Aar, da han kom i Skomagerlære hos en Skomager, der efter hans Opgivende forledede ham til at sætte Ild paa Skomagerens Hus, som var godt assureret. 10—12 Aar herefter angav han sig selv som Anstifter af denne Ildspaaesættelse. Lige siden Angjældendes Indsættelse her i Anstalten har hans Væsen og Forhold været mindre end normalt. Han har helst villet gaa for sig selv i sine egne Betragtninger, idet det øiensynligen har generet ham baade at se og tale med andre. Han giver noksaa villigen Svar, men vender først Ansigtet til Siden og betænker sig en Stund. Han er meget mistænsom, og mener, naar en Betjent retleder ham, at denne vil holde ham for Nar. Han er i Almindelighed snil, villig og arbeidssom, men faar af og til det Indfald at forlade Arbejdet og sætter sig da i dybe Betragtninger, i hvilke han ikke vil forstyrres, men føler sig krænkert ved enhver Tilrettevisning. Han lader til ikke at have nogen Interesse for Udenverdenen og vil ikke samtale med nogen Medfange; da saaledes Overinspektøren meddelte ham, at hans Straffetid ved Kgl. Resolution var bleven nedsat fra 9 Aar og 1 Maaned til 1 Aar,

lod dette ikke til at afficere ham i ringeste Maade. Han kommer let i heftig Graad, men kjæmper stærkt for at holde denne tilbage, da han klarligen ikke vil, at noget andet Menneske skal bemærke hans Sindsbevægelse. Han har ofte en trykkende Fornemmelse om Hjertet, men føler sig aldrig urolig og ængstelig, siger han, ligesom han paastaar sig fri for nogensomhelst Hallucination. Angjældende blev løsladt 6te Februar 86 ifølge Benaadning.

Med Hensyn til at der i Bødsfængslet kun er optraadt et Tilfælde af sygelig Forstemning og intet Tilfælde af udviklet Sindssygdом, bemærker Fængslets Læge, at herved stadfæstes Rigtigheden af den Antagelse, han i sin forrige Beretning har fremsat, at Sindssygdommenes Optraeden i Cellefængslet ikke skyldes dette Straffesystem i og for sig, men beror paa tilfældige Omstændigheder og er vexlende ligesaavel i dette som i Fællesanstalterne. En saa betydelig Forskjel som mellem Beretningsaaret og det foregaaende Aar, i hvilket der optraadte 3 Tilfælde af Sindssygdом og 9 af sygelig Forstemning, finder Lægen i saa Henseende betegnende.

Af epidemiske Sygdomme forekom i Bødsfængslet et større Antal Forkjølelssesygdomme, catarrhus og angina tonsillaris, hvilket efter Lægens Forklaring staar i Forbindelse med den epidemiske Konstitution, og i Beretningsaaret ogsaa var Tilfældet udenfor Fængslet. Af diarrhoe og cholera nostras var der i Sommer- og Høstmaanederne et meget mindre Antal end det foregaaende, saaledes i August og September kun 4 mod 20 i 1884—85; i Januar og Februar optraadte derimod et større Antal, hvilket ogsaa var Tilfældet udenfor Fængslet. Under den heromhandlede Sygdomsgruppe optraadte ogsaa et Tilfælde af Difterit. I Anledning af dette Tilfælde har Lægen bl a. bemærket:

„Hvorfra Smitten i dette Tilfælde er kommen, lader sig neppe paavise; det er næsten uforklarligt. Efter de nøiagtigste Efterforskninger og Undersøgelser er der kun en Vei, hvorpaa Smittestoffet kan være overført, og den er isandhed noget „longe petitum“. Der var paa den Tid et Tilfælde af Difterit hos Gaardskarlen; vedk. blev imidlertid strax bragt paa Lazarettet. Hans Bolig i Bøgaden, altsaa et godt Stykke fra Fængslet, blev desinficeret, og han selv blev forbudt at komme ind i Fængslet paa 14 Dage. Han havde imidlertid et Par Gange været inde i Vedskuret, der ligger ude i Fængselsgaarden, og i dette var der tilstedet Fangen paa Grund af hans lange Straffetid og noget svage Helbred at skjære Ved, men vel at mærke, de havde aldrig været der paa samme Tid. Hvorledes her Smittestoffet er kommen ind og overført, er efter vort nærværende Kjendskab til disse Stoffers Natur og Væsen uforklarligt; en Gnist deraf maa have slaaet sig ned paa Veden, derfra være sprunget over paa Angjældende og have antændt Sygdommen.“

Efterat Lægen derefter har givet en udførligere Beskrivelse af Sygehistorien, bemærker han følgende:

„Jeg har omtalt dette Tilfælde noget vidtløftigere, da det i mange Henseender frembyder særlig Interesse og vistnok er temmelig enestaaende; der

har ikke tidligere, efter hvad jeg har kunnet finde, været noget Tilfælde af Difterit i Fængslet. Det viser, at Smittestofte, trods Iagttagelse af al mulig Forsigtighed, dog kan trænge indenfor Fængselsmuren, og maner os til altid at være paa vor Post, naar der hersker smitsomme Farsoter udenfor. Af mest Interesse er det dog, at ikke Sygdommen greb videre om sig; thi vistnok er Fangerne isolerede, men der er en stadig Kommunikation mellem dem, Funktionærerne og Betjeningen, saa en Overførelse og Udbredelse af Smittestoffet let vil kunne ske; at saa ikke blev Tilfælde, maa vel i alt væsentligst om ikke udelukkende tilskrives de anvendte profylaktiske Forholdsregler. Patienten blev strax isoleret paa Sygecelle, hans Fangecelle udrøget med Svovl, Gang- og Sengklæder grundig desinficeret, og den omhyggeligste Renlighed under hans Pleie blev iagttaget; de forskjellige Kar paa Sygecellen blev tilsat antiseptiske Stoffe, Madkopper, Ske og Gaffel afvaskede i Karbolvand. Sygevogeteren gjorde sine Besøg saa korte som muligt og maatte for hver Gang vadske sine Hænder, sit Ansigt og Haar med Karbolvand, hvormed ogsaa hans Klæder børstedes, førend han igjen gik ind i Fængslet.“

Der optraadte i Fængslet 5 Tilfælde af Tæring. Den ene af de angrebne udgik i Bedring, 2 døde og 2 var ved Beretningsaarets Udløb tilbageliggende. Af disse var kun et Tilfælde opstaaet som en Følge af Fængselslivet; hos de øvrige 4 var Sygdommen ved Indkomsten tilstede i større eller mindre Grad.

Hos en Fange, 25 Aar gammel, der indkom 1ste Juli 1885 med en Straffetid af 2 Aar, 4 Maaneder og 12 Dage, optraadte Spedalskhed, elephantiasis Græcorum. Tilfældet anmeldtes for Sundhedskommissionen og Lægen anbefalede Fangen til Benaadning, for at han kunde indsættes i en Pleiestiftelse for Spedalske. Ved Løsladelsen den 15de September 1886 var hans Almenbefindende tilfredsstillende. Anmeldelse om Tilfældet sendtes ogsaa til Sundhedskommissionen i hans Hjemsted. Efter Løsladelsen blev hans Celle udrøget med Svovl; hans Gangklæder samt hans Køje og Køjeklæder blev opbrændt.

I Akershus Strafanstalt optraadte i Beretningsaaaret et uforholdsmæssigt stort Antal katarrhalske Sygdomme — 271 imod 62 i forrige Beretningsaar. Lægen har i den Anledning fæstet Opmærksomheden paa, at Fangerne har været heuviste til i Hviletiden at hvile paa det mere eller mindre kolde Gulv i Sovebarakkerne, medens de tidligere, da de tilbragte Hviletiden i Arbejdsrummene havde Anledning til at samle sammen diverse Ting, som de brugte som Underlag. Dette Sygdomsforhold finder Lægen saa meget mere mærkeligt, som der i Beretningsaaaret har været udleveret Underføi i en ganske betydelig større Udstrækning end tidligere.

Med Hensyn til de hygieniske Forhold har Bodsfængslets Læge bemærket, at der i Beretningsaaaret er skeet en ikke uvæsentlig Forbedring ved Indførelsen af Stentøispotter — hvide Fayencepotter — fra Egersunds Fabrik. Der er, anfører Lægen, ingen Tvivl om, at Luften i Cellerne der-

ved er bleven renere og friskere. Disse Kar kan nemlig holdes rene og fri for Lugt. Det har til og med vist sig, at de er billigere end de tidligere brugte Blikpotter.

Angaaende Virkningen af det fra 1ste Juli 1885 indførte nye Spisereglement for friske Fanger paa Sygdomsforholdene har Fængslets Læge udtalt, at Tilfældene af Fordøielsesforstyrrelse, Dyspepsi og Cardialgi samt af Blodmangel — anaemia — er optraadt i et meget mindre Antal end i noget af de foregaaende 4 Aar. Han oplyser saaledes for de 2 sidste Aars vedkommende, at, medens Tilfældene af Dyspepsi, Cardialgi og Anaemi i 1884—85 udgjorde respektive 18, 25 og 24, udgjorde de i Beretningsaaret kun respektive 13, 15 og 14, og medens de Tilfælde af disse Sygdomme, som antages at være foraarsagede af Fængselslivet eller af Opholdet i Fængslet, i Aaret 1884—85 udgjorde respektive 15, 17 og 11, var deres Antal i Beretningsaaret respektive 5, 8 og 6. Forbedringen er saaledes ganske betydelig.

Lægen ved Trondhjems Strafanstalt bemærker, at den i det hele taget tilfredsstillende Sundhedstilstand i Beretningsaaret skyldes dels de udmærkede hygieniske Forhold, som siden forrige Aar ikke har undergaaet nogen væsentlig Forandring, dels den strenge Afspærring fra Udenverdenen, som denne velordnede Anstalt til enhver Tid har vidst at iagttage.

I Anstaltens Afdeling A er Sygesengenes Antal bleven reduceret fra 13 til 9 som Følge af, at det ene af de 3 til hinanden stødende mindre Værelser, som benyttedes til Sygestuer, er bleven forandret til Kontor for Præsten. De 9 Senge har dog vist sig at være tilstrækkelige for Behovet.

Kosten i denne Anstalt er — efter Lægens Forklaring — ved Indførelsen af det nye Spisereglement foruden at være tilstrækkelig ogsaa bleven mere smagelig, navnlig maa Indførelsen af det nye Brød ansees som meget hensigtsmæssig.

Af Tabel 13, der viser Resultaterne af de i Beretningsaaret udgaaede Fangers Veining, fremgaar, at efternævnte Antal Fanger havde vundet i Vægt, tabt i Vægt eller beholdt uforandret Vægt:

	Antallet af de i Beretningsaaret udgaaede Fanger.	Antallet af de veiede Fanger.	Vundet i Vægt.		Tabt i Vægt.		Uforandret Vægt.	
			Antal Fanger.	pCt.	Antal Fanger.	pCt.	Antal Fanger.	pCt.
Bodsfængslet	175	175	80	45,7	90	51,4	5	2,9
Akershus Strafanstalt	76	76	45	59,2	29	38,2	2	2,6
Trondhjems Strafanstalt . . .	127	79	52	65,8	24	30,4	3	3,8
Strafanstalten i Christiania for Kvinder	63	59	23	39,0	31	52,5	5	8,5
Tilsammen	441	389	200	51,4	174	44,7	15	3,9

Med Hensyn til Fangernes Vægt i Bodsfængslet har Lægen bemærket, at Forholdet efter Indførelsen af det nye Spisereglement har stillet sig gunstigere end før. Medens saaledes Forholdet mellem vundet og tabt Vægt og uforandret Vægt i Aaret 18⁸⁴/₈₅ var respektive 89, 127 og 3 eller i Procent respektive 40,6, 58,0 og 1,4, var det i Beretningsaaret respektive 80, 90 og 5 eller i Procent respektive 45,7, 51,4 og 2,9, altsaa i dette Aar ikke langt fra Balance. Her kommer, efter hvad Lægen yderligere oplyser, ogsaa i Betragtning, at der i sidstnævnte Aar er forekommet et større Antal betydeligere og langvarigere Sygdomstilfælde, for hvis vedkommende Vægttabet har været meget betydeligt, idet det blandt andet for en Fange er gaaet op lige til 21,7 kg.

Til Oplysning om Sygeligheden hos Anstaltens Betjening i Beretningsaaret, meddeles følgende Uddrag af Sygelisterne:

	Fra forrige Aar.		Tilkomne i Aarets Løb.		Tilsammen.		Helbredede.		I Bedring.		Uhelbredede.		Døde.		Tilbage-liggende ved Aarets Udgang.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Bodsfængslet	-	-	27	-	27	-	26	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Akershus Strafanstalt	2	-	9	-	11	-	8	-	-	-	-	-	-	-	3	-
Trondhjems Strafanstalt . . .	-	-	22	-	22	-	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Strafanstalten i Christiania for Kvinder	1	2	1	12	2	14	-	10	1	1	-	1*)	-	-	1	2
Tilsammen	3	2	59	12	62	14	56	10	1	1	-	1	-	-	5	2

1) Overført til Lazaret.

G. Arbeidsvirksomheden.

(Occupations des prisonniers.)

For Bergens Strafanstalts vedkommende bestod Arbeidsvirksomheden i den korte Del af Beretningsaaet, hvori Anstalten har været i Virksomhed, væsentlig kun i Oparbejdelse af de gjenværende Beholdninger af Materialier. Hvad der endnu havdes i Behold af saadanne ved Anstaltens Nedlæggelse blev dels overdragne til Trondhjems Strafanstalt, dels solgte ved offentlig Auktion. Nogen nærmere Beretning om Arbeidsvirksomheden og dens Udbytte ved denne Anstalt i Beretningsaaet er paa Grund af dens Nedlæggelse ikke meddelt.

Ved de øvrige Strafanstalter er Arbeidsvirksomheden i Beretningsaaet drevet paa samme Maade som tidligere.

Følgende Oversigt viser omtrentlig, hvor stor Del af Fangeantallet, procentvis beregnet, der: 1) har været beskjæftiget med indtægtsgivende Arbejde, 2) i Anstaltens egen Tjeneste samt 3) har været arbejdsdygtige:

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Trondhjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Christiania for Kvinder.	I Gjennem- snit for disse Straf- anstalter.
	%	%	%	%	%
Beskjæftigede med indtægts- givende Arbejde	85,8	65,2	79,2	67,0	74,3
Do. i Anstaltens egen Tjeneste .	13,2	22,5	17,7	24,2	19,4
Arbejdsdygtige	1,0	12,3	3,1	8,8	6,3
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Det omtrentlige gennemsnitlige Antal Fanger, der i Beretningsaaet har været beskæftiget ved hver af de væsentligste Arbeidsgrene, vil sees af følgende Sammenstilling:

	Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Christiania for Kvinder.	Tilsammen.	
	M.	M.	M.	K.	M.	K.
Snedkerarbeide	24	46	48	2	118	2
Legetøisarbeide, Træskjærerarbeide etc.	21	-	35	-	56	-
Skomagerarbeide	13	12	5	2	30	2
Skrædderarbeide	3	14	3	-	20	-
Stenhuggerarbeide	-	25	2	-	27	-
Smedearbeide	14	21	8	1	43	1
Spinding, Vævning og dermed i Forbindelse staaende Arbeider	5	-	-	71	5	71
Kurvmager- og Stolmagerarbeide	14	-	8	-	22	-
Malararbeide	8	9	8	-	25	-
Bagning	-	10	-	-	10	-
Mattebinding og Drevplukning	6	-	17	4	23	4
Dreierarbeide	4	-	6	-	10	-
Bødkerarbeide	1	-	2	-	3	-
Blikkenslagerarbeide	2	-	4	-	6	-
Sadelmagerarbeide	1	3	3	-	7	-
Vask	-	3	2	37	5	37
Søm og Strikning	-	-	-	32	-	32
Klistring af Æsker	46	-	-	-	46	-
Notbinding	-	-	5	-	5	-

Som det sees, har man for at lade Strafanstalternes Arbeidsvirksomhed mindst muligt virke til Skade for den frie Haandverker og Arbeider fremdeles — ved Siden af at drive en høist forskjelligartet Virksomhed — ved Bodsfængslet og Trondhjems Strafanstalt fortsat og udvidet Forfærdigelsen af Legetøi og Træskjærerarbeider. Ved disse Virksomhedsgrene beskæftigedes der ved de nævnte to Anstalter i nærværende Beretningsaar henholdsvis 21 og 35 Fanger mod 17 og 25 i forrige Beretningsaar. (En lignende Virksomhed er af det nævnte Hensyn iaar sat i Gang ogsaa ved Akershus Strafanstalt.)

Forholdet mellem Dage med Arbeide eller virkelige Arbeidsdage og Dage uden Arbeide — det er Helligdage, Sygedage, Dage, hvori Arbeidsfrihed paa Grund af Sygelighed har været tilstaaet, samt Dage i Strafcelle uden Sysselsættelse — eller uproduktive Dage har været:

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Trondhjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Christiania for Kvinder.
Samlet Antal Fangedage	66 738	70 654	76 748	66 223
Deraf: Dage med Arbeide	54 977	56 469	62 228	52 731
— uden —	11 761	14 185	14 520	13 492
Af 100 } Dage med Arbeide	82,38	79,92	81,08	79,63
Fangedage: } — uden —	17,62	20,08	18,92	20,37

Man hidsætter en Opgave over den samlede Værdi af de til Salg arbejdede Fabrikata og af det for fremmede udførte Arbeide, samt af hvad der er udført for og leveret til Anstaltens eget Brug:

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Trondhjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Christiania for Kvinder.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Arbejdet Fabrikata til Salg og udført Arbeide for Fremmede	51 369,96	60 824,09	66 626,20	85 913,74
Til Anstaltens eget Brug	11 711,61	18 456,45	21 202,58	21 502,44
Tilsammen	63 081,57	79 280,54	87 828,78	107 416,18

Til nærmere Oplysning om Værdien af Beholdningerne af Fabrikata ved Beretningsaarets Begyndelse og Slutning ved hver af Strafanstalterne hidsættes følgende Oversigt:

	Værdien af Beholdningerne af Fabrikata.		Forøgelse eller Formindskelse i Beretningsaaret.
	1ste Juli 1885.	30te Juni 1886.	
	Kr.	Kr.	Kr.
Bodsfængslet	10 822,34	13 589,80	+ 2 767,46
Akershus Strafanstalt	21 276,56	22 930,79	+ 1 654,23
Trondhjems Do.	41,582,13	54 081,38	+ 12 499,25
Strafanstalten i Christiania for Kvinder	38 676,26	48 038,84	+ 9 362,58

Efter Statsregnskabet meddeles følgende Oversigt over Udbyttet af Arbeidsvirksomheden ved Strafanstalterne:

	Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Christiania for Kvinder.	Til sammen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Bruttoindtægterne har efter Statsregnskabet udgjort	63 081,57	79 280,54	87 828,78	107 416,18	337 607,07
Udgifterne til Materialier m. v. har efter samme andraget til	32 030,01	50 236,26	34 479,90	48 034,36	164 830,53
Den rene Indtægt af Fangernes Arbejde bliver saaledes	31 051,56	29 044,28	53 348,88	59 381,82	172 776,54

Fordeles Arbeidsfortjenesten paa det gennemsnitlige daglige Fangebelæg, fremkommer følgende Resultat:

	Gjennemsnitlig dagligt Fangebelæg.	Udbytte for hver Fange		
		aaarl.	daglig.	pr. Arbejdsdag.
		Kr.	Kr.	Kr.
Bodsfængslet	182,84	169,83	0,47	0,56
Akershus Strafanstalt	193,57	150,05	0,41	0,49
Trondhjems Do.	210,27	253,72	0,70	0,83
Strafanstalten i Christiania for Kvinder	181,45	327,02	0,90	1,08
Samtlige disse Strafanstalter underet	768,11	224,94	0,62	0,74

Aaret er regnet til 304 Arbejdsdage.

Fordeles Arbeidsfortjenesten paa de virkelige Arbejdsdage, stiller Forholdet sig saaledes:

	Pr. virkelig Arbejdsdag. Kr.
Bodsfængslet	0,56
Akershus Strafanstalt	0,51
Trondhjems Do.	0,86
Strafanstalten i Christiania for Kvinder	1,12
Samtlige disse Strafanstalter underet	0,76

Som Middel til at opmuntre Fangerne til Flid og god Opførsel har der ved Fællesanstalterne tidligere været anvendt Tilstaaelse af „Tillægskost“. Som nærmere forklaret under Afsnit Litr. A er imidlertid al Tillægskost i dette Øiemed sløfet fra 1ste Februar 1886, medens der fra samme Dato i Henhold til de ved Kongelig Resolution af 20de Januar samme Aar bifaldte Reglementer for Klasse-

inddeling og Arbeidspenge med videre, saavel ved Fællesanstalterne som ved Bodsfængslet, er aabnet Adgang for Fanger i de 4 øverste Klasser til ved Flid og god Opførsel — foruden andre Begunstigelser — at erholde et bestemt Beløb daglig i Arbeidspenge. Disse forøges — forsaavidt ikke Fangens Arbeidsevne er usædvanlig ringe — efterhaanden som han rykker op i Klasserne og varierer desuden inden hver Klasse — efter Bestyrerens Bestemmelse — i Forhold til den af Fangen udviste Flid. Angaaende denne Ordning nærmere Gjennemførelse henvises forøvrigt til de nævnte Reglementer, der er trykte som Bilag.

Om Foranstaltningens Virkning i økonomisk Henseende kan man paa Grund af den korte Tid, der er forløben siden den traadte i Kraft, ikke have nogen sikker Formening. Man skal derfor i nærværende Beretning indskrænke sig til at oplyse, at de af Fangerne i Tidsrummet fra 1ste Februar til 30te Juni 1886 optjente Arbeidspenge har andraget til:

ved Bodsfængslet	Kr. 1 149,81
- Akershus Strafanstalt	„ 1 079,35
- Trondhjems Do.	„ 1 659,12
- Strafanstalten for Kvinder	„ 1 250,48
	<hr/>
	Tilsammen Kr. 5 138,76

Disse Beløb er i Strafanstaltens Regnskaber ikke posterede paa nogen særskilt Udgiftskonto men førte til Udgift paa Kontoen „Indtægter af Arbeidsdriften“ i Lighed med hvad der er Tilfældet med den ved Strafanstalterne tilstaaede Rabat.

Efter disse almindelige Bemærkninger skal Departementet i Korthed tillade sig at anføre, hvad der i de indkomne Beretninger er meddelt vedkommende Arbeidsvirksomheden ved de enkelte Anstalter:

Bodsfængslet. Direktøren bemærker, at Bestræbelserne ligesom tidligere har gaaet ud paa at indskrænke Konkurrencen med Haandværkerne saa meget som muligt, idet man i stor Udstrækning har kastet sig over Fabrikationen af saadanne Gjenstande, hvormed Haandværkerne lidet eller slet ikke befatter sig.

Akershus Strafanstalt. Udbyttet af Arbeidsvirksomheden har i Beretningsaaaret været mindre end tidligere, hvad der efter Bestyrerens Forklaring har sin Grund dels i, at der i Anstalten indkommer flere og flere Fanger med kort Straffetid, hvilke som Følge heraf ikke kan uddannes til flinke og dygtige Arbeidere, dels i, at der i Strafanstalten har hensiddet et stort Antal af gamle og lidet arbejdsdygtige Fanger. Ingen ny Arbeidsgren er optaget, naar undtages, at man i Beretningsaaaret har begyndt at banke Gulvtæpper, hvilket dog har været af mindre væsentlig Betydning. De sædvanlige Reparationer til Vedligeholdelse af Maskiner og Arbeidsredskaber er udførte, saa disse befinder sig i brugbar Stand.

Trondhjems Strafanstalt. For om muligt at indskrænke Strafanstaltens Konkurrence med den fri Haandværksdrift, har man, som ovenfor bemærket, i noget større Udstrækning forarbejdet Legetøi, ligesom man har gjort en Begyndelse med Gjørtlerarbejde, — hvilket sidste ikke drives haandværksmæssigt i Trondhjem. Med Hensyn til Forfærdigelsen af Legetøi bemærker Overinspektøren, at dette Arbejde især i Beretningsaarets sidste Halvdel blev udført i større Omfang for gennem Forsøg at komme efter, hvorvidt det omhandlede Arbejde — af Haandværkerne paaaget som særlig passende Beskæftigelse for Fanger — maatte vise sig hensigtsmæssigt for Fangernes Fremtid og paa samme Tid lønnende for Anstalten og saaledes blive en Udvei, hvorved man ialfald for nogen Del kunne komme bort fra det mest paaklagede Haandværksarbejde.

Alle Arbejdsredskaber er godt vedligeholdte og i god Stand. Af større Arbejdsredskaber er i Beretningsaaaret ingen anskaffede.

Strafanstalten i Christiania for Kvinder. Af nye Maskiner er i Beretningsaaaret anskaffet 2 Kardemaskiner, hvortil af Storthinget i 1885 ekstraordinært blev bevilget Kr. 2 500,00, til en Pris (inclusive Fragt, Kjørsel m. v.) af Kr. 2 649,66 samt 4 Strikkemaskiner for et samlet Beløb af Kr. 1 340,00 og en Maskinrulle for Kr. 367,72.

H. Forpleiningen.

(Nourriture.)

Fangernes Bepising foregaar fremdeles udelukkende for Anstaltens egen Regning.

Angaaende det i forrige Beretningsaar udfærdigede, fra 1ste Juli 1885 i Kraft traadte nye Spisereglement for de friske Fanger i Bodsfængslet, hvis Indflydelse paa Sundhedstilstanden og Vægtforholdene tidligere er omtalt under Afsnit F (S. 65), har Fængslets Læge gjort følgende almindelige Bemærkninger:

Det nye Spisereglement har været benyttet i dette Beretningsaar, og efter den Erfaring, der nu foreligger, tror jeg at kunne udtale, at det har vist sig hensigtsmæssigt, og at vi har Grund til at være tilfredse dermed. De Fordele, som det har medført, er Forøgelsen af Fedt og tildels af Æggehvite-stofte, samt en Formindskelse af de overflødige Kulhydrater i Fangernes Kost. Det tilfredsstillende de fysiologiske Fordringer til en hensigtsmæssig Næring og giver os en sikrere Basis, saa vi med større Bestemthed kan imødegaa ubeføiede og lunefulde Forlangender. Der er ogsaa taget tilbørligt Hensyn til den nationale Diæt, idet der er indført Havremelsvelling og Havremelsgrød samt Fladbrød; Melkerationen er forøget, idet der i Tillægskosten er indført $\frac{1}{2}$ Liter sød Melk. Det tilfredsstillende Behovet baade for Fanger med mere stillesiddende Arbeide, og ved den forstærkede Kost eller Tillægskosten ogsaa for Fanger med anstrængt Arbeide, samt ved den forøgede Mængde Melk tillige for Fanger med svækket Helbred. Man var ikke uden Ængstelse for, at Indførelsen af det nye Spisereglement skulde vække Uvillie og støde paa Modstand hos Fangerne; det er et saart Punkt for dem at røre ved Kosten; men det gik over Forventning godt. Paa faa Undtagelser nær er det bleven modtaget med Tilfredshed, ja til og med Taknemmelighed, idet de har erkjendt, at man derved har havt deres Vel og deres Bedste for Øie. Den Ret, som vinder mindst Bifald, er Havremelsgrøden, trods det lokkende Smørøie. Der sendes meget ud af denne Grød, men det samme er ogsaa Tilfælde med Bygmelsgrøden, saa det ser ud som, at Grøddretter overhovedet ikke staar høit i Kurs hos denne Klasse Individider.

I Beretningsaaet er der, som i Afsnit A oplyst, udfærdiget nye Spisereglementer for Fællesanstalterne — i det væsentlige byggede paa de samme Principer som Spisereglementet for Bodsfængslet —, hvilke traadte i Kraft ved Akershus og Trondhjems Strafanstalter: for friske Fanger den 1ste Februar 1886 og for syge Fanger og Kjøkkenbetjentene den 7de Juni 1886, samt ved Strafanstalten for Kvinder: for friske Fanger den 21de Februar 1886 og for syge Fanger den 16de Mai s. A.

Ved disse Reglementer er, som ovenfor nævnt, den i de tidligere Reglementer anordnede Tillægskost for Fanger, der udviste Flid og god Opførsel, sløfet; istedet herfor er der tilstaaet alle friske Fanger som en Del af den ordinære Kost et Eftermiddagsmaaltid, bestaaende af Melk, Brød og Smør.

Følgende Oversigt viser, hvad Bepisningen af Fangerne har kostet ved de forskjellige Anstalter — naar bortsees fra Bergens Strafanstalt, som det paa Grund af den korte Tid, hvori Anstalten i Beretningsaaet har været i Virksomhed, ikke antages at være af nogen Interesse at medtage i Beregningen — fordelt paa det gennemsnitlige daglige Fangebelæg:

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Trondhjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Christiania for Kvinder.	Alle disse Straf- anstalter underet.
De samlede Udgifter har efter Statsregnskabet andraget til Kr.	19 284,85	22 937,72	25 185,77	19 188,05	86 596,39
Gennemsnitlig dagligt Fangebe- læg	182,84	193,57	210,27	181,43	768,11
Aarlig pr. Fange . . . . . Kr.	105,47	118,50	119,78	105,76	112,74
Daglig pr. Fange . . . . . -	0,29	0,32	0,33	0,29	0,31

I den meddelte Oversigt er medregnet Værdien af Beholdningerne ved Beretningsaaets Begyndelse og Slutning, men derimod ikke taget Hensyn til Lønninger til Kjøkkenbetjente og Udgifter til Brændsel og Inventarium, og ei heller til de ved Salg af Affald med videre af Spiseindretningen faldne Indtægter, der i Regnskaberne er opførte under „Forskjellige Indtægter“.

Sammenlignet med de næst foregaaende 10 Aar stiller Udgifterne til Fangernes Bepisning sig saaledes, fordelt paa det gennemsnitlige daglige Fangebelæg:

	Bodsfængslet.			Akershus Strafanstalt.			Trondhjems Strafanstalt.			Strafanstalten i Christiania for Kvinder.			Alle Strafanstalter underet. ¹⁾		
	Gjennem-snitlig dagligt Fange-belæg.	Aarlig pr. Fange.	Daglig pr. Fange.	Gjennem-snitlig dagligt Fange-belæg.	Aarlig pr. Fange.	Daglig pr. Fange.	Gjennem-snitlig dagligt Fange-belæg.	Aarlig pr. Fange.	Daglig pr. Fange.	Gjennem-snitlig dagligt Fange-belæg.	Aarlig pr. Fange.	Daglig pr. Fange.	Gjennem-snitlig dagligt Fange-belæg.	Aarlig pr. Fange.	Daglig pr. Fange.
		Kr.	Kr.		Kr.	Kr.		Kr.	Kr.		Kr.	Kr.		Kr.	Kr.
1885—86	182,84	105,47	0,29	193,57	118,50	0,32	210,27	119,78	0,33	181,43	105,76	0,29	768,11	112,74	0,31
1884—85	192,16	108,02	0,30	180,72	132,56	0,36	222,79	126,69	0,35	205,35	115,01	0,31	888,95	123,13	0,34
1883—84	186,19	114,33	0,31	196,26	141,06	0,39	267,72	126,62	0,35	227,96	113,43	0,31	973,74	126,40	0,35
1882—83	211,65	122,52	0,34	205,70	139,15	0,38	287,37	124,45	0,34	251,14	113,05	0,31	1 065,39	126,90	0,35
1881—82	209,29	127,40	0,35	285,01	141,96	0,39	205,05	131,90	0,36	235,87	125,68	0,34	1 045,78	134,55	0,37
1880—81	200,49	121,34	0,33	290,24	134,60	0,37	227,12	128,79	0,35	259,38	122,76	0,34	1 086,17	129,88	0,36
Iste Halvaar 1880	207,48	²⁾ 104,91	0,29	275,83	²⁾ 125,84	0,34	223,47	²⁾ 128,33	0,35	279,15	²⁾ 112,47	0,31	1 086,51	²⁾ 121,85	0,33
1879	185,77	109,08	0,30	280,88	126,09	0,35	219,49	122,14	0,33	283,33	115,18	0,32	1 096,45	116,84	0,32
1878	189,20	125,95	0,35	300,40	134,86	0,37	167,50	132,94	0,36	311,34	128,42	0,35	1 153,68	130,08	0,36
1877	198,31	124,09	0,34	287,18	142,19	0,39	157,19	126,66	0,35	294,00	131,32	0,36	1 120,15	134,02	0,37
1876	187,63	116,84	0,32	267,11	142,54	0,39	167,63	115,22	0,32	298,55	130,20	0,36	1 113,87	129,91	0,36

¹⁾ For Aarene 1876—18⁸⁴/₈₃ er medregnet de tidligere Strafanstalter i Bergenhus og Trondhjems Fæstninger samt Bergens Strafanstalt indtil deres Nedlæggelse, henholdsvis i Aarene 1877, 1878 og 1885.

²⁾ Beregnet efter det i Halvaaret virkelig medgaaede Beløb.

Som det vil sees, har Bespisningsudgifterne pr. Fange i Beretningsaaret ved samtlige Strafanstalter været mindre end i det nærmest foregaaende Beretningsaar. For Fælles-Strafanstalternes vedkommende hidrører dette for en Del fra, at de nye Spisereglementer er noget billigere end de tidligere gjældende.

Antallet af Dage med ordinær Fangekost, af Dage med Sygekost samt af Dage paa Vand og Brød og halv Fangekost i Beretningsaaret vil sees af følgende Opgave:

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Trondhjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Christiania for Kvinder.
Samlet Antal Fangedage	66 738	70 654	76 748	66 225
Deraf: Dage med ordinær Fangekost . . .	65 871	68 402	74 800	64 001
— Sygekost	741	2 232	1 843	2 146
— Vand og Brød og halv Fangekost	126	20	105	76
Af 100 } Dage med ordinær Fangekost	98,70	96,81	97,46	96,64
Fange- } — Sygekost	1,11	3,16	2,40	3,24
dage. } — Vand og Brød og halv Fangekost	0,19	0,08	0,14	0,12

Videre vil af nedenstaaende Opgave sees, hvormange af det samlede Antal Sygekostdage har været Dage med hel Sygekost, med halv Sygekost eller paa Diæt:

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Trondhjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Christiania for Kvinder.
Samlet Antal Dage med Sygekost	741	2 232	1 843	2 146
Deraf: Dage med hel Sygekost	538	167	1 326	304
— halv —	-	1 876	332	794
— Diæt	203	189	185	1 048
Af 100 } Dage med hel Sygekost	0,81	0,24	1,73	0,46
Fange- } — halv —	-	2,65	0,43	1,20
dage. } — Diæt	0,30	0,27	0,24	1,58

I. Bygningerne.

(Les maisons.)

Ved Bods fængslet er i Beretningsaaret 61 Celler hvidtnede og 15 Celler cementerede og oliemalede. Der haves nu ialt 98 cementerede og oliemalede Celler. 18 Cellevinduer indrettedes til at lukke helt op. Der haves ialt 48 Celler med saadanne Vinduer (20 af gammel og 28 af ny Konstruktion). Til østre Fløi anskaffedes en ny Fyrkjedel. Søndre Fløis Tagrender blev ombyttede med nye. Kjøkkenpipen blev ommuret, saa der nu ogsaa kan fyres med Flis i Kjøkkenet.

Fængslets indre Vandledning, hvis Rør var gamle og forrustede og for endel for smaa, blev rensed og delvis omlagt med noget større Rør.

Forøvrigt er der foretaget sædvanlige Vedligeholdelsesarbejder.

I Henhold til Kongelig Resolution af 10de August 1885 har Fængslet i Beretningsaaret afsluttet en Mageskiftekontrakt med dets Nabo Eieren af Grønlandsleret No. 46, hvorved man har faaet overdraget et Areal af 480,40 m². mod at afstaa 263,50 m². Ved dette Mageskifte er Fængslets Eiendom bleven bedre arronderet.

Ved Akershus Strafanstalt er 2de Sovelokaler i nordre Strafanstaltbygningens Loftetage afdelte, hvorhos Varmeledningen i denne Bygning er omlagt og kompletteret. Til disse 2de Arbejder var der af Stortinget i 1885 extraordinært bevilget henholdsvis Kr. 960,00 og Kr. 2 540,00, hvilke Beløb medgik til Arbeidernes Udførelse. Ved det militære Brødbageri og Kornmagasinet blev der, da det var bestemt, at Afgivelse af Fanger til Arbejde i disse Bygninger skulde ophøre, foretaget endel Forandringer, sigtende til at hindre al Forbindelse mellem Anstaltens Fanger og Personer, der maatte komme til at arbejde i de nævnte til Anstaltens Gaardsrum stødende Bygninger. Til dette Arbejde, hvortil af Stortinget i 1885 blev bevilget Kr. 1 400,00, medgik Kr. 1 374,00.

Ved Anstaltens Bygninger er der forøvrigt foretaget sædvanlige Vedligeholdelsesarbejder.

Ved Trondhjems Strafanstalt er i Beretningsaaret intet større Byggearbejde udført. I østre og vestre Fløi er samtlige de Sovelokaler, der tidligere ikke var panelede, forsynede med en 2,35 m. høi oliemalet Brystpanel, hvorved man herefter vil undgaa den aarlige Udbedring og Oppudsning

af de rappede og kalkede Vægge og derhos har opnaaet større Renlighed og friskere Luft paa Lokalerne. I Spiseindretningen er i Stedet for de tidligere indmurede Kogekar, hvortil der medgik meget Brænde, indsat 2de brænde-
besparende Kogeapparater. Forøvrigt er kun foretaget de til Bygningernes forsvarlige Vedligeholdelse fornødne Reparationer.

Med Hensyn til Bygningernes Tilstand oplyser Operinspektøren, at de alle er i Forhold til deres Ælde i god brugbar Stand.

Ved Strafanstalten i Christiania for Kvinder er i østre og vestre Bygnings 2den og 3die Etage indrettet 108 nye Natceller. Omkostningerne ved dette Arbejde, hvortil af Stortinget i 1885 ekstraordinært blev bevilget Kr. 22 000,00, androg til Kr, 27 701,45. Overskridelsen er forarsaget ved, at det under Arbeidets Gang fandtes nødvendigt at træffe forskellige ikke fra først af paatænkte Forføjninger specielt til Opnaaelse af større Betyggelse mod Ildsvaade.

Forøvrigt er der i Beretningsaaaret kun foretaget sædvanlige Vedligeholdelsesarbejder.

K. Indtægter og Udgifter.

(Recettes et frais.)

I 1885—86 har Indtægterne og Udgifterne efter Statsregnskabet været:

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Bergens Straf- anstalt.	Trond- hjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Christiania for Kvinder.	Tilsammen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Samlet Udgift	143 963,46	176 584,34	27 616,16	162 832,79	195 834,06	706 830,81
I Statsbudgettet for 1885—86 anslaet til	150 800,00	177 500,00	92 100,00	177 700,00	200 300,00	798 400,00
Indtægter af Arbeids- driften	63 081,57	79 280,54	9 322,71	87 828,78	107 416,18	346 929,78
I Statsbudgettet for 1885—86 anslaet til	66 000,00	85 000,00	66 600,00	93 000,00	105 000,00	415 600,00
Forskjellige Indtægter	4 937,65	8 352,90	1) 9 565,47	2 491,47	2 773,48	28 120,97
I Statsbudgettet for 1885—86 anslaet til	5 200,00	8 400,00	1 400,00	2 600,00	3 400,00	21 000,00
Tilskud af Statskassen	75 944,24	88 950,90	8 727,98	72 512,54	85 614,40	331 780,06
I Statsbudgettet for 1885—86 anslaet til	79 600,00	84 100,00	24 100,00	82 100,00	91 900,00	361 800,00

De samlede Udgifter fordele sig saaledes paa de enkelte Konti:

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Bergens Straf- anstalt.	Trond- hjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Christiania for Kvinder.	Tilsammen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Lønninger	53 705,81	62 757,29	8 336,24	66 052,63	57 341,79	248 193,76
Fangernes Bispisning	19 284,85	22 937,72	2 118,95	25 185,77	19 188,05	88 715,34
Fangernes Beklædning	5 596,42	6 273,90	846,55	3 503,31	5 498,13	21 718,31
Belysning	6 357,38	4 324,01	58,18	5 278,98	4 904,82	20 923,37
Brændsel	5 765,87	6 005,59	163,60	5 111,66	12 594,30	29 641,02
Renholdelse	2 942,36	2 548,94	344,63	4 736,14	2 931,62	13 503,69
Sygeudgifter	1 302,71	2 535,99	236,37	1 665,06	1 483,94	7 224,07
Understøttelse til udgaa- ende Fanger	6 219,57	3 470,35	434,90	5 704,27	2 818,21	18 647,30
Inventarium	1 981,70	2 094,04	22,40	2 409,60	2 688,77	9 196,51
Bygningernes Vedlige- holdelse	5 190,92	5 482,82	42,60	6 001,10	4 132,10	20 849,54
Skatter og Afgifter	338,50	564,28	100,00	481,99	2 164,15	3 648,92
Skrivematerialier og Pro- tokoller	499,33	587,06	6,94	725,80	598,85	2 417,98
Forskjellige Udgifter	2) 2 748,03	1 892,09	1) 9 872,80	1 496,58	1 053,86	17 063,36
Materialier m. v. til Ar- bejdsdriften	3) 32030,01	3) 50 236,26	5 032,00	34 479,90	3) 48084,36	169 862,53
Extraordinære Udgifter	-	4 874,00	-	-	30 351,11	35 225,11
Tilsammen	143 963,46	176 584,34	27 616,16	162 832,79	195 834,06	706 830,81

1) At Beløbet er saameget større end budgetteret hidrører fra, at paa denne Konto er posteret de efter Strafanstaltens Nedlæggelse ved Realisation af forskjellige Inventariesager indkomne Beløb.

2) Herunder indbefattet Udgiften ved Driften af Aageberggløkken Kr. 1 333,13.

3) Herunder indbefattet Udgifterne ved Fællesudsalget for 1885—86 Kr. 2 535,80.

4) Heri indbefattet Udgifter ved Strafanstaltens Nedlæggelse Kr. 4 086,36 og Tab ved Realisation af Varer Kr. 5 492,44.

I de ovenfor opførte Beløb er taget Hensyn til Værdien af Beholdningerne ved Beretningsaarets Begyndelse og Slutning.

Fordeles de nævnte Udgifter paa det gennemsnitlige daglige Fangebelæg, vil det sees, at den virkelige Udgift pr. Fange paa nedenstaaende Konti i Beretningsaaret har udgjort:

	Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Christiania for Kvinder.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Lønninger	293,73	324,21	314,13	316,05
Fangernes Bepisning	105,47	118,50	119,78	105,76
Fangernes Beklædning	30,61	32,41	16,66	30,30
Belysning	34,77	22,34	25,11	27,03
Brændsel	31,54	31,03	24,31	69,42
Renholdelse	16,09	13,17	22,52	16,16
Sygeudgifter	7,12	13,10	7,92	8,18
Understøttelse til udgaaende Fanger	34,02	17,93	27,13	15,53
Inventarium	10,84	10,82	11,46	14,82
Bygningernes Vedligeholdelse	28,39	28,32	28,54	22,78
Skatter og Afgifter	1,85	2,92	2,29	11,93
Skrivematerialier og Protokoller	2,73	3,03	3,45	3,30
Forskjellige Udgifter	15,03	9,77	7,12	5,81
Tilsammen	612,19	627,55	610,42	647,07

For Bergens Strafanstalts vedkommende har man ikke foretaget nogen saadan Beregning, da det antages at være af mindre Interesse paa Grund af det korte Tidsrum, hvori Anstalten i Beretningsaaret har været i Virksomhed.

Den samlede virkelige Udgift pr. Fange har saaledes, naar bortsees fra Udgifter til Materialier m. v. til Arbejdsdriften samt fra ekstraordinære Udgifter, som det paa Grund af deres Tilfældighed ikke ansees hensigtsmæssigt at medtage i Beregningen, været ved efternævnte Anstalter:

	1885—86		I 1884—85 var Udgiften pr. Fange	
	aaelig.	daglig.	aaelig.	daglig.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
ved Bodsfængslet	612,19	1,68	595,29	1,63
- Akershus Strafanstalt	627,55	1,72	657,90	1,80
- Trondhjems Strafanstalt	610,42	1,67	591,59	1,62
- Strafanstalten i Christiania for Kvinder	647,07	1,77	574,69	1,57
- samtlige disse Strafanstalter underet .	623,82	1,71	603,11	1,65

Hvor stor Del af den nævnte samlede Udgift er dækket ved Udbytte af Arbejdsdriften og ved forskellige Indtægter og hvor stor Del ved Tilskud af Statskassen, vil sees af følgende Opgave:

	Aarlig pr. Fange			Daglig pr. Fange		
	ved Udbytte af Arbejdsdriften.	ved forskellige Indtægter.	ved Tilskud af Statskassen.	ved Udbytte af Arbejdsdriften.	ved forskellige Indtægter.	ved Tilskud af Statskassen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
ved Bodsfængslet . . .	169,83	27,00	415,36	0,47	0,07	1,14
- Akershus Strafanstalt	150,05	43,15	434,35	0,41	0,12	1,19
- Trondhjems Strafanstalt	253,72	11,85	344,85	0,70	0,03	0,94
- Strafanstalten i Christiania for Kvinder	327,02	15,29	304,76	0,90	0,04	0,83
- samtlige disse Strafanstalter underet .	224,94	24,16	374,72	0,62	0,07	1,02

I 1884—85 var Forholdet følgende:

	Aarlig pr. Fange			Daglig pr. Fange		
	ved Udbytte af Arbejdsdriften.	ved forskellige Indtægter.	ved Tilskud af Statskassen.	ved Udbytte af Arbejdsdriften.	ved forskellige Indtægter.	ved Tilskud af Statskassen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
ved Bodsfængslet . . .	170,56	29,84	394,89	0,47	0,08	1,08
- Akershus Strafanstalt	207,22	44,49	406,19	0,57	0,12	1,11
- Trondhjems Strafanstalt	238,11	13,08	340,40	0,65	0,04	0,93
- Strafanstalten i Christiania for Kvinder	267,39	16,56	290,74	0,73	0,05	0,79
- samtlige disse Strafanstalter underet .	222,44	25,08	355,59	0,61	0,07	0,97

L. Fængselsselskaber.

(Sociétés de patronage pour les libérés.)

De i foregaaende Beretninger omhandlede Fængselsselskaber har fortsat sin Virksomhed i 1885—86.

Medens der tidligere har været bevilget et Beløb af Kr. 2 400,00 som Bidrag til Foreninger for Understøttelse af løsladte Straffangere, blev der for Beretningsaaret overensstemmende med Kgl. Proposition af Stortinget i 1885 bevilget et Beløb af Kr. 3 600,00 som Bidrag til Foreninger for Understøttelse af løsladte Straffangere, idet det ansaaes hensigtsmæssigt, at der var Adgang til at yde Understøttelse ogsaa til de Selskaber, der tager sig af de fra Distriktsfængslerne løsladte Fanger, og da særlig til Christiania og Bergens Fængselsselskaber.

Det bevilgede Beløb er i Henhold til den Departementet givne Bemyndigelse fordelt saaledes:

Til „Foreningen til Forsorg for de fra Christiania Straffarbeidsanstalter løsladte Forbrydere“	Kr. 1 600
- „Bergens Fængselsselskab“	- 200
- „Trondhjems Fængselsselskab“	- 900
- „Christiania Fængselsselskab“	- 900

af det sidstnævnte Beløb er imidlertid efter Foranledning af Departementet et Beløb af Kr. 300 udbetalt til det i Christiania værende Hjem eller Asyl for løsladte kvindelige Straffangere (Ebenezer).

Tilsammen Kr. 3 600

T a b e l l e r .

Som bemærket Side 2, er den i September 1885 nedlagte Bergens Strafanstalt ikke optaget i Tabellerne, idet de derfra til Trondhjems Strafanstalt overflyttede Fanger er medtaget i denne Strafanstalts Belæg.

Strafanstalterne.
1885—1886.

Tabel 1. Tilgang og Afgang af Fanger i Strafarbejdsanstalterne.
Nombre des prisonniers le 1 Juillet 1885 et le 30 Juin 1886 et des entrés et des
sortis pendant l'année du 1 Juillet 1885 au 30 Juin 1886.

Strafanstalterne.
1885—1886.

Fange- antal 1ste Juli 1885 ¹⁾ .	Tilgang ²⁾ .										Afgang ³⁾ .										Fange- antal 30te Juni 1886 ¹⁵⁾ .					
	Indsatte efter Dom ³⁾ .				Fra andre Straf- anstalter ⁴⁾ .		Fra Distrikts- fængsler ⁵⁾ .		I alt ⁶⁾ .		Efter endt Straffetid ⁷⁾ .		Benaadede ⁸⁾ .		Til andre Straf- anstalter ¹⁰⁾ .		Til Distrikts- fængsler ¹¹⁾ .		Til Sygehus ¹²⁾ .				Døde ¹³⁾ .		I alt ¹⁴⁾ .	
	M. hom- mes.	K. fem- mes.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.			M. h.	K. f.	M. h.	K. f.
Bodsfængslet a)	172	-	187	-	10	-	-	-	197	-	154	-	18	-	1	-	-	-	-	-	2	-	175	-	194	-
Akershus Strafanstalt b) . . .	172	-	104	-	1	-	1	-	106	-	45	-	25	-	5	-	-	-	-	-	1	-	76	-	202	-
Trondhjems Strafanstalt c) . .	258	-	67	-	-	-	-	-	67	-	81	-	41	-	3	-	-	-	1	-	1	-	127	-	198	-
Strafanstalten i Christiania for Kvinder d)	-	181	-	71	-	-	-	-	71	-	49	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	63	-	189
Tilsammen ¹⁶⁾	602	181	358	71	11	-	1	-	370	71	280	49	84	14	9	-	-	-	1	-	4	-	378	63	594	189
	783								441														441		783	

a) Le pénitencier d'Aakeberg. b) Maison centrale d'Akershus c) Maison centrale de Trondhjem. d) Maison centrale à Christiania pour femmes.
¹⁾ Nombre des prisonniers le 1 Juillet 1885. ²⁾ Entrés pendant l'année. ³⁾ Condamnés. ⁴⁾ Transférés d'un autre établissement pénitentiaire pour les
condamnés aux travaux forcés. ⁵⁾ Transférés d'une prison départementale. ⁶⁾ Total. ⁷⁾ Sortis. ⁸⁾ Après l'expiration de la peine. ⁹⁾ Graciés.
¹⁰⁾ Transférés dans un autre établissement pénitentiaire pour les condamnés aux travaux forcés. ¹¹⁾ Transférés dans une prison départementale. ¹²⁾ Envoyés
dans un hôpital. ¹³⁾ Décédés. ¹⁴⁾ Total. ¹⁵⁾ Nombre des prisonniers le 30 Juin 1886. ¹⁶⁾ Total.

Strafanstalterne
 1885—86.

 Tabel 2. Arten af de
 Nombre des

Forbrydelse ¹⁾ .	A. Hensiddende 1ste Juli 1885 ²⁾ .						
	Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjens Strafanstalt.	Strafanstalten i Christiania for Kvinder.	Tilsammen ³⁾ .		
	M. hommene	M. h.	M. h.	K. fem- mes.	M. h.	K. f.	Tils. total.
Forbrydelse mod den offentlige Myndighed a) . . .	-	-	-	-	-	-	-
Eftergjørelse eller Forfalskning af offentlige Dokumenter, Mynter, Pengesedler m. v. b) . . .	1	-	5	-	6	-	6
Mened c)	2	1	1	2	4	2	6
Mord d)	-	-	14	5	14	5	19
Drab e)	5	4	8	-	17	-	17
Fostermord, Barnefødsel i Dølgemaal, Foster- fordrivelse samt Delagtighed deri f)	-	-	-	119	-	119	119
Fornærmelse paa Legeme eller Helbred g)	6	2	4	-	12	-	12
Ærekrænkelse h)	-	-	-	-	-	-	-
Voldtægt i)	3	5	8	-	16	-	16
Blodskam k)	5	5	18	4	28	4	32
Omgjængelse mod Naturen l)	-	-	-	-	-	-	-
Bigami m)	1	-	-	-	1	-	1
Hor n)	-	-	-	-	-	-	-
Leiermaalsforseelse o)	1	-	-	5	1	5	6
Ulovligt Samlevnet p)	1	2	3	-	6	-	6
Forførelse og Rufferi q)	1	-	2	1	3	1	4
Andre Løvsagtighedsforseelser r)	1	1	-	-	2	-	2
Tyvsforbrydelse s)	119	134	157	37	410	37	447
Ulovlig Bemægtigelse af Gjenstande, hvis Værdi ikke overstiger 5 Kroner. Krlls. 22—14 (cfr. Lov ⁶ / ₆ 84 t)	-	-	1	-	1	-	1
Røveri u)	1	2	5	-	8	-	8
Ulovlig Omgang med Hittegods v)	-	-	-	-	-	-	-
Bedrageri og anden Svig x)	3	8	-	-	11	-	11
Falsk y)	17	4	5	2	26	2	28
Mordbrand z)	1	2	23	5	26	5	31
Anden Ildspaesættelse aa)	4	1	4	1	9	1	10
Beskadigelse af Eiendom eller Gods bb)	-	-	-	-	-	-	-
Forbrydelse i Ombud eller Bestilling cc)	-	-	-	-	-	-	-
Forbrydelse mod Søfartsloven dd)	-	1	-	-	1	-	1
Andre Forbrydelser ee)	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen ff)	172	172	258	181	602	181	783

1) Crime. 2) Restants au 1er Juillet 1885. 3) Total. 4) Entrés pendant l'année du 1 Juillet 1885 au
 a) Crimes ou délits contre l'autorité publique. b) Contrefaçon ou falsification de titres publiques,
 suivis de mort sans intention de la donner. f) Infanticide, accouchement clandestin ayant causé la mort
 h) Injures. i) Viol. k) Inceste. l) Crime de bestialité. m) Bigamie. n) Adultère. o) Procréation d'enfants
 q) Maquerillage. r) Autres infractions aux lois sur les moeurs. s) Vol. t) Soustraction illicite d'objets dont
 espèces de fraude. y) Faux en écritures et usage d'écritures falsifiées. z) Incendie d'édifice habité. aa) Autre
 publics dans l'exercice de leurs fonctions. dd) Infractions aux lois maritimes. ee) Autres crimes ou délits.

begaaede Forbrvdelser.
crimes et délits commis.

Strafanstalterne
1885—86.

B. Indsatte efter Dom i Aaret 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886 ⁴⁾ .							Ialt ⁶⁾ .		
Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Christiania for Kvinder.	Tilsammen ⁵⁾					
M. h.	M. h.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	Tils. total.	M. h.	K. f.	Tils. total.
2	2	-	-	4	-	4	4	-	4
2	-	1	-	3	-	3	9	-	9
-	-	-	-	-	-	-	4	2	6
-	1	2	2	3	2	5	17	7	24
2	1	2	-	5	-	5	22	-	22
-	-	-	18	-	18	18	-	137	137
4	-	1	-	5	-	5	17	-	17
-	-	1	-	1	-	1	1	-	1
1	2	-	-	3	-	3	19	-	19
6	3	3	5	12	5	17	40	9	49
-	-	3	-	3	-	3	3	-	3
-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
-	-	-	1	-	1	1	-	1	1
-	-	-	14	-	14	14	1	19	20
1	3	2	2	6	2	8	12	2	14
-	-	-	1	-	1	1	3	2	5
-	-	1	1	1	1	2	3	1	4
125	63	39	21	227	21	248	637	58	695
2	9	4	-	15	-	15	16	-	16
-	-	-	-	-	-	-	8	-	8
-	1	-	-	1	-	1	1	-	1
6	7	2	2	15	2	17	26	2	28
26	7	2	3	35	3	38	61	5	66
-	2	4	1	6	1	7	32	6	38
2	2	-	-	4	-	4	13	1	14
1	-	-	-	1	-	1	1	-	1
1	-	-	-	1	-	1	1	-	1
3	-	-	-	3	-	3	4	-	4
3	1	-	-	4	-	4	4	-	4
187	104	67	71	358	71	429	960	252	1 212

30 Juin 1886. ⁵⁾ Total. ⁶⁾ Total général.
 de monnaie, de billets de banque etc. c) Faux témoignage. d) Assassinat. e) Meurtre, blessures et coups du nouveau né, avortement et complicité de ces crimes. g) Blessures et coups n'ayant pas causé la mort, naturels avec plus de deux personnes, sans que le coupable se soit marié avec une de celles-ci. p) Concubinage, la valeur n'excède pas 5 couronnes. u) Rapine. v) Recèlement de choses trouvées. x) Escroquerie et autres incendie volontaire. bb) Dommages causés sur la propriété d'autrui. cc) Crimes ou délits des fonctionnaires ff) Total.

Strafanstalterne.
1885—1886.

Tabel 3. Fangernes Straffetid.
Durée des peines prononcées par les tribunaux.

Strafanstalterne.
1885—1886.

Straffetid ¹⁾	A. Hensiddende 1ste Juli 1885 ²⁾ .							B. Indsatte efter Dom i Aaret 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886 ⁴⁾ .							I alt ⁶⁾ .		
	Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Christiania for Kvinder.	Tilsammen ³⁾ .			Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Christiania for Kvinder.	Tilsammen ⁵⁾ .					
	M. hommes.	M. h.	M. h.	K. femmes.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	M. h.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	K. f.	tils. total.
Strafarbejde paa Livstid a)	-	-	14	7	14	7	21	-	1	1	1	2	1	3	16	8	24
— over 15 Aar b)	-	1	9	-	10	-	10	-	-	-	-	-	-	-	10	-	10
— 12—15 — c)	-	8	21	2	29	2	31	-	1	2	-	3	-	3	32	2	34
— 9—12 — d)	3	6	26	11	35	11	46	-	3	3	2	6	2	8	41	13	54
— 6—9 — e)	11	23	33	81	67	81	148	3	6	3	8	12	8	20	79	89	168
— 5—6 — f)	3	16	22	6	41	6	47	1	5	-	-	6	-	6	47	6	53
— 4—5 — g)	6	16	20	13	42	13	55	-	9	6	-	15	-	15	57	13	70
— 3—4 — h)	18	40	39	27	97	27	124	5	17	11	9	33	9	42	130	36	166
— 2—3 — i)	28	23	17	3	68	3	71	15	10	3	2	28	2	30	96	5	101
— 1—2 — k)	40	22	25	13	87	13	100	32	16	11	14	59	14	73	146	27	173
— fra 6 Maaneder til 1 Aar l)	63	17	31	18	111	18	129	131	36	27	35	194	35	229	305	53	358
— under 6 Maaneder m)	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Tilsammen n)	172	172	258	181	602	181	783	187	104	67	71	358	71	429	960	252	1 212

¹⁾ Durée des peines. ²⁾ Restants au 1er Juillet 1885. ³⁾ Total. ⁴⁾ Entrés pendant l'année du 1 Juillet 1885 au 30 Juin 1886. ⁵⁾ Total. ⁶⁾ Total général.
a) travaux forcés à perpétuité. b—k) travaux forcés au-dessus de 15 ans, au-dessus de 12 à 15 ans etc. l) travaux forcés de 6 mois à 1 an. m) travaux forcés au-dessous de 6 mois. n) Total.

Strafanstalterne
1885—1886.

Tabel 4. Fangernes Alder.
Age des prisonniers.

Strafanstalterne
1885—1886.

Alder ¹⁾ .	A. Hensiddende 1ste Juli 1885 ²⁾ .							B. Indsatte efter Dom i Aaret 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886 ⁴⁾ .							Ialt ⁶⁾ .		
	Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Christiania for Kvinder.	Tilsammen ³⁾ .			Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Christiania for Kvinder.	Tilsammen ⁵⁾ .					
	M. hom-mes.	M. h.	M. h.	K. fem-mes.	M. h.	M. h.	tils. total.	M. h.	M. h.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	K. f.	tils. total.
10—15 Aar a)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15—18 — b)	-	2	2	-	4	-	4	-	8	1	-	9	-	9	13	-	13
18—20 — c)	12	-	3	1	15	1	16	30	-	-	2	30	2	32	45	3	48
20—25 — d)	58	9	7	26	74	26	100	79	7	3	15	89	15	104	163	41	204
25—30 — e)	45	28	30	49	103	49	152	29	15	9	14	53	14	67	156	63	219
30—40 — f)	39	53	70	68	162	68	230	29	34	16	23	79	23	102	241	91	332
40—50 — g)	16	39	53	24	108	24	132	19	17	13	17	49	17	66	157	41	198
50—60 — h)	2	23	53	8	78	8	86	1	17	17	-	35	-	35	113	8	121
60—70 — i)	-	12	37	4	49	4	53	-	6	8	-	14	-	14	63	4	67
over 70 — k)	-	6	3	1	9	1	10	-	-	-	-	-	-	-	9	1	10
Tilsammen l)	172	172	258	181	602	181	783	187	104	67	71	358	71	429	960	252	1 212

¹⁾ Age. ²⁾ Restants au 1er Juillet 1885. ³⁾ Total. ⁴⁾ Entrés pendant l'année du 1 Juillet 1885 au 30 Juin 1886. ⁵⁾ Total. ⁶⁾ Total général.
a—i) 10—15 ans etc. k) au-dessus de 70 ans. l) Total.

Strafanstalterne.
1885—1886.

Tabel 5. Fangernes Nationalitet.
Nationalité des prisonniers.

Strafanstalterne.
1885—1886.

Nationalitet ¹⁾ .	A. Hensiddende 1ste Juli 1885 ²⁾ .							B. Indsatte efter Dom i Aaret 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886 ⁴⁾ .							I alt ⁶⁾ .		
	Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Christiania for Kvinder.	Tilsammen ³⁾ .			Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Christiania for Kvinder.	Tilsammen ³⁾ .					
	M. hom-mes.	M. h.	M. h.	K. fem-mes.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	M. h.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	K. f.	tils. total.
Norske a)	162	156	224	174	542	174	716	165	98	56	68	319	68	387	861	242	1 103
Finner b)	2	1	7	2	10	2	12	2	-	-	1	2	1	3	12	3	15
Lapper c)	-	-	4	2	4	2	6	1	-	7	-	8	-	8	12	2	14
Svensker d)	7	13	18	3	38	3	41	13	6	4	2	23	2	25	61	5	66
Andre Nationaliteter e)	1	2	5	-	8	-	8	5	-	-	-	5	-	5	13	-	13
Ikke oplyst f)	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1	1	-	1
Tilsammen g)	172	172	258	181	602	181	783	187	104	67	71	358	71	429	960	252	1 212

¹⁾ Nationalité. ²⁾ Restants au 1er Juillet 1885. ³⁾ Total. ⁴⁾ Entrés pendant l'année du 1 Juillet 1885 au 30 Juin 1886. ⁵⁾ Total. ⁶⁾ Total général.
a) Norvégiens. b) Finnois. c) Lapons. d) Suédois. e) Autres nationalités. f) Nationalité inconnue. g) Total.

Strafanstalterne
1885—1886.

Tabel 6. Fangernes ægteskabelige Stilling.
État conjugal des prisonniers.

Strafanstalterne
1885—1886.

Den ægteskabelige Stilling ¹⁾ .	A. Hensiddende 1ste Juli 1885 ²⁾ .							B. Indsatte efter Dom i Aaret 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886 ⁴⁾ .							I alt ⁶⁾ .		
	Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Christiania for Kvinder.	Tilsammen ³⁾ .			Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Christiania for Kvinder.	Tilsammen ⁵⁾ .					
	M. hom- mes.	M. h.	M. h.	K. fem- mes.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	M. h.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	K. f.	tils. total.
Ugifte a)	124	111	152	151	387	151	538	142	64	37	57	243	57	300	630	208	838
Gifte som har Børn b)	36	47	72	16	155	16	171	37	29	23	7	89	7	96	244	23	267
Gifte uden Børn c)	8	3	11	5	22	5	27	8	6	3	2	17	2	19	39	7	46
Enkemænd og Enker som har Børn d) .	3	9	22	8	34	8	42	-	5	4	3	9	3	12	43	11	54
Enkemænd og Enker uden Børn e) . .	1	2	1	1	4	1	5	-	-	-	2	-	2	2	4	3	7
Tilsammen f)	172	172	258	181	602	181	783	187	104	67	71	358	71	429	960	252	1212

¹⁾ État conjugal. ²⁾ Restants au 1er Juillet 1885. ³⁾ Total. ⁴⁾ Entrés pendant l'année du 1 Juillet 1885 au 30 Juin 1886. ⁵⁾ Total. ⁶⁾ Total général.
a) Non mariés. b) Mariés avec enfants. c) Mariés sans enfants. d) Veufs et veuves avec enfants. e) Veufs et veuves sans enfants. f) Total.

Strafanstalterne
 1885—1886.

 Tabel 7. Fangernes
 Profession antérieure

Den tidligere Livstilling ¹⁾ .	A. Hensiddende 1ste Juli 1885 ²⁾ .						
	Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Christiania for Kvinder.	Tilsammen ³⁾ .		
	M. hombres.	M. h.	M. h.	K. femmes.	M. h.	K. f.	tils. total.
Embedsmænd a)	-	-	-	-	-	-	-
Ombuds- og Bestillingsmænd b)	6	-	1	-	7	-	7
Handelsmænd og Fabrikanter c)	5	1	-	2	6	2	8
Haandværkere d)	4	-	4	1	8	1	9
Gaardbrugere og Føderaadfolk e)	7	3	11	6	21	6	27
Handelsbetjente og Kontorister f)	4	2	1	1	7	1	8
Haandværksarbeidere og Læredrenge g)	33	71	57	4	161	4	165
Tjenestetyende h)	9	2	6	90	17	90	107
Fabrik- og Værksarbeidere i)	1	2	4	1	7	1	8
Husmænd og Inderster k)	3	3	15	4	21	4	25
Fiskere l)	7	-	15	1	22	1	23
Søfarende m)	13	4	21	-	38	-	38
Dagarbeidere n)	57	68	105	61	230	61	291
Løsgjængere og Omstreifere o)	13	13	10	8	36	8	44
Betlere og Fattiglemmer p)	-	1	-	1	1	1	2
Personer i andre Stillinger q)	10	2	8	1	20	1	21
Tilsammen r)	172	172	258	181	602	181	783

¹⁾ Profession antérieure. ²⁾ Restants au 1er Juillet 1885. ³⁾ Total. ⁴⁾ Entrés pendant l'année du
^{a)} Fonctionnaires publics nommés par le roi. ^{b)} Autres fonctionnaires publics. ^{c)} Commerçants et
 cédée à leurs héritiers. ^{f)} Employés de commerce et commis aux écritures. ^{g)} Ouvriers et apprentis de la
^{l)} Pêcheurs. ^{m)} Marins. ⁿ⁾ Journaliers. ^{o)} Vagabonds et gens sans aveu. ^{p)} Mendians, pauvres jouis-

tidligere Livsstilling.
des prisonniers.

Strafanstalterne
1885—1886.

B. Indsatte efter Dom i Aaret 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886 ⁴⁾ .							I alt ⁶⁾ .		
Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Christiansia for Kvinder.	Tilsammen ⁵⁾ .					
M. h.	M. h.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	K. f.	tils. total.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	1	1	-	4	-	4	11	-	11
6	5	-	-	11	-	11	17	2	19
-	-	-	1	-	1	1	8	2	10
11	2	4	1	17	1	18	38	7	45
8	1	-	-	9	-	9	16	1	17
34	41	13	4	88	4	92	249	8	257
12	1	1	25	14	25	39	31	115	146
4	1	2	1	7	1	8	14	2	16
3	3	1	1	7	1	8	28	5	33
10	-	5	-	15	-	15	37	1	38
17	5	5	-	27	-	27	65	-	65
60	41	27	31	128	31	159	358	92	450
12	1	1	7	14	7	21	50	15	65
-	-	-	-	-	-	-	1	1	2
8	2	7	-	17	-	17	37	1	38
187	104	67	71	358	71	429	960	252	1 212

1 Juillet 1885 au 30 Juin 1886. ⁵⁾ Total. ⁶⁾ Total général.
 manufacturiers. d) Artisans. e) Fermiers, et paysans vivant en pensionnaires sur la terre après l'avoir
 classe des artisans. h) Domestiques. i) Ouvriers de fabrique. k) Tenanciers et locataires dans une ferme.
 sant d'assistance publique. q) Autres personnes. r) Total.

Strafanstalterne.
1885—1886.

Tabel 8. Fangernes
Domicile des

Øverøvrighedsdistrikter ¹⁾ .	A. Hensiddende 1ste Juli 1885 ²⁾ .						
	Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Christiania for Kvinder.	Tilsammen ³⁾ .		
	M. hombres.	M. h.	M. h.	K. femmes.	M. h.	K. f.	tils. total.
Smaalenene { Kjøbstad eller Ladested ⁴⁾ = B.	3	17	2	5	22	5	27
{ Landdistrikt ⁵⁾ = L.	6	12	9	9	27	9	36
Akershus . . . . . { B.	-	-	1	1	1	1	2
{ L.	9	9	8	11	26	11	37
Kristiania . . . . . { B.	44	62	42	35	148	35	183
{ B.	-	2	-	-	2	-	2
Hedemarken . . . . . { L.	5	3	8	7	16	7	23
{ B.	2	-	-	-	2	-	2
Kristians . . . . . { L.	6	1	5	12	12	12	24
{ B.	2	9	4	3	15	3	18
Buskerud . . . . . { L.	5	12	7	5	24	5	29
{ B.	1	5	3	4	9	4	13
Jarlsberg og Laurvik . . . . . { L.	8	5	2	2	15	2	17
{ B.	-	2	3	5	5	5	10
Bratsberg . . . . . { L.	1	6	1	3	8	3	11
{ B.	3	-	2	1	5	1	6
Nedenæs . . . . . { L.	3	2	10	1	15	1	16
{ B.	1	1	4	-	6	-	6
Lister og Mandal . . . . . { L.	7	2	8	-	17	-	17
{ B.	3	-	9	8	12	8	20
Stavanger . . . . . { L.	3	-	10	5	13	5	18
{ B.	-	-	-	-	-	-	-
Søndre Bergenhus . . . . . { L.	8	1	11	6	20	6	26
{ B.	15	2	13	6	30	6	36
Bergen . . . . . { L.	-	-	-	-	-	-	-
{ B.	1	1	7	4	9	4	13
Nordre Bergenhus . . . . . { L.	2	-	2	2	4	2	6
{ B.	3	-	6	7	9	7	16
Romsdal . . . . . { L.	2	1	13	4	16	4	20
{ B.	1	-	9	7	10	7	17
Søndre Trondhjem . . . . . { L.	1	-	-	2	1	2	3
{ B.	4	1	10	5	15	5	20
Nordre Trondhjem . . . . . { L.	-	-	-	1	-	1	1
{ B.	5	-	10	5	15	5	20
Nordland . . . . . { L.	4	-	4	4	8	4	12
{ B.	2	-	10	6	12	6	18
Tromsø . . . . . { L.	-	-	2	-	2	-	2
{ B.	4	-	9	4	13	4	17
Finmarken . . . . . { L.	4	-	9	4	13	4	17
Tilsammen { B.	83	101	104	81	288	81	369
{ L.	81	55	140	99	276	99	375
<i>Hele Riget⁹⁾</i>	164	156	244	180	564	180	744
Sverige ¹⁰⁾	6	13	10	1	29	1	30
Andre Lande ¹¹⁾	1	3	2	-	6	-	6
Ikke oplyst ¹²⁾	1	-	2	-	3	-	3
Ialt ¹³⁾	172	172	258	181	602	181	783

¹⁾ Départements. ²⁾ Restants au 1er Juillet 1885. ³⁾ Total. ⁴⁾ Entrés pendant l'année du 1 le royaume. ¹⁰⁾ Suède. ¹¹⁾ Autres pays. ¹²⁾ Domicile inconnu. ¹³⁾ Total.

Hjemsted.
prisonniers.

Strafanstalterne.
1885—1886.

B. Indsatte efter Dom i Aaret 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886 ³⁾ .							Ialt ⁶⁾ .			
Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Christiania for Kvinder.	Tilsammen ⁵⁾ .			M.	K.	tils.	
M. h.	M. h.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	K. f.	tils. total.	
3	5	-	2	8	2	10	30	7	37	B. }
3	6	-	1	9	1	10	36	10	46	L. }
1	-	-	-	1	-	1	2	1	3	B. }
4	3	-	6	7	6	13	33	17	50	L. }
50	46	-	18	96	18	114	244	53	297	B. }
-	-	-	1	-	1	1	2	1	3	B. }
8	2	5	3	15	3	18	31	10	41	L. }
-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	B. }
3	7	1	-	11	-	11	23	12	35	L. }
1	2	-	1	3	1	4	18	4	22	B. }
5	3	-	2	8	2	10	32	7	39	L. }
2	3	1	2	6	2	8	15	6	21	B. }
2	3	1	1	6	1	7	21	3	24	L. }
-	1	-	-	1	-	1	6	5	11	B. }
4	2	-	-	6	-	6	14	3	17	L. }
2	1	-	1	3	1	4	8	2	10	B. }
1	5	1	1	7	1	8	22	2	24	L. }
4	1	1	1	6	1	7	12	1	13	B. }
4	1	2	2	7	2	9	24	2	26	L. }
4	-	3	1	7	1	8	19	9	28	B. }
5	1	3	1	9	1	10	22	6	28	L. }
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	B. }
7	2	2	1	11	1	12	31	7	38	L. }
11	1	10	2	22	2	24	52	8	60	B. }
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	B. }
5	-	-	1	5	1	6	14	5	19	L. }
3	1	1	2	5	2	7	9	4	13	B. }
6	-	3	3	9	3	12	18	10	28	L. }
10	2	4	2	16	2	18	32	6	38	B. }
1	-	3	5	4	5	9	14	12	26	L. }
1	-	1	-	2	-	2	3	2	5	B. }
4	-	4	4	8	4	12	23	9	32	L. }
1	-	-	-	1	-	1	1	1	2	B. }
5	-	5	1	10	1	11	25	6	31	L. }
3	-	2	1	5	1	6	13	5	18	B. }
2	-	1	1	3	1	4	15	7	22	L. }
-	-	2	-	2	-	2	4	-	4	B. }
7	-	5	3	12	3	15	25	7	32	L. }
96	63	25	34	184	34	218	472	115	587	B. }
76	35	36	36	147	36	183	423	135	558	L. }
172	98	61	70	331	70	401	895	250	1 145	<i>Hele Riget.</i>
11	6	5	1	22	1	23	51	2	53	Sverige.
3	-	1	-	4	-	4	10	-	10	Andre Lande.
1	-	-	-	1	-	1	4	-	4	Ikke oplyst.
187	104	67	71	358	71	429	960	252	1 212	Talt.

Juillet 1885 au 30 Juin 1886. ⁵⁾ Total. ⁶⁾ Total général. ⁷⁾ Les villes. ⁸⁾ Les districts ruraux. ⁹⁾ Tout

Strafanstalterne.
1885—1886.

Table 9. Fangernes ægte eller uægte Fødsel.
Naissance des prisonniers (nombre des légitimes et des naturels).

Strafanstalterne.
1885—1886.

	A. Hensiddende 1ste Juli 1885 ¹⁾ .							B. Indsatte efter Dom i Aaret 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886 ²⁾ .							I alt ⁵⁾ .		
	Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Christiania for Kvinder.	Tilsammen ³⁾ .			Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Christiania for Kvinder.	Tilsammen ⁴⁾ .					
	M. hommes.	M. h.	M. h.	K. femmes.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	M. h.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	K. f.	tils. total.
Ægte fødte ⁶⁾	151	153	231	154	535	154	689	166	98	57	58	321	58	379	856	212	1 068
Uægte fødte ⁷⁾	21	19	27	27	67	27	94	21	6	10	13	37	13	50	104	40	144
Tilsammen ⁸⁾	172	172	258	181	602	181	783	187	104	67	71	358	71	429	960	252	1 212

¹⁾ Restants au 1er Juillet 1885. ²⁾ Total. ³⁾ Entrés pendant l'année du 1 Juillet 1885 au 30 Juin 1886. ⁴⁾ Total. ⁵⁾ Total général. ⁶⁾ Légitimes. ⁷⁾ Naturels. ⁸⁾ Total.

Strafanstalterne.
1885—1886.

Tabel 10. Fangernes tidligere Straffældelse.
État des prisonniers classés d'après la nature des condamnations antérieures.

Strafanstalterne.
1885—1886.

	A. Hensiddende 1ste Juli 1885 ¹⁾ .							B. Indsatte efter Dom i Aaret 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886 ²⁾ .							I alt ⁵⁾ .		
	Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Christiania for Kvinder.	Tilsammen ³⁾ .			Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Christiania for Kvinder.	Tilsammen ⁴⁾ .					
	M. hommes.	M. h.	M. h.	K. femmes.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	M. h.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	K. f.	tils. total.
Ikke tidligere straffet ⁶⁾	60	20	57	129	137	129	266	77	15	12	32	104	32	136	241	161	402
Straffet med Fængsel eller anden Straf end Strafarbeide ⁷⁾	56	10	29	18	95	18	113	66	12	9	14	87	14	101	182	32	214
Straffet med Strafarbeide ⁸⁾	56	142	172	34	370	34	404	44	77	46	25	167	25	192	537	59	596
Tilsammen ⁹⁾	172	172	258	181	602	181	783	187	104	67	71	358	71	429	960	252	1 212

¹⁾ Restants au 1er Juillet 1885. ²⁾ Total. ³⁾ Entrés pendant l'année du 1 Juillet 1885 au 30 Juin 1886. ⁴⁾ Total. ⁵⁾ Total général. ⁶⁾ Non punis. ⁷⁾ Punis d'emprisonnement ou d'autre peine que celle de travaux forcés. ⁸⁾ Punis de travaux forcés. ⁹⁾ Total.

Strafanstalterne.
1885—1886.

**Tabel II. Oplysning om de i Aaret 1ste Juli 1882 til 30te Juni 1883
løsladte Fangers Tilbagefald.**
Nombre des prisonniers mis en liberté pendant l'année du 1 Juillet 1882 au 30 Juin
1883 et condamnés en récidive avant le 1 Juillet 1886, nombre des dits
prisonniers, qui ont été condamnés pour vol ou pour d'autres crimes.

Strafanstalterne.
1885—1886.

	Løsladte i Aaret 1ste Juli 1882 til 30te Juni 1883 ¹⁾ .									Tilbagefaldne inden 1ste Juli 1886 ⁵⁾ .																		
	Domfældte for Tyveri ²⁾			Domfældte for anden Forbrydelse ³⁾ .			Samlet Antal løsladte ⁴⁾ .			Domfældte for Tyveri ⁶⁾ .			Domfældte for anden Forbrydelse ⁷⁾ .			Samlet Antal tilbagefaldne ⁸⁾ .			Procentantal af de for Tyveri domfældte ⁹⁾ .			Procentantal af de for anden Forbrydelse domfældte ¹⁰⁾ .			Samlet Procentantal tilbagefaldne ¹¹⁾ .			
	M. hom-mes.	K. fem-mes.	tils. t.	M. h.	K. f.	tils. t.	M. h.	K. h.	tils. t.	M. h.	K. f.	tils. t.	M. h.	K. f.	tils. t.	M. h.	K. f.	tils. t.	M. h.	K. f.	tils. t.	M. h.	K. f.	tils. t.	M. h.	K. f.	tils. t.	
Bodsfængslet*)	174	-	174	59	-	59	**)	233	-	233	63	-	63	4	-	4	67	-	67	36,21	-	36,21	6,78	-	6,78	28,76	-	28,76
Akershus Strafanstalt	67	-	67	26	-	26	93	-	93	27	-	27	3	-	3	30	-	30	40,30	-	40,30	11,54	-	11,54	32,26	-	32,26	
Trondhjems Strafanstalt	56	-	56	28	-	28	84	-	84	14	-	14	1	-	1	15	-	15	25,00	-	25,00	3,57	-	3,57	17,86	-	17,86	
Strafanstalten i Christiania for Kvinder	-	39	39	-	72	72	-	111	111	-	10	10	-	6	6	-	16	16	-	25,64	25,64	-	8,33	8,33	-	14,41	14,41	
Tilsammen ¹²⁾)	297	39	336	113	72	185	410	111	521	104	10	114	8	6	14	112	16	128	35,02	25,64	33,93	7,08	8,33	7,57	28,29	14,41	25,34	

¹⁾ Libérés pendant l'année du 1 Juillet 1882 au 30 Juin 1883. ²⁾ Condamnés pour vol. ³⁾ Condamnés pour d'autres crimes. ⁴⁾ Nombre total des libérés. ⁵⁾ Condamnés en récidive avant le 1 Juillet 1886. ⁶⁾ Condamnés pour vol. ⁷⁾ Condamnés pour d'autres crimes. ⁸⁾ Nombre total des condamnés en récidive. ⁹⁾ Le pourcent des condamnés pour vol. ¹⁰⁾ Le pourcent des condamnés pour d'autres crimes. ¹¹⁾ Le pourcent total des condamnés en récidive. ¹²⁾ Total.
*) Ved Udarbejdelsen af denne Tabel er som „Tilbagefaldne“ kun regnet de til Strafarbejde dømte. Medens man for de øvrige Strafanstalters Vedkommende heller ikke har nogen Oplysning om andre, er der af Bodsfængslets Direktør nu som tidligere indhentet saadan ogsaa om dem, der er straffede med Fængsel. Disse var af de i 1882—83 løsladte 17, deraf 13 straffede for Tyveri og 4 for anden Forbrydelse. Regnes disse, saaledes som Tilfældet har været i de tidligere Beretninger om Bodsfængslet, med ved Procentberegningen, vil denne stille sig saaledes for Bodsfængslets Vedkommende, at Tilbagefaldet af de for Tyveri dømte bliver 43,68 ⁰/₁₀, af de for anden Forbrydelse dømte 13,56 ⁰/₁₀ og det samlede Procentantal 36,05 ⁰/₁₀.
)*) Egentlig 236; men af disse bliver 3 af forskellige Grunde i nærværende Forbindelse ikke at medregne.

Strafanstalterne.
1885—1886.

Tabel 12. Sygestatistik.
Statistique des maladies.

Strafanstalterne.
1885—1886.

	Tilbageiggende fra forrige Aar ¹⁾ .	Tilkomne i Aarets Løb ²⁾ .			Udgaaede ⁴⁾ .			Døde ⁸⁾ .	Tilbageiggende ved Slutningen af Aaret ⁹⁾ .				Tilkomne med Syg- dommen opstaaet ¹⁰⁾ :		Behandlede i Sygecelle eller paa Sygeafdeling ¹¹⁾ .	Sygdomstilfælde, der antages at være forarsagede af Fæng- selivet eller Opholdet i Fængslet ¹²⁾ .	Sygedage i Sygecelle eller paa Syge- afdelingen ¹³⁾ .		Syge i Sygecelle eller paa Sygeafdelingen ¹⁴⁾ .			Døde ²²⁾ .	
		Tilkomne i Aarets Løb ²⁾ .	Til sammen behandlede ³⁾ .	Helbrede ⁵⁾ .	I Bedring ⁶⁾ .	Uhelbrede ⁷⁾ .	Tilbageiggende ved Slutningen af Aaret ⁹⁾ .		før Indkomsten ¹¹⁾ .	efter Indkomsten ¹²⁾ .	Det hele Antal ¹⁵⁾ .	I Gjennemsnit paa hver Syg ¹⁷⁾ .	Procent af det samlede Fangeantal ¹⁸⁾ .	Det daglige Gjennemsnits- antal ¹⁹⁾ .			Af 100 Fanger syg daglig ²⁰⁾ .	Procent af de Syge i Sygecelle eller paa Sygeafdelingen ²¹⁾ .	Procent af det samlede Fangeantal ²⁴⁾ .				
Bodsfængslet . . . . . M. 369*) h.	2	287	289	252	28	-	2	7	106	183	12	20	431	35,92	3,25	1,18	0,65	16,67	0,54				
Akershus Strafanstalt . . M. 278*) h.	7	406	413	384	19	-	1	9	26	387	28	30	2 232	79,71	10,07	6,12	3,16	3,57	0,36				
Trondhjems Strafanstalt . M. 325*) h.	5	73	78	60	11	5	1	1	27	51	78	1	1 606	20,59	24,00	4,40	1,97	1,28	0,31				
Strafanstalten i Christi- ania for Kvinder . . . . . K. 352*) f.	24	219	243	206	17	3	-	17	35	208	46	40	2 143	46,59	13,07	5,87	3,24	-	-				

*) Antallet af de fra foregaaende Aar hensiddende og i Aarets Løb efter Dom indkomne eller fra andre Strafanstalter overflyttede Fanger.

1) Restants au 1 Juillet 1885. 2) Tombés malades pendant l'année. 3) Total. 4) Sortis. 5) Guéris. 6) Allant mieux. 7) Non guéris. 8) Décédés.
9) Restants à la fin de l'année. 10) Nombre des entrants, la maladie ayant commencé. 11) Avant l'entrée. 12) Après l'entrée. 13) Traités en cellule de
malade ou dans l'infirmerie de l'établissement. 14) Cas de maladies supposés d'être occasionnés par la vie ou le séjour en prison. 15) Nombre des jours passés
en cellule de malade ou dans l'infirmerie. 16) Nombre total. 17) La moyenne pour chaque malade. 18) Nombre des malades en cellule ou dans l'infirmerie.
19) Le pourcent du nombre total des prisonniers. 20) Nombre moyen par jour. 21) De 100 prisonniers: malades par jour. 22) Décédés. 23) Le pourcent des
malades en cellule ou dans l'infirmerie. 24) Le pourcent du nombre total des prisonniers.

Strafanstalterne.
1885—1886.

Tabel 13. Vægttabel

Le poids

	Bodsfængslet. Antal udgaaede Fanger: nombre des sortis: 175.						Akershus Strafanstalt. Antal udgaaede Fanger: nombre des sortis: 76.							
	Antal veiede Fanger. ¹⁾	Vundet i Vægt. ²⁾		Tabt i Vægt. ³⁾		Uforandret Vægt. ⁴⁾		Antal veiede Fanger. ¹⁾	Vundet i Vægt. ²⁾		Tabt i Vægt. ³⁾		Uforandret Vægt. ⁴⁾	
		Antal.	pCt.	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.		Antal.	pCt.	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.
Alder.⁵⁾														
fra 18—25 Aar ⁶⁾	88	42	47,7	43	48,9	3	3,4	7	4	57,1	3	42,9	-	-
- 25—35 — ⁷⁾	58	24	41,4	33	56,9	1	1,7	25	13	52,0	11	44,0	1	4,0
over 35 Aar ⁸⁾	29	14	48,3	14	48,3	1	3,4	44	28	63,6	15	34,1	1	2,3
Tilsammen⁹⁾	175	80	45,7	90	51,4	5	2,9	76	45	59,2	29	38,2	2	2,6
Helbredstilstand.¹⁰⁾														
med god Helbred ¹¹⁾	111	51	45,9	57	51,4	3	2,7	59	41	69,5	17	28,8	1	1,7
med svag Helbred ¹²⁾	64	29	45,3	33	51,6	2	3,1	17	4	23,5	12	70,6	1	5,9
Tilsammen	175	80	45,7	90	51,4	5	2,9	76	45	59,2	29	38,2	2	2,6
Straffetid.¹³⁾														
fra 6 Maaneder til 1 Aar ¹⁴⁾	112	60	53,6	50	44,6	2	1,8	36	27	75,0	9	25,0	-	-
- 1—2 Aar ¹⁵⁾	51	17	33,3	31	60,8	3	5,9	14	8	57,1	4	28,6	2	14,3
- 2—3 — ¹⁶⁾	11	3	27,3	8	72,7	-	-	15	6	40,0	9	60,0	-	-
over 3 Aar ¹⁷⁾	1	-	-	1	100,0	-	-	11	4	36,4	7	63,6	-	-
Tilsammen	175	80	45,7	90	51,4	5	2,9	76	45	59,2	29	38,2	2	2,6
Levevei og Beskæftigelse.¹⁸⁾														
af Arbeids- og Bondeklassen ¹⁹⁾	148	66	44,6	78	52,7	4	2,7	65	39	60,0	24	36,9	2	3,1
- Haandværksklassen ²⁰⁾	26	14	53,9	11	42,3	1	3,8	6	3	50,0	3	50,0	-	-
- den konditionerede Klasse ²¹⁾	1	-	-	1	100,0	-	-	5	3	60,0	2	40,0	-	-
Tilsammen	175	80	45,7	90	51,4	5	2,9	76	45	59,2	29	38,2	2	2,6
Beskæftigelse i Fængslet.²²⁾														
med stillesiddende Arbeide ²³⁾	116	60	51,7	52	44,8	4	3,4	14	7	50,0	7	50,0	-	-
Arbeide med mere Bevægelse ²⁴⁾	59	20	33,9	38	64,4	1	1,7	62	38	61,3	22	35,5	2	3,2
Tilsammen	175	80	45,7	90	51,4	5	2,9	76	45	59,2	29	38,2	2	2,6
Ny indkomne²⁵⁾	137	69	50,4	64	46,7	4	2,9	23	17	73,9	6	26,1	-	-
Tilbagefaldne²⁶⁾	38	11	29,0	26	68,4	1	2,6	53	28	52,8	23	43,4	2	3,8
Tilsammen	175	80	45,7	90	51,4	5	2,9	76	45	59,2	29	38,2	2	2,6

¹⁾ Nombre des pésés.²⁾ Poids augmenté.³⁾ Poids diminué.⁴⁾ Sans changement.⁵⁾ Age.¹¹⁾ Santé faible. ¹³⁾ Durée de la peine. ¹⁴⁾ 6 mois à 1 an. ¹⁵⁾ 1 à 2 ans. ¹⁶⁾ 2 à 3 ans. ¹⁷⁾ Au-dessus²²⁾ Occupation dans la prison.²³⁾ Travail plus sédentaire.²⁴⁾ Travail exigeant plus de mouvement.

over udgaaede Fanger.

Strafanstalterne.

des sortis.

1885—1886.

Trondhjems Strafanstalt. Antal udgaaede Fanger: nombre des sortis. 127.							Strafanstalten i Christiania for Kvinder. Antal udgaaede Fanger: nombre des sorties: 63.						
Antal veiede Fanger. ¹⁾	Vundet i Vægt. ²⁾		Tabt i Vægt. ³⁾		Uforandret Vægt. ⁴⁾		Antal veiede Fanger. ¹⁾	Vundet i Vægt. ²⁾		Tabt i Vægt. ³⁾		Uforandret Vægt. ⁴⁾	
	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.		Antal.	pCt.	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.
3	3	100,0	-	-	-	-	9	2	22,2	4	44,5	3	33,3
17	8	47,1	9	52,9	-	-	25	7	28,0	17	68,0	1	4,0
59	41	69,5	15	25,4	3	5,1	25	14	56,0	10	40,0	1	4,0
79	52	65,8	24	30,4	3	3,8	59	23	39,0	31	52,5	5	8,5
67	46	68,6	19	28,4	2	3,0	29	15	51,7	10	34,5	4	13,8
12	6	50,0	5	41,7	1	8,3	30	8	26,7	21	70,0	1	3,3
79	52	65,8	24	30,4	3	3,8	59	23	39,0	31	52,5	5	8,5
27	21	77,8	3	11,1	3	11,1	21	11	52,4	6	28,6	4	19,0
19	10	52,6	9	47,4	-	-	8	3	37,5	5	62,5	-	-
6	3	50,0	3	50,0	-	-	4	2	50,0	2	50,0	-	-
27	18	66,7	9	33,3	-	-	26	7	26,9	18	69,2	1	3,9
79	52	65,8	24	30,4	3	3,8	59	23	39,0	31	52,5	5	8,5
74	50	67,6	21	28,4	3	4,0	59	23	39,0	31	52,5	5	8,5
4	2	50,0	2	50,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	1	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
79	52	65,8	24	30,4	3	3,8	59	23	39,0	31	52,5	5	8,5
21	14	66,7	5	23,8	2	9,5	34	13	38,2	19	55,9	2	5,9
58	38	65,5	19	32,8	1	1,7	25	10	40,0	12	48,0	3	12,0
79	52	65,8	24	30,4	3	3,8	59	23	39,0	31	52,5	5	8,5
21	15	71,4	5	23,8	1	4,8	39	13	33,3	22	56,4	4	10,3
58	37	63,8	19	32,8	2	3,4	20	10	50,0	9	45,0	1	5,0
79	52	65,8	24	30,4	3	3,8	59	23	39,0	31	52,5	5	8,5

⁶⁾ 18 à 25 ans. ⁷⁾ 25 à 35 ans. ⁸⁾ Au-dessus de 35 ans. ⁹⁾ Total. ¹⁰⁾ Santé. ¹¹⁾ Santé bonne.
¹²⁾ Entrés pour la première fois. ¹³⁾ Professions et occupations. ¹⁴⁾ Ouvriers et paysans. ¹⁵⁾ Artisans. ¹⁶⁾ Professions libérales etc.
¹⁷⁾ Prisonniers en récidive.

(Bilag 1.)

Fra Bodsfængslets Inspektion.

Ved hoslagt at oversende de for Budgetaaret fra 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886 afgivne Beretninger om Bodsfængslet fra dets Direktør, Præst, 1ste Lærer og Læge samt Extrakt af Kasseregnskabet for nævnte Budgetaar skal Inspektionen, støttet til de i disse Dokumenter indeholdte Opgaver, meddele følgende Oplysninger om Fængslets Virksomhed og Tilstand i det forløbne Aar:

1. Med Hensyn til **Funktionærerne** har Inspektionen intet at tilføje til, hvad Direktøren har oplyst.

2. Fangebelægget og Fangedagene.

Fangeantal 1ste Juli 1885.	Tilgang.			Afgang.				Fangeantal 30te Juni 1886.
	Indsatte efter Dom.	Fra andre Straf- anstalter.	Til- sam- men.	Efter endt Straffe- tid.	Benaadede.	Døde.	Til- sam- men.	
172	187	10	197	154	19	2	175	194

Det samlede Antal Fangedage udgjorde	66 738
Det gennemsnitlige daglige Fangebelæg	182,84
Det højeste Fangebelæg	204
Det laveste Fangebelæg	165

Til Sammenligning med det nærmest foregaaende Tidsrum hid sættes Forholdet i det foregaaende Budgetaar:

Det samlede Antal Fangedage	70 138
Det gennemsnitlige daglige Fangebelæg	192,16
Det højeste Fangebelæg	208
Det laveste Fangebelæg	172

Det daglige Middelbelæg:

for Decenniet fra 1852—1861	228,4
- — - 1862—1871	210,6
- — - 1872—1881	192,84

Det samlede Antal Fanger, der siden Fængslet toges i Brug i 1851 og indtil 30te Juni 1886 er indkommet direkte fra Jurisdiktionerne, udgjør	5 150
medens til samme Tid fra andre Strafanstalter overførtes til Bods-fængslet	1 830

Det samlede Antal Fanger, der indtil 30te Juni 1886 er indkommet i Bodsfængslet, bliver altsaa	6 980
Af de i Budgetaaret indkomne Fanger indbragtes uden forhen at være dømte direkte fra Jurisdiktionerne 76, ved Overflytning fra andre Strafanstalter 4, tilsammen	80
forhen straffede kun med Fængsel eller Ris	65
forhen straffet i Sverige men ikke her i Riget	1
forhen straffede med Strafarbeide	51

De forhen med Strafarbeide straffede udgjorde altsaa 25,89 pCt. af de indkomne.

Af de sidstnævnte 51 var:

straffede kun i Bodsfængslet	23
- - Fællesanstalt	25
- baade i Bodsfængslet og i Fællesanstalt	3
Af de tidligere med Strafarbeide kun i Bodsfængslet straffede	
Fanger er 16 indkomne for	2den Gang
5 indkomne for	3die —
2 — -	4de —

Af de 28, som før havde været straffede i Fællesanstalt, havde 15 været underkastede denne Straf en Gang, 7 to Gange, 2 tre Gange og 4 fire Gange.

Tilbagefaldsprocenten for Tidsrummet fra 1 Juli 1882 til 30te Juni 1883, hvortil Opgaverne er samlede ved Udgangen af August Maaned 1886, altsaa mindst 3 Aar efter den sidste Fanges Løsladelse, udgjør 36,05.

3. Orden og Disciplin.

Korrektionsstraf har været anvendt 65 Gange paa 39 Fanger; 2 Fanger er straffede 5, 2 er straffede 4, 3 er straffede 3 og 6 er straffede 2 Gange. Den hyppigste Forseelse var som sædvanlig Meddelelse til Medfange. Forøvrigt henvises til Direktørens Beretning.

4. Sjølepleien og Undervisningen.

2 Fanger blev konfirmerede i Aarets Løb. Kommunion er afholdt 6 Gange for 24 Fanger.

5. **Sundhedstilstanden i Fængslet** var i det hele tilfredsstillende. Der indtraf kun et Tilfælde af forbigaaende sygelig Forstemning. To Fanger døde i Aaret af Tæring. Forøvrigt henvises til Direktørens og Lægens Beretninger.

Angaaende 6 **Arbeidsvirksomheden**, 7 **Forpleiningen** og 8 **Bygningerne** har Inspektionen intet at tilføje til det i Direktørens Beretning anførte.

9. Indtægter og Udgifter.

Bruttoindtægten af Fangernes Arbeide har udgjort	Kr. 66 772,84
hvoraf er arbeidet til Fængslet selv for	„ 11 723,61
samt leveret Fabrikater til Salg for	„ 53 992,58
og arbeidet til Lagerkonto for	„ 1 056,65
Arbejdsfortjensten er i Budgetaaret	„ 63 081,57
hvorefter Fængslets Indtægt pr. Fangedag bliver	„ 0,945
Den samlede Udgift (Omkostningerne ved Driften af Aageberg- løkken undtagen) har for hver Fangedag udgjort	„ 2,137
hvoraf Udgift til Bepisningen	„ 0,289
Bringes Overskuddet af Arbejdsvirksomheden i Afdrag, bliver den rene Udgift pr. Fangedag	„ 1,192
Af Balancen af Hovedbogen hidsættes med Hensyn til Fængslets Regn- skabsvæsen i det hele følgende Oversigt:	
a. Fængslets i Regnskabet førte Beholdninger udgjorde den 1ste Juli 1885	Kr. 71 381,99
b. Ved Fangernes Arbeide er opført indvundet	„ 63 081,57
c. Indtægter af Aagebergløkken	„ 1 823,29
d. Forskjellige Indtægter	„ 894,36
e. Godtgjørelse for underordnede Funktionærer tilstaaet Bolig m. m. og Kost	„ 2 220,00
f. Af Statskassen er tilskuddt	„ 73 171,63
	Kr. 212 572,84
Ved at fradrage denne Sum de ved Budgetaarets Udgang i Behold værende Kontanter, udestaaende Fordringer, Fabrikater m. v. med Fradrag af Gjæld til Beløb	„ 68 609,38
findes Fængslets Udgifter at have beløbet sig til	Kr. 143,963,46

Kristiania den 16de December 1886.

L. Dahl.	A. Petersen.	P. Beichmann.	B. Garben.
Nordan.	N. Chr. Michelsen.	F. Wetlesen.	A. M. Michelsen.

L. H. Prytz.

(Bilag 2.)

Justits-Departementets Foredrag af 29de December 1885 — bifaldt ved Kongelig Resolution af 20de Januar 1886 — angaaende Reglementer for Klasseinddeling og Arbeidspenge m. v.

I Departementets ved Kongelig Resolution af 2den Februar 1885 naadigst bifaldte Budgetforslag vedkommende Strafanstalterne for Terminen 1885—1886 er udtalt, at man var betænkt paa i den nærmeste Fremtid at søge erhvervet naadigst Bestemmelse om en Forføining, som man troede vilde være overmaade heldig i flere Henseender, og som man derfor længe havde ønsket at kunne træffe, nemlig Indførelse ogsaa i vore Strafanstalter af det System, der — saavidt vides — nu anvendes i de fleste Lande, og som overalt ansees for et overmaade vigtigt Led i Nutidens Fangebehandling: at tilstaa Fanger, der viser god Opførsel, naar de tilfredsstillende udfører et passende Arbeidspensum, en liden daglig Pengebelønning eller Arbeidspenge (pecule), som oplægges for dem for at komme dem tilgode ved deres Løsladelse, og derved hjælpe dem til i den første Tid efter denne lettere at klare de Vanskeligheder og Farer, der som oftest gjør det vanskeligt for den Løsladte at gjenvinde en Stilling i Samfundet. Næst at fremholde, at Systemet med Arbeidspenge, foruden at ville virke meget godt i disciplinær Henseende — utvivlsomt meget heldigere end det nu i Fællesanstalterne anvendte System med Tillægskost, som man antog burde ophæves som Belønning eller Opmuntringsmiddel, naar man indførte Arbeidspenge — og foruden at være et meget betydningsfuldt Led i den progressive Fangebehandling, som Departementet, efter hvad samme ved tidligere Leiligheder havde udviklet, ansaa heldig og derfor vilde søge gennemført i vore Strafanstalter, bemærkede man, at det, efter alt hvad man havde erfaret, neppe var tvivlsomt, at Indførelse af Arbeidspenge i høi Grad vilde bidrage til at fremme Fliden og Arbeidssomheden i Strafanstalterne og derigjennem bevirke en Forøgelse i Statens Indtægter af Arbeidsdriften.

Idet man tør anse den omhandlede Indførelse af Arbeidspenge som i Principet godkendt ved den ovennævnte Kongelige Resolution af 2den Februar 1885, skal Departementet efter at have erhvervet Erklæringer fra samtlige Strafanstalters vedkommende og ført mundtlige Forhandlinger om Sagen i samlede Møder med Anstalternes Bestyrere, nu tillade sig at fremkomme med Forslag til Sagens Ordning

Det nye System med Indførelse af Arbeidspenge tænkes for Fællesanstaltnes Vedkommende at skulle afløse Benyttelsen af Tillægskost som Belønnings- eller Opmuntringsmiddel, og der tiltrænges Forandring i disse Anstalters Spisereglementer, da den deri fastsatte ordinære Kost efter hvad vedkommende Læger har erklæret, dels ikke er videre rationel hvad Forholdet mellem dens Ernæringsmidler angaar, og dels ikke vil være tilstrækkelig nærende, naar al Tillægskost bortfalder.

Et Spisereglement, baseret paa hvad en Fange i Regelen antages at behøve af Føde, er nu efter Forhandlinger med vedkommende Bestyrere og Læger udarbejdet for Mands-Fællesanstalterne, og vil, saafremt nærværende Indstilling vinder naadigst Bifald, blive approberet af Departementet som gjældende fra den Tid, det nye System indføres.

Et lignende Spisereglement er under Udarbejdelse for Strafanstalten i Kristiania for Kvinder, og vil i Tilfælde blive sat i Kraft samtidig med Reglementerne for Mands-Fællesanstalterne. Hvad Bodsfængslet angaar, skal man bemærke, at Tillægskost ikke der benyttes som Belønnings- eller Opmuntringsmiddel, men kun som Supplement til den ordinære Føde, naar Bestyrer og Læge i enkelte Tilfælde finder, at en Fange paa Grund af anstrengt Arbejde tiltrænger et Tillæg i Kosten. Det for Bodsfængslet nu gjældende Spisereglement, der er approberet af Departementet under 18de Marts 1885, tiltrænger derfor ikke af Hensyn til det nye, ogsaa paa Bodsfængslet beregnede Systems Indførelse saa væsentlige Forandringer som de øvrige Strafanstalter, men antages kun at burde modificeres noget, forat man kan opnaa den efter Forholdene størst mulige Ensartethed mellem Anstalterne.

Den Omordning af Spisereglementerne, som saaledes i Tilfælde agtes iværksat, antages at ville medføre nogen Besparelse for det Offentlige.

I Bodsfængslet har der siden 1869 existeret en Klassinddeling af Fangerne, hvorved der er aabnet disse Adgang til ved god Opførsel efterhaanden at forbedre sine Vilkaar under Straffetiden gennem Opnaaelsen af forskjellige mindre Begunstigelser. De nu gjældende Regler for denne Klasse-Inddeling ved Bodsfængslet er approberede af Departementet den 30te Marts 1883 og vil findes gjengivne i vedlagte Aftryk.

En lignende Klasseinddeling, der sætter en Progression ind i Straffen, hvad Begunstigelser angaar, er man nu, som ovenfor antydet, betænkt paa at søge etableret ogsaa i Fællesanstalterne i Forbindelse med Indførelsen af Arbeidspenge.

Man tillader sig i denne Anledning at fremlægge et af Departementet udarbejdet Udkast til Reglement for Klasseinddelingen m. v., redigeret i Overensstemmelse med Resultatet af de Forhandlinger, man derom har ført i samlet Møde med Bestyrerne af Rigets Strafarbejdsanstalter.

Som det vil sees, bestaar, bortset fra Arbeidspenge — hvorom nærmere nedenfor — de Begunstigelser, som man successive gennem 5 Klasser lader Fangen som Belønning for god Opførsel blive tildelt, i det væsentlige i Ad-

gang i voxende Udstrækning til Undervisning, Benyttelse af Anstaltens Bogsamling, af Skrivesager, Tegnesager og Salmodikon, til Brevvexling, Modtagelse af Besøg samt i Tilstaaelse af Tobak og for de 2 øverste Klasser i Beskæftigelse med saadanne Arbeider, hvortil kræves større Tillid, og i sidste Klasse Tilstaaelse — efter Bestyrerens Bestemmelse — ogsaa af andre og større Friheder, forsaavidt de kan forenes med tilbørlig Orden i Anstalten.

Til denne Klasseinddeling, om hvis heldige Indflydelse man efter den fra Bodsfængslet vundne Erfaring ikke kan nære Tvivl, har man i det foreliggende Udkast knyttet Systemet med Arbeidspenge, saaledes at disse i stigende Skala tilstaaes Fangerne, efterhaanden som de ved god Opførsel gjøre sig værdige til Oprykkelse i de forskellige Klasser. Det har under de om Sagen førte mundtlige Forhandlinger været gjort til Gjenstand for indgaaende Undersøgelser, om man ikke, saaledes som af Departementet fra først af tænkt, for Tilstaaelse af Arbeidspenge skulde gjøre det til Betingelse, at et vist paa Forhaand opstillet Arbeidspensum maatte være naaet. Man fandt imidlertid, at Befølgelsen af et saadant Princip vilde lede til saa mange praktiske Vanskeligheder, at det maatte være at foretrække at knytte Tilstaaelsen af Arbeidspenge til Klasseindelingen, saaledes som i det foreliggende Udkast skeet, med Adgang for Strafanstaltens Bestyrer til inden hver Klasse at vælge mellem forskellige Beløb for de enkelte Fanger efter den af dem udviste Flid og Dygtighed.

For første Klasse, hvor korteste Ophold ordentligvis vil være 4 — for Recidivister 6 — Maaneder, har man ikke troet, at Arbeidspenge bør tilstaaes, idet man overensstemmende med Nutidens Theorier for progressiv Fangebehandling antager, at Straffen i dens første Stadium bør gjøres mest intensiv.

I de øvrige Klasser vil en Fange ifølge det foreliggende Udkast med 4 Øre som Minimum og 15 Øre som Maximum pr. Arbeidsdag kunne erhverve følgende Beløb i Arbeidspenge:

i 2den Klasse — med Ophold 6 Maaneder fra	Kr. 6,08 til Kr.	9,12
i 3die Do. — med Do. 8 Do. fra	17,02 - -	21,88
i 4de Do. — med Do. 12 Do. fra	30,40 - -	36,48
i 5te Do. — aarlig	39,50 - -	45,60

Efter 3½ Aars Ophold i Strafanstalten vil en Fange saaledes som Arbeidspenge kunne have erhvervet fra . . . . . Kr. 93,00 til Kr. 113,08; for hvert følgende Aar vil der i Tilfælde blive at tillægge et Beløb af mellem Kr. 39,50 og Kr. 45,60.

Den samlede Udgift for Statskassen til Arbeidspenge antages at ville dreie sig omkring Kr. 20 000,00 aarlig, en Udgift, som man imidlertid tør paaregne idetmindste for den væsentligste Del at erholde dækket ved forøget Udbytte af Arbeidsdriften, paa samme Tid som Udgifterne paa Bespisnings-

kontoen, som ovenfor anført, forudsættes at ville gaa ned efter Indførelsen af de nye Spisereglementer.

Med Hensyn til Arbeidspengenes Anvendelse skal Departementet bemærke, at man anser det utilraadeligt at tillade Fangen at benytte dem for nogen Del til Forbedring af Kosten eller til andre Nydelsesmidler eller Lettelser i Strafondet, hvorimod man antager, at de bør anvendes til Fangens Bedste ved hans Løsladelse, og foreslaar, at de bliver at indsætte i autoriseret Sparebank paa Fangens Konto, men til Disposition for Strafanstaltbestyreren, som, naar Fangen løslades, skal bestemme, hvorvidt de bliver at udbetale til denne eller paa anden Maade at anvende til hans Vel. Dog tror man, at det ikke bør være Fangen forment under Straffetiden ved Hjælp af optjente Arbeidspenge at yde sine nærmeste Slægtninge nogen Understøttelse i Trangtilfælde, og man har derfor i Udkastet indtaget den Bestemmelse, at indtil Halvdelen af optjente Arbeidspenge bør efter Fangens Anmodning kunne udbetales til hans trængende Ægtefælle, Børn eller Forældre, en Bestemmelse, som navnlig vil have Betydning for Livstidsfanger.

Bortseet herfra skulde Fangen altsaa ikke under Straffetiden kunne disponere over de optjente Arbeidspenge, og man har fundet i Udkastet (efter dansk Mønster) at burde indtage en udtrykkelig Bestemmelse om, at Arbeidspengene ikke bliver at anse som Fangens Eiendom, forinden de er givne ham ihænde, og derfor ikke kan beslaglægges, udexekveres eller udpantes, saalænge de henstaa under Bestyrerens Omsorg.

Naar Tillægskost skal bortfalde, vil det, da Berøvelsen af denne for Tiden hyppig anvendes som Refselsesmiddel, være nødvendigt istedet derfor at anvende anden, ligesaa effektiv Refselse. Som saadan har man i Udkastet foreslaaet Fangens Nedsættelse i lavere Klasse, og — for grovere Forseelse — Tabet af optjente Arbeidspenge, der tør antages at ville blive et fortrinligt Middel til at lægge Baand paa Udbrud af ond Villie hos Fangen. Anvendelsen af sidstnævnte Middel har man dog foreslaaet gjort afhængig af Departementets Bestemmelse for hvert enkelt Tilfælde.

Endvidere er foreslaaet, at Erstatning efter Bestyrerens Bestemmelse skal kunne udredes af Fangens Arbeidspenge, naar han med Hensigt eller af grov Uagtsomhed ødelægger eller beskadiger nogen Strafanstalten tilhørende Gjenstand.

Reglementet for Klasseinddelingen og Arbeidspenge med videre i Fællesanstalterne har man tænkt sig bragt i Anvendelse som et Forsøg fra 1ste Februar 1886 at regne.

Idet man andrager om naadigst Bemyndigelse til at træffe Foranstaltning hertil og ligeledes til fra samme Tidspunkt at lade Systemet med Arbeidspenge indføre ved Bods fængslet i Tilknytning til den dersteds gjældende, af Departementet approberede Klasseinddeling, i hvilket Tilfælde der vil blive foretaget saadanne Modifikationer i denne, som maatte ansees ønskelige for at opnaa saavidt mulig Ensartethed mellem Bods fængslets og Fællesanstaltnernes

Reglementer, undlader man ikke at gjøre opmærksom paa, at medens Klasseinddelingens Indførelse i de øvrige Anstalter ikke antages at ville frembyde Vanskeligheder, vil saadanne kunne møde i Akershus Strafanstalt, saalænge Lokalerne der ikke er blevne udvidede og forbedrede, og væsentlig af Hensyn hertil er Slutningsbestemmelsen i det foreliggende Udkast indtaget.

Bifaldes nærværende Indstilling, vil det blive fornødent at foretage forskjellige Forandringer i de naadigst approberede Reglementer for Strafarbeidsfangernes Refselse i Rigets Fællesanstalter, i hvilken Anledning man tillader sig at henvise til en anden underdanigst Indstilling herfra af Dags Dato.

Ligeledes vil det ved Kongelig Resolution af 8de Januar 1881 bifaldte Reglement for Fangebehandlingen i Rigets Fællesanstalter tiltrænge saadanne Forandringer, som vil være en ligefrem Følge af den nye Ordnings Indførelse. Til at foretage disse vil Departementet andrage om naadigst Bemyndigelse.

I Henhold til det anførte tillader man sig underdanigst at

indstille:

At Justits- og Politi-Departementet naadigst bemyndiges til:

- 1) fra 1ste Februar 1886 at lade indføre et Reglement for Klasseinddeling og Arbeidspenge med videre i Rigets Fælles-Strafanstalter væsentlig i Overensstemmelse med vedlagte Udkast,
  - 2) at gjøre de i nævnte Udkast indtagne Bestemmelser om Arbeidspenge fra nævnte Tidspunkt gjældende ogsaa for Bodsfængslet,
  - 3) at foretage saadanne Forandringer i det ved Kongelig Resolution af 8de Januar 1881 bifaldte Reglement for Fangebehandlingen i Rigets Fælles-Strafanstalter, som vil være en ligefrem Følge af den nye Ordning med Klasseinddeling og Arbeidspenge.
-

(Bilag 3.)

Reglement for Klasseinddeling og Arbejdspenge m. v. i Fælles-Strafanstalterne.

(Udfærdiget af Justits-Departementet under 27de Januar og 5te Mai 1886
i Henhold til Kongl. Resol. af 20de Januar s. A.).

1ste Klasse.

- a. Korteste Ophold i denne Klasse er:
For Fanger, der ikke tidligere har hensiddet i Strafanstalt, ordentligvis 4 Maaneder,
for Fanger, der før 1 Gang har hensiddet i Strafanstalt, mindst 6 Maaneder,
for Fanger, der før 2 Gange har hensiddet i Strafanstalt, mindst 9 Maaneder,
for Fanger, der før 3 eller flere Gange har hensiddet i Strafanstalt, mindst 12 Maaneder.
- b. Arbejdspenge tilstaaes ikke.
- c. Efter 2 Maaneders Ophold gives Undervisning i Religion og Læsning og efter Omstændighederne i Skrivning.
- d.*) Fra Bogsamlingen udlaanes hver 4de Uge en Bog af religiøst Indhold.
- e. Fangen tillades at afsende og modtage Brev samt at modtage Besøg hver 3die Maaned.

2den Klasse.

- a. Korteste Ophold i denne Klasse er ordentligvis 6 Maaneder, men for Fanger, der før har hensiddet i Strafanstalt mindst 9 Maaneder.
- b. Arbejdspenge tilstaaes Fangen efter udvist Flid og Dygtighed med 4 eller 5 eller 6 Øre pr. Arbejdsdag.
- c. Der gives Undervisning i Religion, Læsning, Skrivning og Regning.
- d. Fra Bogsamlingen udlaanes hver tredie Uge en Bog af religiøst eller belærende Indhold.
- e. Der kan tilstaaes 1,5 cm. Tobak eller 2 $\frac{1}{2}$ Gram Snus daglig.
- f. Brevvexling og Besøg tillades hver 2den Maaned.

---

*) Litr. d. skal efter Justits-Departementets Bestemmelse af 24de Marts 1887 for Fftertiden lyde saaledes: „Fra Bogsamlingen udlaanes hver 4de Uge en Bog af religiøst eller belærende Indhold.“

- g. Fangen erhoder Regnetavle til Brug paa Sovelokalet.
- h. Til Brug paa Søn- og Helligdage kan uddeles Skrivebøger og Skrivesager.
- i. Fangen kan tilstedes Billeder af Familien.

3die Klasse.

- a. Korteste Ophold i denne Klasse er ordentligvis 8 Maaneder.
- b. Arbeidspenge tilstaaes efter udvist Flid og Dygtighed med 7 eller 8 eller 9 Øre pr. Arbejdsdag.
- c. Undervisning som i 2den Klasse med Norsk istedetfor Læsning.
- d. En Bog ogsaa af underholdende Art udlaanes af Bogsamlingen hver 2den Uge.
- e. Der kan tilstaaes 3 cm. Tobak eller 5 Gram Snus daglig.
- f. Brevvexling og Besøg tillades hver 6te Uge.
- g. Til Benyttelse paa Søn- og Helligdage kan, foruden Skrivebøger og Skrivesager, ogsaa uddeles Tegnebøger og Tegnesager.
- h. Fangen kan overlades visse nyttige og gavnlige Gjenstande udenfor de reglementerede.

4de Klasse.

- a. Korteste Ophold i denne Klasse er ordentligvis 12 Maaneder. Fanger, der tidligere har hensiddet i Strafanstalt, bør i Regelen ikke opflyttes høiere end i denne Klasse.
- b. Arbeidspenge tilstaaes efter udvist Flid og Dygtighed med 10 eller 11 eller 12 Øre pr. Arbejdsdag.
- c. Undervisning kan tillige gives i Historie, Geografi og Sang.
- d. Udlaan af en Bog hver Uge.
- e. Tobak kan tilstaaes som i 3die Klasse.
- f. Brevvexling og Besøg tillades hver Maaned.
- g. Der kan tilstaaes 1 eller 2 Salmodikoner paa hvert Værelse om Søn- og Helligdagene.
- h. Skrivebøger kan benyttes ogsaa i Hviletiderne om Hverdagene.
- i. Fangen kan anvendes til saadanne Arbejder, hvortil kræves større Tillid, saasom til Arbejde i Kjøkken, Bageri, Vaskeri, Renholdelse m. v.

5te Klasse.

- a. Arbeidspenge tilstaaes efter udvist Flid og Dygtighed med 13 eller 14 eller 15 Øre pr Arbejdsdag.
- b. Fangen kan tilstaaes Laan af 2 Bøger om Ugen.
- c. Salmodikon og Tegnesager kan benyttes ogsaa i Hviletiderne om Hverdagene.
- d. Foruden de i de foregaaende Klasser indrømmede Begunstigelser kan Fangen, naar han vedblivende viser god Opførsel, af Bestyreren tilstedes andre og større Friheder, forsaavidt de kan forenes med tilbørlig Orden i Anstalten.
- e. Fangen tillades at bære Skjæg i det sidste Aar af Straffetiden.

Almindelige Bestemmelser.

- a. Fange opflyttes ikke fra lavere til høiere Klasse, medmindre han ved sin Opførsel har gjort sig dertil fortjent.
- b. Fange, der maatte udmærke sig ved en i alle Dele god Opførsel, kan opflyttes i høiere Klasse efter kortere Ophold i lavere Klasse end foran bestemt.
- c. Fange, der er straffet for en i Anstalten begaaet Forseelse, kan ikke opflyttes i høiere Klasse før mindst 1 Maaned efter at Straffen er udstaaet, hvis han er i 1ste eller 2den Klasse, og mindst 2 Maaneder efter udstaaet Straf, hvis han er i 3die eller 4de Klasse.
- d. For udvist slet Forhold kan Fange nedsættes i lavere Klasse lige indtil i den nederste.

Saadan Nedsættelse kan anvendes saavel som eneste Straf som i Forbindelse med anden Straf.

- e. Spørgsmaal om Opflytning fra eller Nedsættelse i en Klasse har Bestyreren at forelægge til Drøftelse af Funktionærforsamlingen, førend han tager sin Bestemmelse. Ogsaa angaaende Fastsættelse af Arbejdspenges Størrelse bør Bestyreren konferere med vedkommende underordnede Funktionærer.
- f. For Fanger, hvis Arbeide ansees for at være af særdeles liden Værdi, kan der fastsættes lavere Arbejdspenge end de for vedkommende Klasse i Almindelighed bestemte. Er Fangen arbeidsudygtig, tilstaaas der ham ikke Arbejdspenge.
- g. Arbejdspengene indsættes for hvert Halvaar paa Fangens Konto, men til Disposition af Bestyreren, i autoriseret Sparebank. Efter Fangens Anmodning kan dog Bestyreren bestemme, at indtil Halvdelen af optjente Arbejdspenge udbetales til Fangens trængende Ægtefælle, Børn eller Forældre.

Ved Fangens Løsladelse afgjør Bestyreren, om de oplagte Arbejdspenge skal udbetales til Fangen eller paa anden Maade anvendes til dennes Bedste.

- h. Gjør Fange sig skyldig i grovere Forseelse, kan optjente Arbejdspenge forbydes. Dog maa Justits-Departementets Bestemmelse herom for hvert enkelt Tilfælde indhentes.
- i. Ødelægger eller beskadiger Fangen med Hensigt eller af grov Uagtsomhed nogen Anstalten tilhørende Gjenstand, kan Bestyreren bestemme, at Erstatning herfor bliver at udrede af Fangens Arbejdspenge.
- k. Arbejdspenge er ikke at anse som Fangens Eiendom, forinden de er givne ham ihænde, og kan derfor ikke beslaglægges, udekveres eller udpantes, saalænge de henstaa under Bestyrerens Omsorg.
- l. Dør Fangen under Opholdet paa Anstalten, bliver Arbejdspengene at tilstille vedkommende Skifteret.
- m. Nærværende Reglement gjælder fra 1ste Februar 1886 og indtil videre.

(Bilag 4)

Reglement for Klasseinddeling og Arbeidspenge m. v. i Bodsfængslet.

(Udfærdiget af Justits-Departementet under 27de Januar og 5te Mai 1886 i
Henhold til Kongl. Resol. af 20de Januar f. A.)

1ste Klasse.

- a. Korteste Ophold i denne Klasse er ordentligvis 2 Maaneder. For Fanger, der tidligere har hensiddet i Bodsfængslet, ordentligvis 4 Maaneder.
- b. Arbeidspenge tilstaaes ikke.
- c. Der gives Fangen Undervisning, men ikke udenfor Cellen.
- d. Fangen tilstaaes ikke Bøger fra Bogsamlingen, men han kan faa Tavle.
- e. Fangen kan enten afsende og modtage 1 Brev eller modtage 1 Besøg.
- f. Straffes Fangen for en i Fængslet begaaet Forseelse, forlænges Opholdet i Klassen med 1 Maaned.

2den Klasse.

- a. Korteste Ophold i denne Klasse er ordentligvis 4 Maaneder.
- b. Arbeidspenge tilstaaes Fangen efter udvist Flid og Dygtighed med 4 eller 5 eller 6 Øre pr. Arbejdsdag. Har Fangen tidligere 2 eller flere Gange hensiddet i Bodsfængslet, tilstaaes der ham ikke Arbeidspenge i denne Klasse.
- c. Fangen kan undervises paa Skole.
- d. Fra Bogsamlingen kan udlaanes en Bog hver 2den Uge.
- e. Brevvexling og Besøg tillades hver 2den Maaned.
- f. Fangen kan tilstedes Billeder af Familien.
- g. Straffes Fangen, nedsættes han i 1ste Klasse og kan ikke rykke op i 2den Klasse før 1 Maaned efter Straffens Afsoning.

3die Klasse.

- a. Korteste Ophold i denne Klasse er ordentligvis 8 Maaneder.
- b. Arbeidspenge tilstaaes efter udvist Flid og Dygtighed med 7 eller 8 eller 9 Øre pr. Arbejdsdag.
- c. Fangen kan undervises paa Sangskole og gives Salmodikon om Helligdagene.
- d. Fra Bogsamlingen kan udlaanes 2 Bøger hver 2den Uge.
- e. Til Brug paa Søn- og Helligdage kan uddeles Skrivebog og Skrivesager.

XXXIII

- f. Fangen kan anvendes til indvendigt Arbeide udenfor Cellen.
- g. Fangen gives Smør istedetfor Smult.
- h. Der kan tilstaaes 1,5 cm. Tobak daglig.
- i. Brevvexling kan tillades hver 6te Uge og Modtagelse af Besøg hver 2den Maaned.
- k. Fangen kan overlades visse nyttige og gavnlige Gjenstande udenfor de reglementerede.
- l. Straffes Fangen, nedsættes han i lavere Klasse. Ved god Opførsel kan han efter 1 Maanedes Ophold i 1ste og 2 Maaneders Ophold i 2den Klasse atter gjøre sig fortjent til at rykke op i 3die Klasse.

4de Klasse.

- a. Korteste Ophold i denne Klasse er ordentligvis 12 Maaneder.
- b. Arbeidspenge tilstaaes efter udvist Flid og Dygtighed med 10 eller 11 eller 12 Øre pr. Arbeidsdag.
- c. Fangen kan gives Salmodikon ogsaa om Hverdagene.
- d. Fangen kan ved forefaldende Leilighed anvendes til Arbeide i fri Luft paa Gaardspladsene indenfor Ringmuren.
- e. Der kan tilstaaes 3 cm. Tobak daglig.
- f. Brevvexling og Besøg tillades hver 6te Uge.
- g. Straffes Fangen, nedsættes han i lavere Klasse. Ved god Opførsel kan han efter 1 Maanedes Ophold i 1ste, 2 Maaneders Ophold i 2den og 3 Maaneders Ophold i 3die Klasse atter gjøre sig fortjent til at rykke op i 4de Klasse.

5te Klasse.

- a. Arbeidspenge tilstaaes efter udvist Flid og Dygtighed med 13 eller 14 eller 15 Øre pr. Arbeidsdag.
- b. Fangen kan tilstedes Skrivebog ogsaa om Hverdagene.
- c. Brevvexling og Besøg tillades hver Maaned.
- d. Fangen tillades at bære Skjæg.
- e. Straffes Fangen, nedsættes han i lavere Klasse. Ved god Opførsel kan han efter 1 Maanedes Ophold i 1ste, 2 Maaneders Ophold i 2den, 3 Maaneders Ophold i 3die og 4 Maaneders Ophold i 4de Klasse atter gjøre sig fortjent til at rykke op i 5te Klasse.

Almindelige Bestemmelser.

- a. Fange opflyttes ikke fra lavere til høiere Klasse, medmindre han ved sin Opførsel har gjort sig dertil fortjent.
- b. Spørgsmaal om Opflytning fra eller Nedsættelse i en Klasse har Direktøren at forelægge til Drøftelse af Funktionærforsamlingen, førend han tager sin Bestemmelse. Ogsaa angaaende Fastsættelse af Arbeidspenges Størrelse bør Bestyreren konferere med vedkommende underordnede Funktionærer.

- c. For Fanger, hvis Arbeide ansees for at være af særdeles liden Værdi, kan der fastsættes lavere Arbeidspenge end de for vedkommende Klasse i Almindelighed bestemte. Er Fangen arbeidsudygtig, tilstaaes der ham ikke Arbeidspenge.
  - d. Arbeidspengene indsættes for hvert Halvaar paa Fangens Konto, men til Disposition af Direktøren, i autoriseret Sparebank. Efter Fangens Anmodning kan dog Direktøren bestemme, at indtil Halvdelen af optjente Arbeidspenge udbetales til Fangens trængende Ægtefælle, Børn eller Forældre.

Ved Fangens Løsladelse afgjør Direktøren, om de oplagte Arbeidspenge skal udbetales til Fangen eller paa anden Maade anvendes til dennes Bedste.
  - e. Gjør Fangen sig skyldig i grovere Forseelse, kan optjente Arbeidspenge forbydes. Dog maa Justits-Departementets Bestemmelse herom for hvert enkelt Tilfælde indhentes.
  - f. Ødelægger eller beskadiger Fangen med Hensigt eller af grov Uagtsomhed nogen Anstalten tilhørende Gjenstand, kan Direktøren bestemme, at Erstatning herfor bliver at udrede af Fangens Arbeidspenge.
  - g. Arbeidspenge er ikke at anse som Fangens Eiendom, forinden de er givne ham ihænde, og kan derfor ikke beslaglægges, udexeqveres eller udpantes, saalænge de henstaa under Direktørens Omsorg.
  - h. Dør Fangen under Opholdet i Bodsfængslet, bliver Arbeidspengene at tilstille vedkommende Skifteret.
  - i. Nærværende Reglement gjælder fra 1ste Februar 1886 og indtil videre.
-

(Bilag 5)

Reglement angaaende Mandsfangers Refselse for disciplinære Forseelser i Rigets Fælles-Strafarbeidsanstalter.

(Bifaldt ved Kongelig Resolution af 20de Januar 1886.)

§ 1.

Opfører Fange sig usømmeligt, viser sig gjenstridig, usamdrægtig, efterladende eller forsømmelig, rømmer eller forsøger paa at rømme eller i andre Maader forser sig imod de for Strafarbeidsanstalten gjældende Bestemmelser — cfr. Kriminallovens Kap. 2 § 13 — skal Strafarbeidsanstaltens Bestyrer have Myndighed til at anvende følgende Refselser:

- a. Berøvelse af Tobak for kortere eller længere Tid;
- b. Berøvelse af et af Dagens Maaltider for en Tid af indtil 14 Dage;
- c. Hensættelse i Enrum i lys Celle paa hel Kost: med Sysselsættelse indtil 8 Uger eller uden Sysselsættelse indtil 4 Uger;
- d. Hensættelse i Enrum i lys Celle paa halv Kost uden Sysselsættelse indtil 14 Dage;
- e. Hensættelse i Enrum i mørk Celle indtil 10 Dage paa halv Kost;
- f. Nedsættelse i en lavere Klasse;
- g. Berøvelse af optjente Arbejdspenge, hvortil dog Justits-Departementets Samtykke for ethvert enkelt Tilfælde udfordres;
- h. indtil 25 Slag Tamp eller Rotting (Rørstok) for Fanger over 18 Aar, indtil 18 Slag Rotting for Fanger mellem 15 og 18 Aar og indtil 18 Slag Ris for Fanger under 15 Aar.

I Forbindelse med legemlig Refselse efter litr. h kan — efter Omstændighederne og forsaavidt intet derfor er til Hinder — tillige anvendes en af de øvrige under litr. a til g nævnte Refselser. Anvendes ikke i saadan Forbindelse Refselse efter litr. c, d eller e, bør dog Fange, der har været underkastet legemlig Refselse, umiddelbart derefter hensættes i lys Celle indtil den følgende Dag.

§ 2.

I lys Strafcelle skal være almindeligt Celleinventarium. Sengen skal være saaledes indrettet, at Fangen er hindret fra at benytte samme udenfor den til Nattehvide bestemte Tid.

I mørk Strafcelle maa derimod ikke forefindes nogen Stol, Bord, Bæk eller andet, der kan tjene til Bekvemmelighed, og heller ikke andet Leiested end en bar Brix med en med Straa stoppet Rul til at lægge under Hovedet samt et eller efter Omstændighederne to sædvanlige Tæpper til Overbredselse.

§ 3.

Fange, der hensidder i lys Strafcelle efter § 1 litr. c, tilstedes Bevægelse i fri Luft $\frac{1}{2}$ Time daglig.

Derimod tillades det ikke Fange, der hensidder i lys Strafcelle paa halv Kost eller i mørk Strafcelle, at komme udenfor Cellen.

§ 4.

Hensættelse i lys Strafcelle paa halv Kost eller i mørk Strafcelle maa ei anvendes paa Fange, der er under 18 Aar.

§ 5.

Naar Refselse med Tamp eller Rotting skal anvendes, bliver Fangen at binde med en bred Rem om Hoften til en Pæl, der er beklædt med en med Halm stoppet Sæk. Arme og Ben bindes til Pælen. Slagene skulle anbringes udenpaa Vesten paa Midten af Ryggen og paa Skulderbladene, men ikke paa Siderne eller det tynde af Lænderne samt tildeles Fangen langsomt og med et Mellemrum af nogle Sekunder mellem hvert Slag.

Finder Lægen det fornødent, kunne Slagene anbringes paa Fangens Bagdel udenpaa Buxen.

Tampen skal være utjæret samt 4,5 til 5 Centimeter tyk i Omkreds og maa ei være længere end 65 Centimeter fra Haandgrebet samt, dette uberegnet, ei veie over 155 Gram.

Ved Refselse med Ris skulle Slagene tildeles Fangen paa blottet Ryg.

§ 6.

Fuldbyrdelse af legemlig Refselse skal udføres ved en af Strafarbeidsanstaltens Opsynsmænd i Overvær af Anstaltens Bestyrer eller den ham nærmest underordnede Funktionær samt af Lægen. Tvende af Anstaltens Betjente skulle være tilstede som Vidner.

§ 7.

Hensættelse i lys Strafcelle paa halv Kost, i mørk Strafcelle eller legemlig Refselse maa ikke finde Sted, forinden Lægens Erklæring er indhentet om, at Fangens Helbredsforfatning ei derfor er til Hinder.

§ 8.

Enhver Refselse, som i Medfør af dette Reglement tildeles nogen Fange, bliver tilligemed Oplysning om Forseelsens Beskaffenhed m. v. af Strafarbeidsanstaltens Bestyrer at indføre i en af vedkommende Kommandantskab eller Stiftsdirektion autoriseret og efter et af Justits-Departementet udfærdiget Schema indrettet Protokol.

§ 9.

Ved Udgangen af hvert Beretningsaar bliver en Afskrift af den i § 8 ommeldte Protokol, forsaavidt angaar det i Aaret passerede, at indsende til Justits-Departementet.

§ 10.

Naar det for Sikkerheds Skyld ansees fornødent, kan Fangen belægges med Jern saavel som hensættes i Celle (Krlls. Kap. 2 § 12 og § 15 i Lov af 12te Juli 1848 om Bodsfængslet).

§ 11.

Nærværende Reglement træder i Kraft fra 1ste Februar 1886.

(Bilag 6)

Reglement angaaende kvindelige Strafarbeidsfangers Refselse for disciplinære Forseelser.

(Bifaldt ved Kongelig Rosolution af 20de Januar 1886.)

§ 1.

Opfører Fange sig usømmeligt, viser sig gjenstridig, usamdrægtig, efterladet eller forsømmelig, rømmer eller forsøger paa at rømme eller i andre Maader forser sig imod de for Strafarbeidsanstalten gjældende Bestemmelser — cfr. Kriminallovens Kap. 2 § 13 — skal Strafarbeidsanstaltens Bestyrer have Myndighed til at anvende følgende Refselser:

- a. Berøvelse af et af Dagens Maaltider for en Tid af indtil 14 Dage;
- b. Hensættelse i Enrum i lys Celle paa hel Kost: med Sysselsættelse indtil 6 Uger eller uden Sysselsættelse indtil 3 Uger;
- c. Hensættelse i Enrum i lys Celle paa halv Kost uden Sysselsættelse indtil 10 Dage;
- d. Hensættelse i Enrum i mørk Celle indtil 10 Dage paa halv Kost;
- e. Nedsættelse i en lavere Klasse;
- f. Berøvelse af optjente Arbejdspenge, hvortil dog Justits-Departementets Samtykke for ethvert enkelt Tilfælde udfordres.

§ 2.

I lys Strafcelle skal være almindeligt Celleinventarium. Sengen skal være saaledes indrettet, at Fangen er hindret fra at benytte samme udenfor den til Nattehvide bestemte Tid.

I mørk Strafcelle maa derimod ikke forefindes nogen Stol, Bord, Bænk eller andet, der kan tjene til Bekvemmelighed, og heller ikke andet Leiested end en bar Brix med en med Straa stoppet Rul til at lægge under Hovedet samt et eller efter Omstændighederne to sædvanlige Tæpper til Overbredselse.

§ 3.

Fange, der hensidder i lys Strafcelle efter § 1 litr. b, tilstedes Bevægelse i fri Luft $\frac{1}{2}$ Time daglig.

Derimod tillades det ikke Fange, der hensidder i lys Strafcelle paa halv Kost eller i mørk Strafcelle, at komme udenfor Cellen.

§ 4.

Hensættelse i Enrum i lys eller mørk Celle maa ikke anvendes paa

XXXVIII

Kvinder, der ere frugtsommelige eller give Die. De i § 1 litr. c og d nævnte Refselsler maa ikke anvendes paa Fange, der er under 18 Aar.

§ 5.

Hensættelse i lys Celle paa halv Kost eller i mørk Celle maa ikke finde Sted, forinden Lægens Erklæring er indhentet om, at Fangens Helbredsforfatning ei derfor er til Hinder.

§ 6.

Enhver Refselse, som i Medfør af dette Reglement tildeles nogen Fange, bliver tilligemed Oplysning om Forseelsens Beskaffenhed m. v. af Strafarbeidsanstaltens Bestyrer at indføre i en af vedkommende Stiftsdirektion autoriseret og efter et af Justits-Departementet udfærdiget Schema indrettet Protokol.

§ 7.

Ved Udgangen af hvert Beretnings-Aar bliver en Afskrift af den i § 6 ommeldte Protokol, forsaavidt angaar det i Aaret passerede, at indsende til Justits-Departementet.

§ 8.

Nærværende Reglement træder i Kraft fra 1ste Februar 1886.

(Bilag 7.)

Reglement for Fangebehandlingen i Rigets Fælles-Strafarbeidsanstalter.*)

§ 1.

Fanger modtages i Strafanstalterne fra Kl. 7 Morgen til Kl. 7 Aften.

§ 2.

Med hver Fange skal ved hans Afleverelse til Strafanstalten følge:

1. Samtlige over Angjældende ergangne Domme med tilhørende Akter in originali, eller, forsaavidt dette i noget Tilfælde ikke kan ske, bekræftede Udskrifter af vedkommende Domskonklusioner og af de i Sagerne afsagte Under- og Overrettsdommes Præmisser, forsaavidt de vedkommer Angjældende. Domsakten eller i Tilfælde den bekræftede Udskrift af Domskonklusionen skal være forsynet med Paategning om, at Dommen er forkyndt for Angjældende.
2. Følgebrev fra vedkommende Øvrighed, indeholdende Angjældendes Signalement og Fortegnelse over de Domsakter eller andre Dokumenter, som medfølger, samt, forsaavidt den originale Domsakt ei kan medfølge, Oplysning om, hvorhen samme er eller bliver sendt.
3. Opgave over hvad Fangen medbringer, derunder indbefattet de Klædningsstykker, som Fangen er iført.

§ 3.

Fangerne skal ved Indbringelsen, saasart Bestyreren har overbevist sig om, at Betingelserne for deres Modtagelse er tilstede, hensættes i en Modtagelsescelle, hvor de forbliver i 3 Dage.

§ 4.

Under Opholdet i Modtagelsescellen skal Fangerne:

1. visiteres, undersøges af Lægen, veies, bades og iføres Fangedragten, samt for Mandfangers Vedkommende barberes og klippes,
2. fratages de Klæder og andre Effekter, som de har medbragt, hvilke efter Bestyrerens Bestemmelse enten bliver at opbevare eller, forsaavidt

---

* De af Justits-Departementet under 5te Mai 1886 i Henhold til den Departementet ved kgl. Resolution af 20 Januar s. A. givne Bemyndigelse gjorde Tillæg til eller Forandringer i det oprindelige Reglement af 8de Januar 1881 (se Strafanstalt-Beretningen for 1881—82, Bilag 2) er udhævede ved *Cursiv*.

de i sig selv eller paa Grund af Straffetidens Længde ikke egner sig dertil, at tilintetgøre eller at bortsælge; i sidste Tilfælde bliver Salgsbeløbet at godskrive vedkommende Fange,

3. fremstilles for Bestyreren og meddeles Forklaring om Straffen, de skal undergaa,
4. gjøres bekendt med vedkommende Reglementer og Forskrifter, hvorefter de har at rette sig under deres Ophold i Strafanstalten, og
5. indføres i Fangeprotokollen med de i dennes Rubrikker forlangte Oplysninger.

§ 5.

Fra Modtagelsescellen skal Fangerne, forsaavidt dertil haves Anledning, hensættes i en ordinær Celle i saa lang Tid, som Bestyreren efter Overlæg med Præsten og Lægen finder passende, under Iagttagelse af Forskrifterne i Lov om Bods-fængslet af 12te Juli 1848 § 14.

Ved Bestemmelsen af Tiden bør komme i Betragtning, om Fangerne før deres Indbringelse i Strafanstalten har været undergivne Varetægtsarrest i Distriktsfængsel og hvorlænge denne har varet.

§ 6.

Fangerne skal derefter, saasnart Præsten har gjort sig bekendt med de dem vedkommende Akter, fremstilles for Præsten til nærmere Undersøgelse om deres Daab, Konfirmation, Sjælstilstand, tidligere Vandel og Livsforhold samt for af Præsten i Forening med Læreren at prøves i Kristendomskundskab, Læsning og Skrivning.

§ 7.

Nye indkomne Fanger skal i de ugentlige Forsamlinger af Strafanstaltens Funktionærer gjøres til Gjenstand for særlig Omtale og Forhandling.

§ 8.

Paa samme Soverum maa ikke anbringes Fanger henhørende til forskellige Klasser (jfr. Klasseinddelings-Reglementet af 27de Januar 1886). Afvigelser fra denne Bestemmelse kan i fornødent Fald tilstedes af Justits-Departementet.

Klasseinddelingen lægges tillige, saavidt dertil er Anledning, til Grund ved Fangernes Anbringelse paa Arbeidsrummene.

Derhos iagttages, at ogsaa inden de enkelte Klasser Fangerne, saavidt muligt, fordeles paa de forskellige Soverum paa hensigtsmæssigste og gavnligste Maade.

§ 9.

Fangerne tilholdes at udføre de Arbejder, som for Strafanstalten er bestemte. Med hvilket af disse Arbejder en Fange skal beskæftiges, bestemmes af Bestyreren, der herved har at tage Hensyn til Fangens Alder, Kræfter, tidligere Beskæftigelse og havende Færdigheder samt at have for Øie at gjøre Fangen, saavidt muligt, skikket til fremtidigt Erhverv.

I Arbeidets Udførelse skal Fangerne, saavidt fornødiges, undervises af Opsynspersonalet.

Hvor det efter Arbeidets Beskaffenhed er muligt, skal der, under Hensyn til Fangens Kræfter og Duelighed af Bestyreren fastsættes et bestemt Arbeidspensum for Dagen eller Ugen, som han har at præstere.

Med Hensyn til Arbeidspenge henvises til Reglementet af 27de Januar 1886.

Angaaende Fastsættelse af Arbeidspensa og af de Fangerne tilkommende Arbeidspenge bør Bestyreren konferere med vedkommende underordnede Funktionærer, før han tager sin Bestemmelse.

Fangerne maa ikke anvendes til Arbeider udenfor Strafanstalten.

Paa Søn- og Helligdage maa intet Arbeide finde Sted udenfor den nødvendige Husgjerning.

§ 10.

Der skal gives Fangerne efter 2 Maaneders Ophold i Strafanstalten Undervisning. Med Hensyn til Undervisningsfagene henvises til fornævnte Reglement af 27de Januar 1886.

I Undervisningen skal ordentligvis enhver Fange deltage, saalænge han ikke har fyldt det 35te Aar. Ældre Fanger kan efter deres Ønske tilstedes Adgang til Skolen.

De Fanger, der hensidder i Celle — jfr. § 5 — meddeles Undervisning i Cellen, de øvrige i fælles Skolelokale.

I Undervisning, som gives paa Søn- og Helligdage, er Deltagelsen for alle Fanger frivillig.

De nærmere Bestemmelser om Undervisningen afgives af Justits-Departementet.

§ 11.

Fangerne skal ydes fornøden Sjælepleie.

I den anordnede fælles Gudstjeneste paa Søn- og Helligdage saavelsom i Andagtsøvelser, Katechisationer og Bibellæsninger, der foreskrives afholdte, har alle Fanger at deltage.

Dog skal det i særegne Tilfælde være overladt til Bestyreren at tilstaa en Fange Fritagelse herfor i kortere eller længere Tid, naar dette efter Samraad med Præsten maatte findes rigtigt.

Hver Aften skal efter endt Aftensmaaltid paa vedkommende Arbeidsrum eller Soverum oplæses en Bøn for Fangerne af en blandt disse af Bestyreren efter Samraad med Præsten valgt Fange.*)

Hver Fange skal være forsynet med en Salmebog, et Ny-Testamente og en Bønnebog.

---

*) Under 24de Marts 1887 har Departementet bestemt, at § 11 4de Passus i Reglementet om tvungen Aftenbøn for Fangerne ophæves.

§ 12.

Fangerne erholder sund og nødtørftig Kost. Nydelsen af Brændevin eller dermed tilberedet Drik maa ei tilstedes Fangerne, medmindre det af Strafanstaltens Læge foreskrives som Lægemediel i Sygdomstilfælde. Kostens Beskaffenhed, Mængde og Bestanddele bestemmes ved af Justits-Departementet udfærdigede Reglementer særskilt for friske og syge Fanger. I den reglementerede Kost kan for enkelt Fange i Sygdomstilfælde af Strafanstaltens Læge gjøres saadan Forandring, som han maatte finde fornøden.

§ 13.

Fanger af samme Kjønn skal bære en ensartet Dragt. Det Nærmere angaaende Beklædningens Beskaffenhed og Form, samt hvilke Beklædningsgenstande hver Fange skal have m. v. anordnes af Justits-Departementet ved derom udfærdigede reglementariske Bostemmelser.

§ 14.

Hver Fange skal have sin særskilte Seng og behørig Sengklæder. Disse Beskaffenhed m. v. bestemmes af Justits-Departementet.

§ 15.

Om Hverdagene skal Fangerne staa op Kl. 5 $\frac{1}{2}$ om Morgen.

Arbejdstiden begynder Kl. 6 og vedvarer til Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften, da Aftensmaden uddeles, med Afbrydelse foruden af den Tid, der medgaar til Undervisning og Andagtsøvelser, ogsaa af de til Spisning, Bevægelse i fri Luft og Hvile bestemte Tider, som er: fra Kl. 8 til 8 $\frac{1}{2}$ Formiddag, fra Kl. 12 til 1 $\frac{1}{2}$ Middag og fra Kl. 4 $\frac{1}{2}$ til 5 Eftermiddag.

Hver Lørdags Eftermiddag arbejdes dog fra Kl. 1 $\frac{1}{2}$ til Klokken 5, da Arbejdet ophører, medens Tiden, indtil Aftensmaden uddeles, anvendes til Rengjøring, Badning samt til at aflevere det skidne og modtage det rene Linned m. v. Ligeledes arbejdes til og ophører Arbejdet Kl. 5 Eftermiddag Juleaften, Nytaarsaften og Dagen før almindelig Bededag.

For Udarbejdere kan i den mørke Aarstid heri gjøres de Tillempninger, som Strafanstaltens Bestyrer maatte finde nødvendige.

Paa Søn- og Helligdage, da intet Arbejde udenfor den nødvendige Husgjerning finder Sted, skal Fangerne staa op Kl. 7 om Morgen.

De deltager paa disse Dage i den anordnede fælles Gudstjeneste eller Andagtsøvelse.

Med Hensyn til Fangernes Adgang til Beskæftigelse paa Søn- og Helligdage henvises forøvrigt til fornævnte Reglement af 27 Januar 1886.

Spisetiderne paa Søn- og Helligdage er de samme som paa Hverdagene.

Hver Dag skal Fangerne være i Seng Kl. 9 Aften.

En detailleret Dagsorden angaaende Arbejds-, Spise- og Hviletid m. m. udfærdiges af Justits-Departementet.

§ 16.

Fanger, der ikke er beskæftigede med udvendige Arbejder eller i aabne Rum, gives om Hverdagene daglig $\frac{1}{2}$ Times Ophold i fri Luft.

Paa Søn- og Helligdage indrømmes der samtlige Fanger Bevægelse i fri Luft i 1/2 Time, eller saafremt Omstændighederne tillader det, i noget længere Tid.

Fanger, der hensidder i ordinær Celle, gives til bekvemme Tider to Gange daglig Ophold i fri Luft med 1/2 Time hver Gang.

Med Hensyn til Fanger, der hensidder i Strafcelle, forholdes i heromhandlede Henseende overensstemmende med hvad vedkommende Refselsesreglement bestemmer.

Fanger, der er paa Sygestuen, indrømmes Ophold og Bevægelse i fri Luft efter Lægens nærmere Forskrift.

§ 17.

Der skal omhyggelig sørges for, at alle Lokaler — saavel Arbeids- og Soverum som Celler m. v. — jevnlig og tilstrækkelig udluftes og rengjøres.

Ogsaa Sengesteder og Sengklæder bør til passende Tider udluftes og renses.

I den kolde Aarstid skal det paasees, at der i Arbeidsrummene om Dagen og i Soverummene om Aftenen, naar Fangerne kommer ind i disse, er en passende Temperatur.

I den mørke Aarstid skal de fælles Soverum være oplyste om Natten.

§ 18.

Fangerne skal strengt holdes til Renlighed.

De skal hver Morgen, naar de staar op, vaske Ansigt og Hænder samt kjæmme og ordne sit Haar.

Hver Fange skal have en Kam og ugentlig tilstaaes 1 1/2 Lod (23 Gram) Sæbe. Haandklæder, der skiftes hver Lørdag, gives efter Behov.

I Regelen skal Fangerne, naar Intet derfor er til Hinder, hver 4de Uge gives et Bad.

Det tillades i Regelen ikke Mandfanger at bære Skjæg. De skal barberes 1 a 2 Gange om Ugen og deres Haar klippes saa ofte det fornødiges. *Dog kan det tillades Fanger af 5te Klasse at bære Skjæg i det sidste Aar af Straffetiden.*

Barberingen og Klippingen udføres — under Tilstedeværelse af fornødent Opsyn — af en eller flere Fanger, som dertil af Bestyreren vælges blandt Strafanstaltens paalideligste og bedste Fanger.

§ 19.

Fangerne skal vise Ærbødighed og ubetinget Lydighed mod samtlige deres Foresatte i Strafanstalten. De skal opføre sig høfligt og anstændigt mod Enhver i Strafanstalten saavel deres Foresatte som Medfanger.

De har punktlig at rette sig efter den for Strafanstalten bestemte Orden samt de givne Reglementer og Forskrifter.

De skal behandle Alt, hvad der leveres dem ihænde, med behørig Forsigtighed og Omhu.

De skal i Arbejdstiden stedse være beskjæftigede. Udenfor Arbejdstiden bør det ikke være dem tilladt at sysselsætte sig med Arbejde.

Under Arbeidet maa de ikke forlade den dem anviste Plads uden med vedkommende Betjents Tilladelse.

Heller ikke maa de i Arbeidstiden tale med hverandre udenfor hvad der for Arbeidets Skyld er nødvendigt. I Hviletider paa Arbeidslokalerne og under Opholdet paa Bevægelsespladsene maa de ikke tale med hverandre, medmindre dette af Bestyreren udtrykkelig bliver tilladt. Paa de fælles Soverum skal det derimod ikke være dem forment at samtale med hverandre, men høirøstet Tale, Støi og Larm maa ikke finde Sted.

§ 20.

Foruden de til Undervisningen udforderlige Skolebøger og iøvrigt fornødent Skolemateriale skal ved hver Strafanstalt have en Bogsamling for Fangerne, bestaaende af Bøger af opbyggeligt, belærende og underholdende Indhold.

Af denne Bogsamling kan Fanger i saadan Udstrækning, som Reglementet for Klasseinddelingen bestemmer, erholde udlånt Bøger, som Præsten, der bestyrer Bogsamlingen, maatte finde at egne sig for dem, og som det tillades dem at læse i deres Fritider og paa Søn- og Helligdage.

Aviser og Tidsskrifter maa ikke — uden i særegne Tilfælde — gives nogen Fange ihænde.

§ 21.

Med Hensyn til Fangernes Adgang til at afsende og modtage Breve henvises til Klasseinddelings-Reglementet.

Til at afsende eller modtage Brev udfordres i hvert enkelt Tilfælde Bestyrerens Tilladelse.

Intet Brev maa afgaa fra eller afgives til Fangen, før det er gjenne-
set af Bestyreren og Præsten.

Finder Bestyreren Brevets Indhold at være af saadan Beskaffenhed, at det bør tilbageholdes, bliver i Regelen vedkommende Fange derom at underrette.

Brevskrivning maa alene finde Sted paa Søn- og Helligdage.

§ 22.

Med Hensyn til Fangernes Adgang til at modtage Besøg henvises ligeledes til Klasseinddelings-Reglementet.

Til Modtagelse af Besøg udfordres Samtykke af Bestyreren for hvert enkelt Tilfælde.

Samtale mellem Fangerne og deres Slægtninge eller Bekjendte maa kun finde Sted i Overvær af en af Strafanstaltens Funktionærer, der nøie har at paase, at Fangerne intet modtager af de Besøgende.

Der skal fastsættes en bestemt Tid paa Dagen, hvori saadanne Besøg kan ske, ligesom det for hvert enkelt Tilfælde af Bestyreren skal bestemmes, hvorlænge Samtalen maa vare.

§ 23.

Fremmede maa ikke tilstedes Adgang til at besøge Strafanstalten uden særskilt Tilladelse af Bestyreren eller Strafanstaltens høiere Foresatte. Saadan Tilladelse bør kun meddeles til Personer, der skjønnes at have en særlig Interesse af at blive bekendt med Strafanstaltens Forhold. Besøget bør ske under Ledsagelse af Bestyreren eller Underinspektøren og tillades det ikke de Besøgende at tale med Fangerne.

Saadanne Besøgende skal derhos antegne deres Navne i en ved Strafanstalten beroende dertil indrettet Protokol.

§ 24.

Begivenheder af Vigtighed for nogen Fange kan til enhver Tid meddeles Bestyreren, der har at afgjøre, hvorvidt samt naar Underretning derom bør gives Fangen.

§ 25.

For Flid og god Opførsel tilstaaes Fangerne Opfletning i Klasser og Arbejdspenge efter det derom gjældende Reglement.

§ 26.

For disciplinære Forseelser, som Fangerne gjør sig skyldige i, bliver de at anse med Revselse overensstemmende med vedkommende Revselsesreglementer. *For mindre Forseelser bør Bestyreren ikke diktere Revselse, forinden Advarsel af ham forgjæves har været anvendt.*

§ 27.

I Sygdomstilfælde bliver Fangerne at behandle efter Lægens Anvisning. Er de uskikkede til Arbejde, bliver de i Regelen efter Lægens nærmere Bestemmelse at indlægge paa Sygestuen.

Opstaar paa Grund af Sygdommens Beskaffenhed Spørgsmaal, om en Fange bør indlægges i et Sygehus eller en Sindssygeanstalt, bliver i Regelen at indhente Justits-Departementets Samtykke dertil. Tillader ikke Omstændighederne dette, fremgaaes efter Lægens Anordning og gjøres i saa Tilfælde strax Indberetning til Justits-Departementet.

Kvindefanger, der nedkommer under deres Hensiden i Strafanstalten, kan tillades at beholde Barnet hos sig i en Tid af 2 Maaneder.

§ 28.

Begjærer en Fange Tilladelse til at indgive underdanigst Ansøgning om Benaadning, maa dette ikke nægtes.

Ansøgningen bliver at behandle i den ugentlige Forsamling af Strafanstaltens Funktionærer og skal ved dens Indsendelse til Justits-Departementet ledsages foruden af vedkommende Akter af en Afskrift af Forsamlingens Udtalelse samt Bestyrerens særskilte Frklæring.

I særegne Tilfælde, hvor saadanne ekstraordinære Omstændigheder er forhaanden, at der skjønnes at kunne være Spørgsmaal, om vedkommende Fange bør forundes Benaadning, skal Bestyreren indgive underdanigst Ansøgning om Benaadning for Fangen, hvilken Ansøgning fremmes paa sædvanlig Maade.

§ 29.

Tillades en Fange overført fra en Strafanstalt til en anden, bliver den Tid, der medgaar under Transporten, at medregne i Straffetiden.

§ 30.

Naar det i enkelt Tilfælde for Sikkerhedens Skyld ansees fornødent, kan Fangen belægges med Jern saavel som hensættes i Celle (jfr. Kriminallovens Kap. 2 § 12 og § 15 i Lov om Bods fængslet af 12te Juli 1848).

§ 31.

Der maa ikke nægtes Fangerne Adgang til at tale med Bestyrelsen eller den eller de Embedsmænd, som paa Justits-Departementets Vegne efterser Strafanstalten.

§ 32.

Naar Cellerne ikke fornødiges til Optagelse af indkommande, udgaende eller til Revselse eller for Sikkerhedens Skyld deri indsatte Fanger, kan Bestyreren efter Overlæg med Præsten bestemme, at de Fanger, som maatte ønske saadant, hensættes deri til Afsondring fra deres Medfanger, jfr. § 15 i Lov om Bods fængslet af 12te Juli 1848.

Forøvrigt bør Cellerne, saavidt dertil er Anledning, anvendes til deri at anbringe for Natten dels Fanger, der kan befrygtes paa de fælles Soverum at ville kunne udøve en skadelig Indflydelse paa deres Medfanger, dels yngre Fanger, især saadanne, som indkommer i Strafanstalten for andre Forbrydelser end Tyveri.

§ 33.

Med Hensyn til Fangers Løsladelse bestemmes følgende:

- a. Naar Fanger skal løslades, bliver der en passende Tid før Løsladelsen — dog at denne i Tilfælde af Benaadning ikke desformedelst udsættes — i de ugentlige Forsamlinger af Strafanstaltens Funktionærer at forhandle om deres fremtidige Stilling, om de er trængende og værdige til Hjælp, hvorledes denne bør ydes dem, og hvad der kan gøres for dem, samt om i Overensstemmelse dermed at anbefale dem til Understøttelse af vedkommende Fængsels selskab.
- b. Forinden Løsladelsen skal en Fange, forsaavidt dertil haves Anledning, — under Jagttagelse af Forskrifterne i § 14 i Lov om Bods fængslet af 12te Juli 1848 — hensættes i ordinær Celle i mindst 3 Døgn.
- c. Under dette Ophold i Celle skal Fangen:
  1. prøves i Kristendoms kundskab, Læsning og Skrivning,
  2. undersøges af Lægen og veies,
  3. gives passende Formaninger af Bestyreren og Præsten.
- d. Paa Løsladelsesdagen bliver Fangerne at gjengive deres opbevarede Klæder, Effekter og Penge — jfr. § 4 No. 2 ovenfor —, hvorfor de har at meddele Kvittering. *Ligeledes meddeles Fangen Opgjør for de af ham erhvervede Arbejds penge (jfr. Klasseinddelings-Reglementets almindelige Bestemmelser litr. f).*

- e. Forsaavidt deres egne Klæder, der, om de tiltrænger det, forinden skal istandsættes, ikke maatte være tilstrækkelige, skal de forsynes med de nødvendige Klædningsstykker, helst indkjøbte brugte, saa de kan løslades i en anstændig ikke iøinefaldende Dragt.
- f. Fangerne skal paa Løsladelsesdagen i Regelen løslades om Formiddagen; dog bør for de Fangers Vedkommende, for hvem der samme Dag er Anledning til at afreise til deres Hjemsted eller et andet Sted, tages Hensyn til Afgangstider for Jernbanetog og Dampskibe.

I Tilfælde af, at flere skal løslades paa samme Dag, iagttages det, at saadant sker enkeltvis med passende Mellemrum.

- g. De skal i Overensstemmelse med Bestemmelsen i Kongelig Resolution af 29de August 1877, forhjælpes til at komme til deres Hjemsted eller til et andet Sted inden Riget, hvor de for Bestyreren gjør det sandsynligt, at de vil kunne ernære sig paa lovlig Maade.
- h. Om enhver Fanges Løsladelse skal Politimesteren paa det Sted, hvor Strafanstalten er beliggende, betimeligen og mindst 3 Dage, førend Løsladelsen skal foregaa, meddeles Underretning tilligemed Angjældendes Signalement og Oplysning om den af ham begaaede Forbrydelse og udholdte Straf saavel som om hans tilkommende Opholdsted og om de Effekter og Penge, som han ved Løsladelsen maatte være i Besiddelse af.

Skal Fangen befordres til et andet Sted inden Riget, bliver tillige Politimesteren i det Distrikt, hvortil Angjældende sendes, samtidig at meddele Underretning om Løsladelsen tilligemed de nævnte Oplysninger. Dog kan for Kvindefangernes Vedkommende Strafanstaltens Bestyrer undlade at meddele Politiet saadan Underretning om en Fanges Løsladelse, naar han efter Forholdets Beskaffenhed antager, at Underretningen vilde kunne virke til Skade for den løsladte.

- i. For Afsendelsen af saadanne Fanger, der skal befordres til deres Hjemsted eller til et andet Sted inden Riget, bør Strafanstaltens Bestyrer drage Omsorg. De bør ledsages til Jernbanestationen eller Afgangsstedet for vedkommende Dampskib ved en af Strafanstaltens Betjente, der paaser deres Afreise. Kan denne ikke foregaa paa Løsladelsesdagen, bør der sørges for et passende Tilflugtssted for dem, til Afreisen kan finde Sted. Saavel om Maaden for Afsendelsen som i Tilfælde om det valgte Tilflugtssted og om Afreisen bliver Politimesteren at meddele Underretning.

Skal Angjældende forblive paa Stedet, bliver han, forinden han løslades, ved en af Strafanstaltens Betjente at fremstille paa Politikammeret for vedkommende Embedsmand.

- k. Er Fangen en Fremmed, der efter endt Straffetid skal transporteres ud af Landet, skal der, naar saadan Fange indkommer i Strafanstalten, paa hensigtsmæssigste Maade ved Gjennemgaaelse af vedkommende Akter og Examination af Angjældende m. v. anstilles nøiagtig Undersøgelse angaaende Angjældendes rette Fødested, Hjemstavn og Nationalitet og,

saasart saadant kan ske samt i ethvert Tilfælde en rum Tid før Angjældendes Løsladelse, afgives til Politimesteren paa det Sted, hvor Strafanstalten er beliggende, en saavidt mulig fuldstændig Fremstilling af, hvad der i det Hele er oplyst om Angjældendes Personalia og Fortid tilligemed en Afskrift af Konklusionen af den Dom, ved hvilken Udtransporten er bestemt (jfr. Kongelig Resolution af 9de September 1817, Overenskomst af 7de Marts 1823 og Konvention med Rusland af 27de December 1860).

Ved Løsladelsen bliver en saadan Fange ved en af Strafanstaltens Betjente at aflevere paa Politikammeret.

1. Lider Fangen paa den Tid, han skal løslades, af saadan Sygdom, at han ikke kan hjemsendes, men dog taaler at flyttes, bliver Angjældende ved Politiets Foranstaltning at indlægge paa et Sygehus. Er Sygdommen af den Beskaffenhed, at Angjældende paa Løsladelsesdagen ikke uden Fare for Helbreden kan flyttes, tillades det, at han paa Strafanstaltens Bekostning nyder Kur og Pleie paa dens Sygestue, indtil han uden Fare kan flyttes og ved Politiets Foranstaltning indlægges paa et Sygehus. I begge Tilfælde bliver Fattigvæsenet og Politiet i betimelig Tid at meddele fornøden Underretning.

Henligger Fangen paa den Tid, hans Løsladelse skal foregaa, paa Sygehus eller Sindssygeanstalt, bliver saavel Bestyrelsen for vedkommende Sygehus eller Sindssygeanstalt som Fattigvæsenet betimelig at underrette om, fra hvilken Dag Angjældende er løsladt fra sit Forhold til Strafanstalten.

§ 34.

Dør en Fange i Strafanstalten, bliver Liget, saasart Lægen har besigtiget det og afgivet sin Erklæring, at henbringe til et for saadanne Tilfælde bestemt Rum inden Strafanstalten og at nedlægge i en simpel Ligkiste.

Til en af Bestyreren og Præsten nærmere bestemt Tid bringes Ligkisten til et bekvemt Sted inden Strafanstalten, — enten et Gaardsrum, en aaben Plads eller i Tilfælde et ledigt Lokale — hvor da i Overvær af saa mange af Fangerne og Betjeningen, som Bestyreren bestemmer, Jordfæstelsen finder Sted. Dog skal, naar vedkommende Præst ønsker det, Intet være til Hinder for, at Jordpaakastelsen sker paa Kirkegaarden.

Liget henbringes til og jordes paa vedkommende Kirkegaard, forsaavidt det ikke for de i Christiania værende Strsfanstalters Vedkommende i Overensstemmelse med Bestemmelserne i Kongelig Resolution af 11te Januar 1820 kan tillades afgivet til Anatomikammeret i Christiania.

Dødsfaldet bliver af Bestyreren strax at anmelde for Skifteretten, der, forsaavidt den Afdøde maatte efterlade Effekter eller Penge ved Strafanstalten, tillige meddeles en Opgave over disse til nærmere Bestemmelse om, hvorledes med samme skal forholdes.

Endelig har Præsten at meddele Sognepræsten i den Menighed, hvor den Afdøde hører hjemme, Underretning om Dødsfaldet med Anmodning om at drage Omsorg for, at den Afdødes Slægtninge bliver gjort bekendte dermed.

§ 35.

I alle Arbeidsrum og Soverum saavel som i alle Celler skal stedse findes ophængt paa Væggen: Det af Justits-Departementet udfærdigede Uddrag af Fangebehandlings Reglementet, Reglementet for Klasseinddeling og Arbeidspenge, Refselses-Reglementet, Spise- og Beklædnings-Reglementer, Dagsorden, samt i det Hele alle Forskrifter, der bør komme til Fangernes Kundskab.

§ 36.

De nærmere mere detaljerede Regler, som maatte fornødiges til Opretholdelse af god Orden i Strafanstalten, forsaavidt Fangernes Behandling angaar, gives af Bestyreren.

Mindre væsentlige Forandringer i og Tillæg til dette Reglement, hvilke Erfaring maatte vise at være fornødne eller hensigtsmæssige, kan af Justits-Departementet bestemmes.

(Bilag 8.)

Dagsorden i Rigets Fælles-Strafarbejdsanstalter. *)

1. Om Hverdagene:

Klokken 5 $\frac{1}{2}$ om Morgenen gives der Signal til, at Fangerne skal staa op. Enhver Fange har da straks at klæde sig paa, vaske og kjæmme sig.

Klokken 6 begynder Arbejdet og varer til Klokken 8.

Fra Klokken 8 til 8 $\frac{1}{2}$ er Frokosttid.

Derpaa arbeides fra Klokken 8 $\frac{1}{2}$ til Klokken 12 Middag.

Klokken 12 holdes Middag, og derefter er der Fritid til Klokken 1 $\frac{1}{2}$.

Klokken 1 $\frac{1}{2}$ begynder Arbejdet igjen og fortsættes til Klokken 4 $\frac{1}{2}$ Eftermiddag.

Fra Klokken 4 $\frac{1}{2}$ til 5 er Standsning, hvorunder Eftermiddags-Kosten uddeles.

Arbejdet fortsættes derpaa fra Klokken 5 til 7 $\frac{1}{2}$, da det ophører, og Aftensmaden uddeles.

Naar der er spist tilaftens, holdes Aftenbøn.

Inden Klokken 9 skal Fangerne være i Seng.

Hver Lørdag Eftermiddag arbeides fra Klokken 1 $\frac{1}{2}$ til Klokken 5, da Arbejdet ophører, og Eftermiddags-Kosten uddeles, medens Tiden, indtil Aftensmaden uddeles, anvendes til Rengjøring, Badning samt til at aflevere det skidne og modtage det rene Linned m. v. Ligeledes ophører Arbejdet Klokken 5 Eftermiddag Juleaften, Nytaarsaften og Dagen før almindelig Bededag.

De Fanger, der ikke er beskæftigede med udvendige Arbejder eller i aabne Rum, indrømmes daglig $\frac{1}{2}$ Times Bevægelse i fri Luft.

Udenfor Arbejdstiden bør det ikke være Fangerne tilladt at sysselsætte sig med Arbejde.

---

*) Under 24de Marts 1887 blev Dagsordenens 1. 10de Passus og 2. 4de Passus om Afholdelse af Aftenbøn ophævet af Justits-Departementet i Overensstemmelse med den s. D. gjorte Forandring i Fangebehandlings-Reglementets § 11; se Bilag No. 7 Pag XLI.

For Udarbejdere saasom Stenhuggere bliver Dagsordenen i den mørke Aarstid at anvende med de Tillempninger, som Bestyreren maatte finde nødvendige.

---

2. Om Søn- og Helligdage:

Fangerne skal staa op Klokkon 7 om Morgenens og har da strax at klæde sig paa, vaske og kjæmme sig.

Om Formiddagen holdes Gudstjeneste.

Om Eftermiddagen holdes Søndagsskole eller Foredrag, eller Fangerne gives Sysselsættelse overensstemmende med Bestemmelserne i Reglementet for Klasseinddelingen.

Om Aftenen efter Aftensmaaltidet holdes Aftenbøn.

Maaltiderne uddeles til de samme Tider som om Hverdagene, dog kan af Hensyn til Gudtjenesten eller Undervisningen Middags- og Eftermiddagsmad uddeles til en noget senere Tid.

Inden Klokkeren 9 Aften skal Fangerne være i Seng.

Der indrømmes Fangerne $\frac{1}{2}$ Times Bevægelse i fri Luft. Saafremt Omstændighederne tillader det, kan der tilstaaes Fangerne et længere Ophold i fri Luft.

Norges officielle Statistik, Tredie Række. (Statistique officielle de la Norvège, troisième série.)

- No. 1. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1884. (Rapports consulaires.)
- 2. Den norske Statstelegraf 1884. (Statistique des télégraphes de l'État.)
- 3. Norges Sparebanker 1884. (Statistique des caisses d'épargne.)
- 4. Norges Handel 1884. (Tableaux du commerce.)
- 5. Skiftevesenet 1882. (Tableaux des successions et faillites.)
- 6. Kriminalstatistiske Tabeller 1882. (Statistique de la justice criminelle.)
- 7. Norges Postvæsen 1884. (Statistique postale.)
- 8. Strafarbejdsanstalter 1883/84. (Rapport sur les établissements pénitentiaires.)
- 9. Sindssygeasyllernes Virksomhed 1884. (Statistique des hospices d'aliénés.)
- 10. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1882. (Rapport sur l'état sanitaire et médical.)
- 11. Norges Fiskerier 1884. (Grandes pêches maritimes.)
- 12. Folkemængdens Bevægelse 1883. (Mouvement de la population.)
- 13. Norges Skibsfart 1884. (Tableaux de la navigation.)
- 14. De offentlige Jernbaner 1884/85. (Rapport sur les chemins de fer publics.)
- 15. Rekruteringsstatistik 1884. (Statistique du recrutement.)
- 16. Fattigstatistik 1882 og 1883. (Statistique de l'assistance publique.)
- 17. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1885. (Rapports consulaires.)
- 18. Norges Handel 1885. (Tableaux du commerce.)
- 19. Den norske Statstelegraf 1885. (Statistique des télégraphes de l'État.)
- 20. Norges Sparebanker 1885. (Statistique des caisses d'épargne.)
- 21. Rekruteringsstatistik 1885. (Statistique du recrutement.)
- 22. Skiftevesenet 1883. (Tableaux des successions et faillites.)
- 23. Norges almindelige Brandforsikrings-Indretning for Bygninger 1879—1884. (Statistique de l'institution générale des assurances des bâtiments contre l'incendie.)
- 24. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1883. (Rapport sur l'état sanitaire et médical.)
- 25. Strafarbejdsanstalter 1884/85. (Rapport sur les établissements pénitentiaires.)
- 26. Norges Postvæsen 1885. (Statistique postale.)
- 27. Skolestatistik 1881. (Statistique de l'instruction publique.)
- 28. Sindssygeasyllernes Virksomhed 1885. (Statistique des hospices d'aliénés.)
- 29. Norges Fiskerier 1885. (Grandes pêches maritimes.)
- 30. Folkemængdens Bevægelse 1884. (Mouvement de la population.)
- 31. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1884. (Rapport sur l'état sanitaire et médical.)
- 32. Kriminalstatistiske Tabeller 1883. (Statistique de la justice criminelle.)
- 33. De offentlige Jernbaner 1885/86. (Rapport sur les chemins de fer publics.)
- 34. Norges Skibsfart 1885. (Tableaux de la navigation.)
- 35. Skiftevesenet 1884. (Tableaux des successions et faillites.)
- 36. Norges kommunale Finantser 1881, 1882 og 1883. (Finances des communes.)
- 37. Skolestatistik 1882. (Statistique de l'instruction publique.)
- 38. Den norske Statskasses Finantser 1878—1885. (Finances de l'État.)
- 39. Kriminalstatistiske Tabeller 1884. (Statistique de la justice criminelle.)
- 40. Norges Bergværksdrift 1883—1885. (Statistique des mines et usines.)
- 41. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1886. (Rapports consulaires.)
- 42. Strafarbejdsanstalter 1885/86. (Rapport sur les établissements pénitentiaires.)

Hos H. Aschehoug & Co. erholdes ligeledes tilkjøbs følgende af det statistiske Centralbureau udgivne Værker:

- Statistique internationale: Navigation maritime. I. Jaugeage des navires. Christiania 1876. II. Les marines marchandes. Christiania 1881. III. Jaugeage des navires. (Renseignements complémentaires.) — Les marines marchandes 1880—1886. Christiania 1887.
- Statistisk Aarbog for Kongeriget Norge. Sjette Aargang (1885—1886). — Annuaire statistique de la Norvège. Sixième Année (1885—1886). Kristiania 1886. 1 Hefte.
- Meddelelser fra Det statistiske Centralbureau. Første Bind (1882—83), Andet Bind (1883—84), Tredie Bind (1885), Fjerde Bind (1886). Kristiania 1883—1887. (Journal du Bureau central de Statistique.)
- Oversigt over Kongeriget Norges geistlige, civile og judicielle Inddeling med Angivelse af Folkemængden efter Folketællingen 31te December 1875. Kristiania 1883. 1 Hefte. Med Tilleg udgivet 31te Marts 1885.

18 Juni 1887.